ویژه‌نامه روز ملی صنعت و معدن منتشر شد

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۰ تیر ۱۳۹۹
• ۸ ذی‌القعده۱۴۴۱
• ۳۰ ژوئن ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۵۵۳ • پیاپی ۲۸۷۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تولید، تداوم امید

۱۰ تیر در تقویم ملی به‌نام روز «صنعت و معدن» نام‌گذاری شده است؛ روزی که در آن فرصتی دست می‌دهد تا یک بار دیگر تلاش شبانه‌روزی صنعتگران و تولیدکنندگان این مرزوبوم را که باوجود همه سختی‌ها و تنگناهای موجود، با عشق و علاقه به وطن، چرخ‌های تولید را به حرکت درمی‌آورند، یادآور شد. در شرایط دشوار کنونی اقتصاد ایران که از یک سو کشور با سخت‌ترین تحریم‌های ظالمانه مواجه است و از سوی دیگر، شیوع ویروس کرونا بسیاری از برنامه‌ریزی‌های مرتبط با تولید و تجارت کشور را با مشکلاتی روبه‌رو کرده و بخش عمده‌ای از تولید و تجارت دنیا نیز تحت تاثیر همین ویروس قرار گرفت، تولیدکنندگان سختکوش ایرانی توانستند گام‌های جدی در حوزه تولید محصولات صنعتی و معدنی بردارند که در نهایت منجر به رونق تولید و گام نهادن در مسیر تحقق اهداف والای «جهش تولید» خواهد شد. ۲

سرمقاله

بیماری «فراموشی توسعه صنعتی ایران» ۲

گفتمان توسعه صنعتی ۴

یادداشت‌های امروز

توجه به پژوهش‌های کاربردی ۵

معضل نبود استراتژی در صنایع معدنی ۶

تهدیدهایی‌که فرصت هستند ۸

باید موانع را کم‌کنیم ۱۳

صمت به بهانه روز ملی صنعت و معدن بررسی کرد

قصه تولید و تاب‌آوری

چراغ «تولید» با «فروش» روشن می‌ماند ۲
استراتژی توسعه صنعتی، طرحی صرفا مطالعاتی ۳
نقش استراتژی توسعه صنعتی در اقتصاد ۴
معدن، نیازمند توجه بیشتر ۵
تحریم‌های داخلی شدیدتر از تحریم‌های خارجی ۶
از اتحاد تجاری تا رونق تولید ۷
بازار در دست تولیدکنندگان داخلی ۸
گردشگری، صنعتی که از آن غافل هستیم ۹
تکمیل زنجیره ارزش، مهم‌ترین درخواست فولادی‌ها ۱۱
فعالان معدنی نیازمند کارت سبز ۱۲
وقتی بار نفت روی دوش فولاد می‌افتد ۱۳
دستیابی به رشد پایدار با هدف‌گذاری توسعه صنعتی ۱۶

طرح: حسین علیزاده

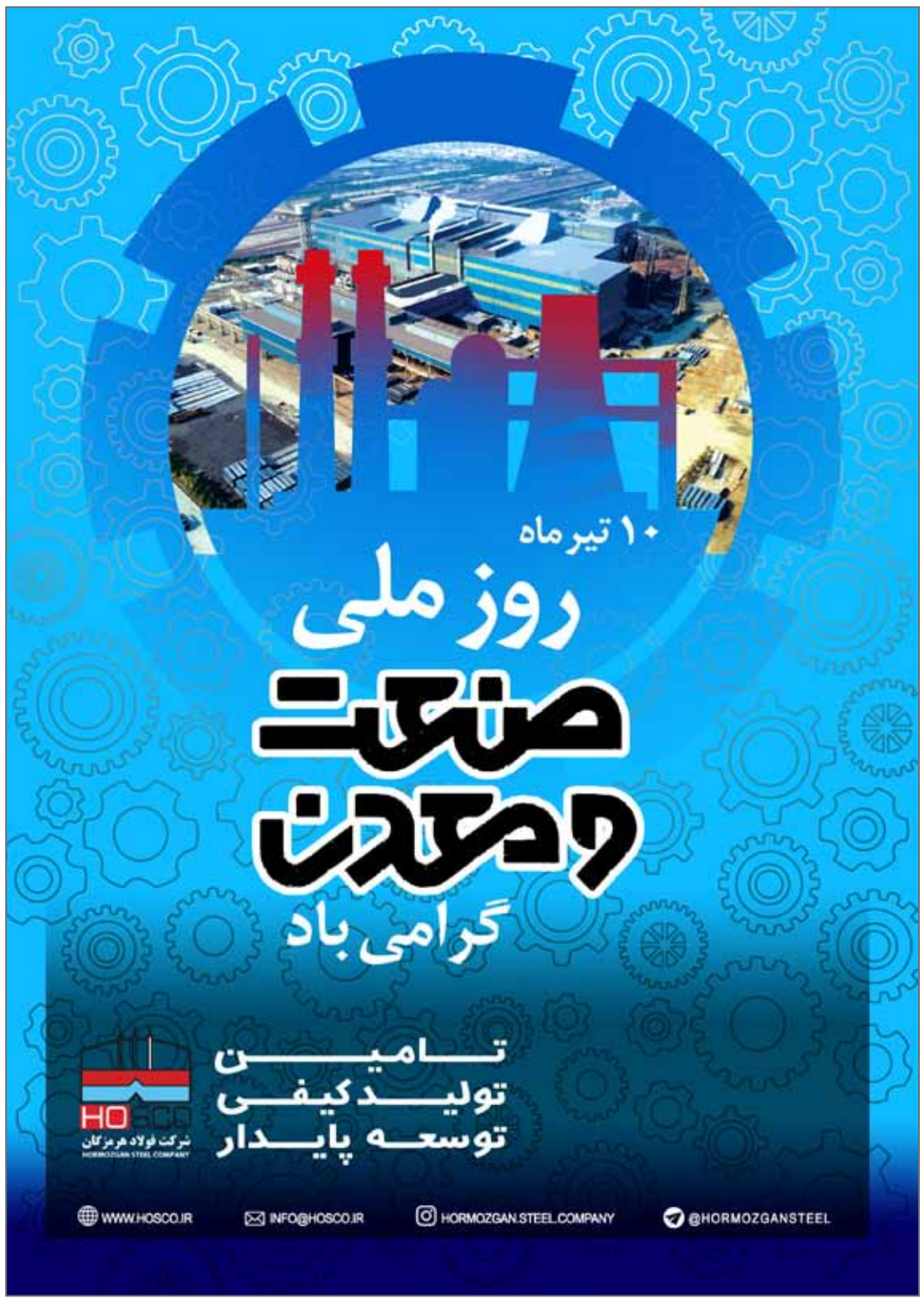
جناب آقای دکتر عزت‌الله اکبری

ریاست محترم کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

انتصاب بجا و شایسته جنابعالی را به‌عنوان **رئیس محترم کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی** که بیانگر تعهد، کارآمدی و تجارب برجسته در صحنه صنعت و تولید و خدمت صادقانه به نظام و وطن اسلامی است تبریک عرض نموده، موفقیت شما را از درگاه خداوند منان مسالت داریم.

گروه صنعتی بوذرجمهر- کاظمی

آگهی دعوت به همکاری

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو

وزارت نیرو، در راستای راهبرد شایسته گزینی در دولت دوازدهم و ایجاد فرصت های برابر برای همه افراد دارای صلاحیت های عمومی و تخصصی خدمت گزاری، از متخصصین داوطلب واجدشرایط برای همکاری در سمت های زیر دعوت به اعلام آمادگی می نماید:

۱-مدیرکل دفتر آموزش، تحقیقات و فن آوری
۲-رئیس موسسه تحقیقات آب

برای کسب اطلاع از شرایط احراز و وظایف مربوطه و همچنین تکمیل فرم درخواست، لطفاً از تاریخ ۹۹/۴/۱ لغایت ۹۹/۴/۱۵ به آدرس www.moe.gov.ir مراجعه فرمائید.

۹۶۱/م الف — وزارت نیرو

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

آخرین خبرها و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

تولید تداوم امید

حسین مدرس خیابانی
سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت

۱۰ تیر در تقویم ملی به‌نام روز «صنعت و معدن» نام‌گذاری شده است؛ روزی که در آن فرصتی دست می‌دهد تا یک بار دیگر تلاش شبانه‌روزی صنعتگران و تولیدکنندگان این مرزوبوم را که باوجود همه سختی‌ها و تنگناهای موجود، با عشق و علاقه به وطن، چرخ‌های تولید را به حرکت درمی‌آورند، یادآور شد.

در شرایط دشوار کنونی اقتصاد ایران که از یک سو کشور با سخت‌ترین تحریم‌های ظالمانه مواجه است و از سوی دیگر، شیوع ویروس کرونا بسیاری از برنامه‌ریزی‌های مرتبط با تولید و تجارت کشور را با مشکلاتی روبه‌رو کرده و بخش عمده‌ای از تولید و تجارت دنیا نیز تحت تاثیر همین ویروس قرار گرفت، تولیدکنندگان سختکوش ایرانی توانستند گام‌های جدی در حوزه تولید محصولات صنعتی و معدنی بردارند که در نهایت منجر به رونق تولید و گام نهادن در مسیر تحقق اهداف والای «جهش تولید» خواهد شد.

بر این اساس وزارت صنعت، معدن و تجارت با درک دقیق شرایط کنونی و با اولویت قرار دادن فرمایشات رهبر معظم انقلاب در حوزه جهش تولید، ۴ راهبرد اصلی را محور کلیدی حرکت بخش‌های مختلف این وزارتخانه قرار داده است.

براین اساس «جهش تولید»، «اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام»، «توسعه صادرات و کنترل واردات» و نیز «مدیریت و تنظیم بازار» سرلوحه تمامی اقدامات مرتبط با حوزه‌های صنعتی، معدنی و تجارت قرار گرفته است.

در عین حال وزارت صنعت، معدن و تجارت به موازات پیگیری تمامی امور جاری مرتبط با حوزه‌های صنعت، معدن و تجارت که جزو وظایف ذاتی این وزارتخانه است، تمرکز ویژه‌ای بر امور توسعه‌ای داشته و اکنون با راه‌اندازی پویش ملی «تولید، تداوم امید» به‌منظور بهره‌برداری از ۲۰۰ پروژه صنعتی، معدنی و تجاری کشور به ارزش ۱۷۰ هزار میلیارد تومان، زمینه اشتغالزایی مستقیم برای ۴۱ هزار نفر را فراهم کرده است.

این طرح‌ها قرار است تا شهریور ۱۴۰۰ به بهره‌برداری برسند تا علاوه بر پیشبرد اهداف توسعه‌ای کشور، زمینه را برای اشتغالزایی و نمودار شدن آثار جهش تولید بر معیشت خانوار فراهم کنند.

همچنین برنامه‌های حوزه جهش تولید به‌نحوی طراحی شده که بتوان با تمرکز بیشتر بر توان و ظرفیت‌های تولید داخلی، کاهش ارزبری صنایع مختلف را اجرایی و زمینه را برای داخلی‌سازی قطعات و تجهیزات مورد نیاز بخش تولید فراهم کرد.

به همین دلیل پیش‌بینی وزارت صنعت، معدن و تجارت آن است که امسال بتوان بالغ بر ۳.۲ میلیارد دلار از تجهیزات و قطعات مورد نیاز صنایع کشور را با اتکا به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های مهندسان ایرانی، داخلی‌سازی کرد.

علاوه بر این، تامین مواد اولیه موردنیاز کارخانجات از جمله اولویت‌های اصلی وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

بر این اساس ضمن تامین مواد اولیه از منابع داخلی، زمینه برای واردات مواد اولیه‌ای که قابلیت تولید در داخل کشور را ندارند، فراهم شده است.

با این همه این اطمینان به تولیدکنندگان مواد اولیه مورد نیاز کارخانجات داده می‌شود که چنانچه بتوانند هر بخش از مواد اولیه مورد نیاز را با استفاده از توان داخل تامین کنند، واردات موارد مورد نظر از منابع خارجی ممنوع خواهد شد.

از سوی دیگر، این اطمینان هم به تولیدکنندگان داده می‌شود که دولت با اتخاذ مجموعه سیاست‌ها، مواد اولیه مورد نیاز آنها را از منابع داخلی و خارجی تامین می‌کند.

این تنها گوشه‌ای از اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت برای حمایت از تولیدکنندگان در سال جهش تولید است که امیدواریم با تداوم تلاش‌های تولیدکنندگان و جهادگران عرصه تولید، صنعت و معدن کشور در سال ۱۳۹۹، زمینه‌ساز رشد و پیشرفت میهن اسلامی‌مان ایران باشیم.

چراغ «تولید» با «فروش» روشن می‌ماند

سال‌هاست که ایران خروج از وابستگی به نفت را در صدر برنامه‌های اقتصادی خود قرار داده و راهی جز توسعه صنعتی و توجه به سایر بخش‌های اقتصاد از جمله، صنعت، معدن و کشاورزی ندارد.

کارشناسان اقتصادی نیز صنعت و معدن را موتور حرکت توسعه اقتصادی می‌دانند و برای حضور پررنگ‌تر در تجارت جهانی بر ایجاد بسترهای رقابتی در بازارهای جهانی تاکید دارندگ از این رو استراتژی‌های جایگزینی واردات در صدر برنامه‌های حمایت از تولید قرار گرفته است.

به گزارش صمت، در این بین استراتژی صنعت و معدن از جمله برنامه‌هایی است که هنوز هم تدوین و تصویب آن نهایی نشده و این کاستی منجر به هدررفت بخشی از ظرفیت‌های بالقوه صنعتی و معدنی کشور شده است؛ به‌طوری‌که درحال‌حاضر تناسب مناسبی بین «شناسایی دقیق ظرفیت‌های توسعه صنعتی»، «توسعه در صنایع دارای ارزش افزوده» «توسعه صادرات محصولات فرآوری‌شده»، «حجم سرمایه‌گذاری با میزان ذخایر معدنی»، «موقعیت مکانی معادن کشور با جانمایی کارخانه‌های فرآوری»، «جانمایی کارخانه‌های فرآوری با نگاه صادراتی»، «حجم تولید فعلی با نیاز داخلی کشور»، «حجم صادرات با نیاز به ارزآوری کشور» و... وجود ندارد.

به‌طور کلی رسیدن به اتحاد و اتفاق‌نظر و اتخاذ شیوه‌های هماهنگ شده برای توسعه صنعتی نخستین و مهم‌ترین گام همکاری هر دو بخش دولتی و غیردولتی است. این پدیده مثبت و کارساز برپایه همکاری و وحدت رویه ملی، می‌تواند جهش کمی و کیفی فعالیت‌های تولیدی-صنعتی کشور را به ارمغان آورد.

از سوی دیگر در سال‌های اخیر، کشور ما در جهت مقررات‌زدایی و آزادسازی تجارت گام‌های اساسی ارزنده‌ای برداشته و به موفقیت‌های قابل‌توجهی دست یافته است.

به این ترتیب، طرح ساماندهی اقتصادی دولت شکل گرفته و رفته‌رفته استحکام می‌پذیرد. اصلاحاتی که در زمینه تعدیل نرخ‌های مالیاتی و تجمیع عوارض و دریافتی‌های دولت از صنایع به‌عمل می‌آید، یک فعالیت بنیادی است که می‌تواند برای فعالان بخش‌خصوصی امیدآفرین باشد.

چراغ تولید تنها در صورت فروش (داخلی و خارجی) روشن می‌ماند. از سوی دیگر برای خروج از اقتصاد نفتی راهی جز توسعه صادرات غیرنفتی نداریم. برای توسعه صادرات غیرنفتی نیز بسیاری از مقررات مزاحم باید از میان برداشته شود و در کنار بازاریابی و بازارسازی مناسب مسیر نقل‌وانتقال ارزی نیز هموار شود.

با گسترش این برنامه‌ها، افزایش صادرات غیرنفتی تبدیل به محور اصلی فعالیت‌های اقتصادی کشور خواهد شد و عزم ملی برای گسترش همه‌جانبه صادرات شکل می‌گیرد. به این ترتیب صنایع موجود با حداکثر ظرفیت به کار مشغول می‌شوند و صنایع جدید ایجاد می‌شود و مشکل بیکاری که مهم‌ترین مسئله کشور محسوب می‌شود، همراه با کاهش تورم حل خواهد شد؛ به عبارت دیگر توسعه صادرات به‌معنی توسعه کمی و کیفی و رقابت‌پذیری تولیدات کشور در بازار جهانی است.

درحال‌حاضر صنایع ما با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستند. مشکل نقدینگی، دشواری بر سر راه نوسازی واحدهای تولیدی، هزینه بالای تولید، نداشتن بازار صادراتی مطمئن و مسائل دیگری را می‌توان در این زمینه برشمرد.

۱۰ تیر، براساس مصوبه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، روز صنعت و معدن نامیده شده است. این روز، فرصت مناسبی است تا به مهم‌ترین موتور محرکه اقتصاد یعنی بخش صنعت و معدن، نگاهی اندیشمندانه شود. این بخش‌ها در ایجاد اشتغال پایدار، افزایش تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه نقش بسزایی دارند. به بهانه روز صنعت و معدن، این شماره صمت به پرونده‌ای در همین خصوص اختصاص یافته و ضمن بررسی مشکلات فعالان این حوز، راهکارهای حمایت از صنعت و معدن به‌عنوان پیشران اقتصاد ایران ارائه می‌شود.

برنامه‌های وزارت صنعت،معدن و تجارت همزمان با روز صنعت و معدن تشریح شد

تحریک تقاضا و تکمیل ظرفیت خالی واحدهای تولیدی

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه برای تحقق جهش تولید، نیازمند همراهی بخش خصوصی توانمند هستیم، بیان کرد: تولید محصولات مرتبط با درمان و پیشگیری از کرونا، نمود تعامل و همکاری ارکان دولت با بخش خصوصی بوده و رکوردهای درخشانی به ثبت رسیده است.

به گزارش صادقی‌نیارکی ضمن گرامیداشت روز ملی صنعت و معدن بیان کرد: سالی که به‌نام «جهش تولید» مزین شده، می‌تواند منجر به دستاوردهای شگرفی در حوزه تعمیق و توسعه ساخت داخل، توسعه صادرات غیرنفتی، افزایش خوداتکایی و کاهش ارزبری، مدیریت منابع ارزی کشور، بهبود زیرساخت‌های فنی و مهندسی، رشد شرکت‌های دانش‌بنیان، توسعه شرکت‌های طراحی ساخت داخلی و مجموعه اقداماتی شود که کشور را در جهت افزایش استقلال همه‌جانبه صنعتی و تاب‌آوری و افزایش خوداتکایی صنعتی حرکت دهد. وی تغییر رویکرد مونتاژکاری به نوآوری را یکی از برنامه‌های امسال وزارت صنعت، معدن و تجارت دانست و افزود: دستیابی به چرخه نوآوری و تجاری‌سازی محصولات صنعتی در دستور کار است و هرقدر اتکای ما به ظرفیت‌های درونی کشور افزایش یابد، می‌توانیم از توان و ظرفیت‌های موجود در کشور برای افزایش تولید ناخالص ملی و ثروت‌آفرینی استفاده کنیم. معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه در این مسیر نیازمند همکاری و همراهی تشکل‌ها و نهادهای بخش خصوصی هستیم، گفت: باید به ظرفیت‌های درونی توجه بیشتری داشته باشیم و بخش خصوصی را مورد حمایت قرار دهیم و این بخش را برای ایفای نقش خود توانمند کنیم. صادقی نیارکی با اشاره به برخی هماهنگی‌ها و همکاری‌های بخش خصوصی و دولت یادآوری کرد: نمود این تعامل و همکاری در تولید به‌موقع اقلام و کالاهای بهداشتی و درمانی مرتبط با کرونا اتفاق افتاد و در سال جهش تولید نیز هم‌افزایی میان ارکان دولت و بخش خصوصی و مشارکت فعالان اقتصادی در بکارگیری ظرفیت‌های موجود می‌تواند منجر به افزایش کمیت و کیفیت تولید شود.

▣ برنامه‌ریزی برای تحقق جهش تولید

وی اعلام کرد: اهداف مورد نظر برای تحقق جهش تولید ترسیم شده، به‌عنوان مثال در صنعت خودرو امسال برنامه تولید یک میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو را پیش رو داریم. معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: در ۲ ماه امسال در تولید لاستیک خودرو، تلویزیون، ماشین لباسشویی، نئوپان و بسیاری از اقلام (بیش از ۱۵ قلم تولیدات منتخب کالایی کشور)، افزایش تولید داشته‌ایم.

صادقی نیارکی اضافه کرد: در خودرو تا پایان ۶ تیر، ۱۳ درصد رشد تولید تجمعی به نسبت سال گذشته داشته‌ایم و در حوزه لوازم خانگی که جزو صنایع پیشران است، موضوع تعمیق ساخت داخل را دنبال می‌کنیم و به‌طور متوسط در این صنعت خودکفایی ۶۰ درصدی داریم که برگزاری میزهای ساخت داخل در این حوزه در دستور کار است.

▣ افزایش کمی و کیفی تولید

وی با بیان اینکه موضوع عرضه مستقیم لوازم خانگی را نیز دنبال می‌کنیم، گفت: بسیاری از قطعه‌سازان در صنعت لوازم خانگی مانند خودرو در حال فعالیت هستند و اگر افزایش کمی و کیفی تولید در این حوزه‌ها محقق شود تعدادی از صنایع به‌عنوان حلقه‌های پسین و پیشین این صنعت فعال می‌شود.

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه موضوع تحریک تقاضا و همچنین تکمیل ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی را در دستور کار داریم، بیان کرد: این موضوعات نیازمند تامین منابع مالی و ارزی لازم است و باید موسسات مالی و بانکی در حوزه تامین نقدینگی باتوجه به افزایش نرخ نهاده‌های تولید و افزایش تورم تولیدکننده بیش از پیش با بخش تولید و واحدهای تولیدی همراهی کنند.

صادقی نیارکی با یادآوری اینکه شرایط کشور به‌گونه‌ای است که آمادگی داریم بخش عمده‌ای از نیازهای کشور را از محل داخل تامین کنیم، افزود: قادر به تامین بسیاری از نیازهای کشورهای اطراف و همسایه نیز از طریق صادرات هستیم.

وی گفت: بسیاری از مواد اولیه در کشور تولید می‌شود و در سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری‌های خوبی انجام شده که این فعالیت‌ها باید به حلقه‌های نهایی محصول با ارزش افزوده بالاتر برای تامین نیاز داخل و صادرات تبدیل شوند.

▣ راه‌اندازی ۲۱۱ واحد غیرفعال در شهرک‌های صنعتی

همچنین برمبنای سیاست‌گذاری‌های صورت گرفته ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، در۳ ماه ابتدای امسال، ۲۱۱ واحد غیرفعال صنعتی به همت سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی در استان‌های مختلف کشور راه‌اندازی مجدد شدند.

در جلسه قرارگاه جهش تولید که با حضور حسین مدرس خیابانی، سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت، نمایندگان دستگاه‌های نظارتی و معاونان وزرای امور اقتصادی و راه و شهرسازی برگزار شد، عنوان شد تا پایان امسال ۱۵۰۰ واحد صنعتی غیرفعال دیگر در شهرک‌های صنعتی به مدار تولید بازخواهند گشت.

همچنین در راستای سیاست احیای واحدهای راکد در شهرک‌های صنعتی و نیز معادن غیرفعال در سراسر کشور، مقرر شده در یک اقدام مشابه، ۱۰۲۰ معدن غیرفعال نیز به مدار تولید بازگردانده شوند.

▣ تامین بی‌وقفه مواد اولیه

یکی از مباحث مطرح شده در جلسه قرارگاه جهش تولید، تامین بی‌وقفه مواد اولیه مورد نیاز کارخانجات تولیدی است که سازکارهای مرتبط با آن، در این جلسه با حضور مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی، نمایندگان بانک مرکزی، گمرک جمهوری اسلامی ایران مورد بررسی و توافق واقع شد.

بر این اساس اعضای قرارگاه جهش تولید، ضمن تقدیر از تلاش‌های بانک مرکزی در زمینه بهبود وضعیت تخصیص ارز، تداوم تامین ارز مورد نیاز کارخانجات تولیدی در سال جهش تولید را خواستار شدند.

همچنین گزارشی از اقدامات صورت گرفته ازسوی سازمان توسعه تجارت ایران در حوزه بازگشت ارز حاصل از صادرات و برخورد با آن دسته از صادرکنندگانی که درصد بازگشت ارز حاصل از صادرات آنها صفر است ارائه شد.

بر اساس مصوبه قرارگاه جهش تولید، مقرر شد فهرست مواد اولیه موجود در بنادر کشور ازسوی سازمان بنادر و دریانوردی در اختیار گمرک جمهوری اسلامی ایران قرار گیرد و گمرک نیز با هماهنگی معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی ترخیص کالاهای آنها را در اولویت قرار دهد.

پیام اصلی جلسه قرارگاه جهش تولید به تولیدکنندگان کشور این بود که دولت در هر شرایطی، ارز مورد نیاز مواد اولیه کارخانجات را تامین خواهد کرد.

یادداشت

روزتان مبارک!

حسن شاهرخی، رئیس هیات‌مدیره منطقه ویژه پارسیان:

در زندگی همواره از موهبت استادان و مربیان خوب برخوردار بوده‌ام؛ شاید از آن رو که پدر، نخستین آموزگار زندگی‌ام، در تعریف زندگی برایم همه لحظات را فرصت یادگیری معرفی کرده بود و این‌گونه است که حتی مدیران بالادست خود را معلمان و مربیان خود می‌پندارم. از بزرگ‌ترین استادان این عرصه مهدی کرباسیان است که بد نیست در روز صنعت و معدن از خدمات و مدیریتش یادی کنیم؛ مدیری تحصیلکرده، بااخلاق، اهل مدارا و مربی نمونه‌ای که همیشه سعی دارد از مدیران زیرمجموعه‌اش الگوهایی برای فردای ایران بسازد. بعد از آنکه از جانب دکتر کرباسیان به مدیریت مجموعه انرژی‌بر پارسیان منصوب شدم می‌دانستم که از این فرصت تکرارنشدنی (همکاری با دکتر کرباسیان) باید به بهترین شیوه استفاده کنم؛ بنابراین تصمیم گرفتم خدمات و رویدادها و مراحل پیشرفت پروژه انرژی‌بر پارسیان را در قالب کتاب خاطرات ثبت کنم. در این نوشته سعی شده مخاطب را با بازخوانی بخش‌هایی مختصر از این کتاب یعنی «خلیج من» با گوشه‌ای از عملکرد وی در حمایت و هدایت مدیران و پرسنل مجموعه‌شان آشنا کنیم.

***

«...یکی از مهم‌ترین و بزرگ‌ترین پروژه‌های تعریف شده در منطقه انرژی‌بر پارسیان «بندر» بود؛ از آن‌رو که نه‌تنها ترانزیت کالاهای تولید شده در این منطقه آسان‌تر و به‌صرفه‌تر می‌شد، بلکه به‌واسطه تردد و به بهانه صادرات و واردات کالاهای دیگر کشور، این منطقه توسعه می‌یافت.

بندر بر اهمیت منطقه ویژه می‌افزود و می‌توانست در جذب سرمایه و سرمایه‌گذار به‌دنبال فروش زمین در رونق آنجا موثر باشد، اما درآمد نفتی دولت به‌واسطه کاهش قیمت جهانی نفت و تحریم‌ها کاهش یافته بود. تنها راه، بهره‌گیری از توان بخش‌خصوصی بود چون اساسا دولت پولی نداشت. شرکت‌های خصوصی داخلی هم مثل دولت پولی نداشتند؛ بنابراین چشم امید ما فقط به سرمایه‌گذار خارجی بود. آنها هم با احتیاط با ما مذاکره می‌کردند. به تامین بی‌وقفه مواد اولیه به هر حال شرکت‌های دوو، هیوندا، چیناهاربور و... اعلام آمادگی کرده بودند و دائم اطلاعات می‌خواستند. این تعامل ادامه داشت تا اینکه به‌طور غیررسمی و شفاهی متوجه شدیم محیط‌زیست با احداث بندر موافقت نکرده و ایجاد آن را مشروط به نبود ظرفیت کافی در بنادر دیگر کرده است.بلافاصله متنی را آماده کردم تا از طرف دکتر کرباسیان به آقای معاون سازمان محیط‌زیست داده شود. در توضیح نگارش نامه هم گفتم: «در حالی که ما داریم خودمان را برای فراخوان بین‌المللی مناقصه بندر آماده می‌کنیم، محیط‌زیست هنوز مجوزها را صادر نکرده است؛ بنابراین لازم دانستم این موضوع یک بار دیگر از طریق خود شما پیگیری شود.»

گفت‌وگویی کوتاه با کرباسیان کافی بود تا دریابم گرفتن مجوز محیط‌زیست از مسیر دیگری مثل مذاکره و دیدار حضوری با وزیر و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست امکان‌پذیر است.

***

«... یک هفته به شروع سال نو باقی بود. پیمانکار احداث انبار آلومینیوم کار خود را در منطقه آغاز و کارگاه خود را در نزدیکی ساحل برپا کرد. اهالی با دیدن حصار در منطقه تفریحی و گردشگری بومی به اعتراض برخاسته و مانع ادامه فعالیت پیمانکار شده بودند. درگیری داشت بالا می‌گرفت.

موضوع را با کرباسیان مطرح کردم. گفت: مدیرعامل (آلومینیوم جنوب) را به دفترت دعوت کن و یک ناهار به او بده!

به‌عنوان یک مدیر جوان از این کنایه خیلی سر درنیاوردم اما مثل طفلی که در همه حال به پدرش اعتماد دارد، این کار را کردم. با استقبال او از این دعوت و گفت‌وگو به یک نتیجه رسیدیم: کارگاه تا ۱۴ فروردین تعطیل، حصار برچیده و در عوض به مدت یک ماه مجوز کار در شیفت شب به پیمانکار بدهیم!

و من درس مدارا و شنیدن نظر مخالف و احترام به رأی فرد روبه‌رو را می‌آموختم. اکنون در روز صنعت و معدن خواستم یادی کنم از تمام بزرگ‌مردانی که در این سال‌ها برای ارتقای جایگاه صنعت و معدن ایران گام برداشته‌اند.

روزتان مبارک.

سرمقاله

بیماری «فراموشی توسعه صنعتی ایران»

پیمان مولوی
فعال اقتصادی

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس حاکی از آن است که اقتصاد ایران در دهه ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۵ به‌طور متوسط ۱۱ درصد رشد را تجربه کرده است. بخش عمده این رشد در دهه ۴۰ مبتنی بر زمان درست، جای درست و افراد درست بود!

رویکرد توسعه آن دوره با دوراندیشی وزیرانی مانند عالیخانی و تیمی منسجم از یگانه‌ها، نیازمندها، سمیعی‌ها بود. این توسعه درست زمانی شروع شد که هنوز درآمدهای نفتی رشد بی‌سابقه را به خود ندیده بود!

در آن دوران وزرای اقتصادی دولت با داشتن تحصیلات عالی در رشته اقتصاد به‌عنوان سیاستمدار وارد تشکیلات سیاسی ایران شدند. در آن هنگام، نه‌تنها در ایران، بلکه حتی در بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان هم تخصص اقتصاد در دیوان‌سالاری بسیار نادر بود و داشتن وزیرانی اقتصاددان پدیده‌ای عادی به‌شمار نمی‌رفت.

تقویت بخش صنعت در مقابل سیاست تقویت تجارت، تمرکززدایی از فعالیت‌های صنعتی و توزیع آنها در کل مناطق مناسب کشور، کاهش بیکاری با تقویت صنایع کوچک در حال فعالیت و ایجاد تنوع در فعالیت‌های صنعتی و تولیدی از جمله برنامه‌هایی بود در آن سال‌ها در صدر قرار گرفت و ایران را به تجربه رشد اقتصادی ۱۱ درصدی رساند.

براساس گزارش دیگری از همین مرکز، اقتصاد ایران در سال‌های نخست انقلاب یک دهه را با رشد منفی ۴ درصد پشت سر گذاشت. این روند تا پایان جنگ تحمیلی ادامه داشت و بعد از آن تا شروع تحریم‌های هسته‌ای، به مدت حدود ۱۴ سال متوسط رشد ۵ درصدی در کارنامه اقتصاد ایران به ثبت رسید. در ۸ سال گذشته نیز رشد اقتصادی ایران نزدیک ۰.۲ درصد (نزدیک به صفر) بوده است!

سوالی که مطرح است این است:

چطور بین سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۵ و بین سال‌های ۱۳۶۹ تا ۸۵ اقتصاد ایران توانست با رشد همراه باشد اما در سال‌های اخیر با مشکل در رشد اقتصادی روبه‌روست؟ بسیاری از تحلیلگران اقتصادی مهم‌ترین عامل را دچار شدن اقتصاد ایران به بیماری «فراموشی توسعه صنعتی» می‌دانند. اما چرا فراموش؟ چون ما به تجربه‌هایی که با زحمات فراوان به‌دست آمده، بی‌دقتیم و درس‌های لازم را از راه‌های رفته، نمی‌گیریم. حتی یک باور قدیمی هم وجود دارد که می‌گوید جامعه ایرانی دارای حافظه کوتاه‌مدت است و زود راه‌های رفته و اتفاقات را فراموش می‌کند. بسیاری از ما هنوز هم به ساختن چرخ اعتقاد داریم و حاضر نیستیم از فناوری چرخ ساخته شده بهره ببریم. گذشته از این موارد، باید بپذیریم که رکن اصلی دستیابی به توسعه اقتصادی، اولویت یافتن اقتصاد است و این یعنی اولویت یافتن افزایش درآمد سرانه ایرانی!

توسعه اقتصادی نیازمند فضای امن اقتصادی و ثبات در تصمیم‌گیری است و از همه مهم‌تر نیازمند داشتن افق دید؛ افقی که اگر قابل دیدن باشد تمام سرمایه‌ها بسیج می‌شوند و اگر نامعلوم باشد سرمایه‌سوز خواهد بود. در این شرایط است که هر فردی با روی کار آمدن به خود اجازه می‌دهد کل استراتژی‌ها را تغییر دهد؛ بدون توجه به اینکه این تغییر رویکردها برای توسعه ایران بنیان‌افکن است.

اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰ باید اقتصاد اول منطقه باشد اما امروز سوم هستیم! دلیل آن هم نبود افق اقتصادی است. برای اثبات این مدعا کافی است به جمع صنعتگران و تولیدکنندگان برویم و درباره برنامه‌ها و خط‌مشی‌های آینده‌ای نزدیک از آنها سوال کنیم. بسیاری از آنها حتی از فردای نرخ ارز خبر ندارند تا بتوانند درباره آینده نزدیک سیاست‌گذاری و هدف‌گذاری کنند. مدیریت اقتصاد یک کشور به‌مثابه راننده ماشینی است که مسیر را از عقب می‌بیند و از مسیر فعلی و آینده خود مطمئن نیست؛ بنابراین هر چه مسافت بیشتری از مسیر را بپیماید، مسیر پشت سر گذاشته را بهتر می‌بیند و از مسیر گذشته، برای هدایت ماشین استفاده می‌کند. بررسی مسیر سه‌دهه‌ای اقتصاد ایران و تحلیل روند متغیرهای کلان اقتصادی، درس‌هایی به گردانندگان چرخ اقتصاد کشور می‌دهد که دانستن و البته جدی گرفتن آنها مطمئنا سرعت حرکت به‌سوی توسعه را بیشتر می‌کند. مرور تاریخ ۳ دهه گذشته اقتصاد ایران، حاکی از این است که بعضی از دولت‌ها، سیاست خاصی را برای بهبود متغیر خاصی اعمال کرده‌اند که گاه این سیاست‌ها در بلندمدت نتیجه عکس داده یا حتی دیده شده که برای بهبود یک متغیر، نسخه‌های متعددی پیچیده شده و با کنترل روند بلندمدت، این نتیجه به‌دست آمده که جایگزین همه آن نسخه‌های هزینه‌بر، نسخه‌ای ساده‌تر و موثرتر بوده است. خلاصه کلام اینکه فراموش کردن تجربیات گذشته فرصت‌سوزی است؛ فرصت‌هایی که اگر به آنها توجه لازم نشود در عصر فناوری فاصله‌ها زیاد و زیادتر خواهد شد!

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۱۰ تیر ۱۳۹۹
۸ ذی‌القعده ۱۴۴۱
۳۰ ژوئن ۲۰۲۰
شماره ۱۵۵۳
پیاپی ۲۸۷۱
www.sanatnewspaper.com

نقش استراتژی توسعه صنعتی در اقتصاد

وقتی بار نفت روی دوش فولاد می‌افتد

فعالیت ۴۰ رشته صنایع دستی با ۳۵۰۰ هنرمند در یزد

استراتژی توسعه صنعتی، طرحی صرفا مطالعاتی

بین عملکرد سازمانی و تصمیم‌های کلان کشوری تناقض وجود دارد

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

بسیاری از کشورهای جهان، ناگزیر از حرکت به سوی صنایع هستند، اما کشورهایی موفق به توسعه صنعتی می‌شوند که با توجه به امکانات و ظرفیت داخلی مبادرت به تاسیس و راه‌اندازی صنایع کنند؛ صنایعی که توجیه اقتصادی برای‌شان دارد. در کنار این موضوع، استراتژی توسعه صنعتی نیز تدوین می‌شود تا در نهایت توسعه اقتصادی و رفاه بیشتر اجتماعی برای آن جامعه رقم بخورد. حدود ۲ دهه است که از طرح استراتژی توسعه صنعتی کشور گذشته، اما در عمل خروجی آن دیده نمی‌شود. موانع اجرایی نشدن طرح استراتژی توسعه صنعتی چیست؟ در شرایط فعلی با توجه به تحولات ملی و جهانی چه تغییراتی باید در این طرح اعمال شود؟

خلأ مشارکت ذی‌نفعان

حسین ساسانی، نظریه‌پرداز توسعه پایدار در گفت‌وگو با صمت گفت: موضوعی که کمتر در طرح استراتژی توسعه صنعتی به آن پرداخته می‌شود، این است که ما برای تدوین یک استراتژی چه در حوزه ملی و چه کسب‌وکار نیازمند مشارکت چیستی ذی‌نفعان هستیم؛ یعنی اگر بخواهیم یک استراتژی صنعتی را تدوین کنیم باید ذی‌نفعان کلیدی در تدوین این استراتژی حضور داشته باشند تا در مرحله اجرا درباره آن احساس مالکیت کنند.

او افزود: استراتژی توسعه صنعتی ترکیه در سال ۲۰۰۳ میلادی (۱۳۸۲ خورشیدی) برای سال ۲۰۲۳ (۲۱۴۰ خورشیدی) یعنی ۲۰ سال بعد نوشته شد که درحال‌حاضر نتایج آن برجسته است. هر سال، گزارش‌ها از اجرای طرح ارائه شد و آمارها نشان می‌دهد ترکیه حتی از زمان‌بندی طرح استراتژی توسعه صنعتی خود چند گام جلوتر بوده و زودتر از سال ۲۰۲۳ به نتایج مورد نظرش رسیده است.

او ادامه داد: یک دلیل چنین موفقیتی این است که وزارت امور خارجه در تدوین آن استراتژی مشارکت داشته است. آنها عنوان کردند اگر قرار باشد این استراتژی در کشورشان اجرا شود، بخشی از آن باید از سوی وزارت امور خارجه، در کشورهای دیگر باشد اینکه ترکیه و صنعت آن را به کشورها معرفی کند؛ بنابراین در هر سفارتخانه باید بخشی وجود داشته باشد تا اجرای بخشی از این استراتژی را برای اجرا دنبال کند. یا شهرداری مشارکت قوی داشت، زیرا معتقد بودند بخشی از اجرای استراتژی مرتبط با شهرداری است و همین‌طور سایر وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی و مردمی.

ساسانی با بیان اینکه استراتژی توسعه صنعتی فقط مربوط به وزارت صنعت، معدن و تجارت نیست، گفت: طرح استراتژی توسعه صنعتی یک مطالعه دانشگاهی بود و اگر با ترکیه مقایسه شود، در تدوین و اجرا، دانشگاه فقط یکی از ذی‌نفعان کلیدی است که حضور داشت. در ترکیه تمام ذی‌نفعان گردهم آمده و مسائل را طرح و چشم‌اندازها را برای آن تعریف می‌کردند. براساس این هم‌افزایی استراتژی توسعه صنعتی در ترکیه نوشته شد. اما در کشور ما این‌گونه نبود و یک مطالعه دانشگاهی از سوی دانشگاهی که خودش یک بار استراتژی را اجرا یا یک بنگاه اقتصادی‌صنعتی را اداره نکرده است، ارائه شد. طبیعی است که این استراتژی فقط نگاه مطالعاتی و پژوهشی دارد در حالی‌که نوشتن طرح‌های استراتژی به نگاه اجرایی هم نیاز دارد؛ بنابراین حضور نداشتن ذی‌نفعان کلیدی در تدوین و طراحی استراتژی عاملی شد که طرح در اجرا لنگ بزند.

عکس: آیدا فریدی

> حدود ۲ دهه است که از طرح استراتژی توسعه صنعتی کشور گذشته، اما در عمل خروجی آن دیده نمی‌شود. موانع اجرایی نشدن طرح استراتژی توسعه صنعتی چیست؟ در شرایط فعلی با توجه به تحولات ملی و جهانی چه تغییراتی باید در این طرح اعمال شود؟

این نظریه‌پرداز در حوزه توسعه ادامه داد: نگاه تدوین‌کنندگان طرح استراتژی توسعه صنعتی پژوهش‌محوری بود و اجرایی‌محور نبود. علاوه‌بر این، وقتی این استراتژی نوشته می‌شد بخش خصوصی حضور نداشت، درحالی‌که در ترکیه بخش عمده طراحی استراتژی توسعه صنعتی این کشور از سوی اتاق صنایع و تجارت استانبول و سایر شهرها و صنایع بزرگی که نقش اساسی در اقتصاد ترکیه دارند مانند مدیرعاملان و رهبران هلدینگ‌ها انجام شد. اما در تدوین استراتژی ایران حتی یک نفر از بخش خصوصی نبود.

وی تاکید کرد: اشکال کار این است که نگاه بخش خصوصی، نگاه اجرایی است درحالی‌که طرح استراتژی توسعه صنعتی کشور مطالعاتی و پژوهش‌محور است؛ بنابراین حضور بخش خصوصی پذیرفته نبود.

ساسانی با بیان اینکه استراتژی‌ها باید از دل بخش خصوصی و کسانی که کار اجرایی می‌کنند، بیرون بیاید، گفت: این مسائل سبب شد تا این استراتژی تنها کتابچه‌ای شود که در چندین جلد منتشر شده است و برای آن چندین سمینار هم برگزار شد، اما در نهایت در همان وزارتخانه (وزارت صنعت، معدن و تجارت) باقی ماند و فقط برای مطالعه برای جاهای مختلف ارسال شد.

طرحی که محدود به واژگان زیبا شد

ساسانی یادآور شد: نکته مهم در استراتژی این است که باید تبدیل به عمل شود.طرح استراتژی توسعه صنعتی ترکیه ترجمه شده و می‌گوید، استراتژی یک مسیر اجرایی است برای اینکه ما در یک مقطعی به آن جایگاه برسیم. جملات زیبا نیستند که در همان جملات باقی بمانند.

وی عنوان کرد: اگر ذی‌نفعان کلیدی از وزارتخانه‌ها، نهادها و تشکل‌ها حضور داشته باشند برای اجرا حتما برنامه‌های اجرایی متقبل می‌شوند. به‌این ترتیب که ذی‌نفعان گزارش می‌دهند پس از ۶ ماه یا یک سال این امور به‌اجرا درآمده است. این موضوع بارها عنوان شده که چرا کشوری مانند ترکیه در اجرای استراتژی‌های تدوین شده خود موفق است، اما ما در ایران به نتیجه مورد انتظار دست نمی‌یابیم.

ساسانی اظهار کرد: از سوی دیگر، هنگامی‌که پروژه‌ها و برنامه‌های اجرایی به نهادها و وزارتخانه‌ها سپرده می‌شود باید سیستم اندازه‌گیری و پایش هم وجود داشته باشد تا براساس زمان‌بندی، پیشرفت‌ها رصد شود. به‌عنوان مثال، در طرح استراتژی توسعه صنعتی ترکیه می‌گوید سال ۲۰۱۹ باید این صنایع راه‌اندازی شده باشند و رشد تولید این باشد؛ در نتیجه این عملکرد در صنایع باید رشد اقتصادی فلان عدد باشد. تمام اهداف و برنامه‌ها به‌شکل ریز آورده شده و برای همه آنها گزارش داده می‌شود. اینکه در صنعت خودرو چه تحولاتی باید رخ داده باشد یا در لوازم‌خانگی کجا هستند؛ علاوه‌بر اینکه شاخص‌ها باید باشد تا هر سال هر یک از این شاخص‌ها عملیاتی تحقق پیدا کنند. البته منظور شاخص‌های کلان نیست، چون کارآمد نبوده و همه کشورها چه برنامه توسعه صنعتی داشته باشند چه نداشته باشند، این شاخص‌های کلان را دارند. شاخص‌های مرتبط با توسعه صنعتی باید تدوین شود.

این نظریه‌پرداز توسعه صنعت عنوان کرد: باید اتاق فرمانی وجود داشته باشد تا امور به‌طور کامل و به شکل ریز رصد و مشخص شود کجا در حال خطا رفتن هستیم تا اصلاح شود. در کشور تنها سایه‌ای از آن چیزی که در حوزه استراتژی توسعه صنعتی وجود دارد، کار کردیم و نتیجه این شد که نمی‌دانیم چیست. طرح منجر به اجرا نشد، زیرا برنامه اجرایی نداشت. تعهدی هم نداشت؛ بنابراین چون طرح استراتژی توسعه صنعتی ما فقط پژوهش‌محور بود به مرحله اجرا نرسید.

ساسانی با بیان اینکه درحال‌حاضر هم کسی سراغ وزیر وقت نمی‌رود که بپرسد استراتژی چه شد، گفت: مسئولیت‌پذیری و اندازه‌گیری وجود ندارد در نتیجه نمی‌توان برای اجرایی نشدن طرحی از کسی بازخواست کرد و پرسید چرا با این هزینه، پس از گذشت این مدت طرح اجرایی نشده است. براساس شاخص‌های اندازه‌گیری، مسئولیت‌پذیری یکی از موضوع‌های مهم استراتژی توسعه صنعتی است که در ایران به آن توجه نشد و نمی‌شود.

نهادها در راستای اجرا طرح حرکت نمی‌کنند

لطفعلی بخشی، استاد اقتصاد، درباره چرایی اجرایی نشدن طرح استراتژی توسعه صنعتی به صمت گفت: سازمان‌های اداری کشور، آمادگی اجرا طرح‌های اینچنینی را ندارند. به‌عنوان مثال، انجام یک طرح صنعتی یک دهه به‌طول می‌انجامد. یا اگر فردی به‌دنبال مجوز برای انجام فعالیتی صنعتی باشد باید سال‌های سال بدود تا موفق به گرفتن آن شود.

وی افزود: سازمان‌های اداری با یکدیگر هماهنگ نیستند و بخش خصوصی هم اگر به‌دنبال انجام کاری باشد با این روند کم‌کم خسته می‌شود و انگیزه خود را برای ادامه راه از دست می‌دهد.

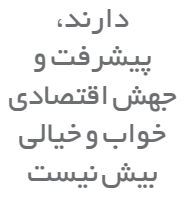
او یادآور شد: برای انجام طرح‌ها و موفقیت در برنامه‌هایی مانند استراتژی توسعه صنعتی نخست باید سازمان‌های اداری درست عمل کنند. برنامه‌هایی که چیده می‌شود مناسب و ایده‌آل هستند؛ بسیار مطلوب است که به رشد ۸ درصدی و جهش تولید برسیم اما سازمان‌های اداری کشور اصولا برای انجام چنین اموری ساخته نشدند و آمادگی ندارند. متاسفانه تخصص آنها این است که چگونه مانع انجام کاری شوند. برای این امر حتما آیین‌نامه و بخشنامه هم پیدا می‌کنند.

دبیر انجمن اقتصاددانان ایران در پاسخ به چرایی این امر گفت: دلیل این موضوع فساد اداری است. هر اداره احساس قدرت کرده و در توجیه فعالیت‌های خود عنوان می‌کند که باید به وظیفه خود عمل کند؛ بنابراین هدف اصلی برای آنها مهم نیست. از این‌رو می‌بینیم هدفی از سوی مدیران ارشد گذاشته می‌شود، برای فلان سازمان نمی‌تواند مهم باشد.

بخشی معتقد است، با نگرشی که سازمان‌های اداری کشور دارند پیشرفت و جهش اقتصادی خواب و خیالی بیش نیست؛ همان‌طور که در سال‌های گذشته این موضوع تجربه شده است.

این کارشناس حوزه اقتصاد عنوان کرد: ضعف برای انجام طرح‌ها در بخش‌های دیگر است و مربوط به خود پروژه نمی‌شود. سازمان‌ها به‌نوعی جزیره‌ای عمل می‌کنند و در ماموریت‌های آنها تناقض وجود دارد، زیرا هر یک فکر می‌کند به وظیفه خود به بهترین نحو در حال عمل کردن است، اما در پایان شما شاهد خروجی نیستید.

بخشی در پایان گفت: باید قدرتی مرکزی باشد که این سازمان‌ها را با یکدیگر هماهنگ کند، اما تکرار می‌کنم با توجه به تناقض‌هایی که در بین آنها وجود دارد و رقابت‌هایی که بین گروه‌های سیاسی است کار را برای عملیاتی کردن چنین طرح‌هایی دشوار می‌کند.

حسین ساسانی

اشکال کار این است که نگاه بخش خصوصی، نگاه اجرایی است درحالی‌که طرح استراتژی توسعه صنعتی کشور مطالعاتی و پژوهش‌محور است

لطفعلی بخشی

با نگرشی که سازمان‌های اداری کشور دارند، پیشرفت و جهش اقتصادی خواب و خیالی بیش نیست

یادداشت

چگونه بستر توسعه صنعتی محقق می‌شود؟

رضا دبیریان
فعال صنعت

آموزش مولفه‌ای مهم در هر صنعتی است که باید همراه با کار و در دل صنعت باشد. صادرات زمانی محقق می‌شود که بتوانیم همزمان با فناوری جهان حرکت کنیم. امروز مدیران بالادست کشوری به این نتیجه رسیده‌اند که مدارک دانشگاهی که به‌دست بیش از میلیون‌ها جوان به‌عنوان دانش‌آموخته داده می‌شود، کارآیی ندارد. ما همه چیز داریم و هیچ چیز نداریم. در بحث صادرات تمام کشورهایی که موفق عمل کرده‌اند به‌دلیل حمایت دولت‌های‌شان بوده است. چین پیشرفت کرد، چون دولت حامی فعالان اقتصادی بود. بهترین برندهای جهان از سوی چین عرضه می‌شود، چون با تسهیلات دولتی و با قیمت رقابتی محصولات خود را تولید و به بازار جهانی عرضه می‌کند. دولت می‌گوید حمایت از تولید اما به حواشی تولید مانند بیمه، مالیات و مشکلات کاری دیگر توجه ندارد. در نتیجه دولت محدودیت ایجاد می‌کند و کارآفرین هم در چنین فضایی حمایت نمی‌شود. بستر توسعه تولید و صادرات باید فراهم باشد تا بتوان در این مسیر حرکت کرد. زمانی سخنان از ایده‌آل‌هاست، اما در حال باید از بضاعتی که داریم حرف بزنیم. چه تولید و چه صادرات نیاز به آموزش و فراهم کردن زیرساخت‌هایی دارد که با شعار محقق نمی‌شود. ما در کشور با صنایع کوچک چقدر فرصت اشتغالزایی داریم؟ چند درصد از بازارهای کشورهای همسایه را می‌توانیم در اختیار داشته باشیم؟ چقدر از این فرصت‌ها استفاده کرده‌ایم؟ ما نه‌تنها فرصت‌سازی نمی‌کنیم که در بخش صنعت بیشتر فرصت‌سوزی می‌کنیم. رفع این چالش‌ها و معضلات نیازمند عملیاتی شدن راهبردهای طرح استراتژی توسعه صنعتی است.

خبر

افزایش تولید زامیاد در ۳ ماه نخست سال

تولید انواع محصولات شرکت زامیاد از گروه خودروسازی سایپا در ۳ ماه نخست امسال بیش از ۱۴ درصد افزایش یافت. به‌گزارش سایپانیوز، با وجود محدودیت‌های ناشی از شیوع ویروس کرونا، تحریم‌های بین‌المللی و مشکلات اقتصادی تولید انواع خودروهای تجاری سبک این شرکت در ۳ ماه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته بیش از ۱۴ درصد افزایش یافته است. بنابراین گزارش، شرکت زامیاد با توجه برنامه جامع در حوزه‌های تولید، مهندسی، فروش و افزایش سهم بازار توانست در ۳ ماه نخست امسال ۷ هزار و ۳۰ دستگاه انواع محصولات سبک شامل ۶ هزار و ۵۵۸ دستگاه انواع وانت زامیاد بنزینی، دوگانه‌سوز و دیزل، ۲۵۲ وانت پیکاپ ریچ، ۲۱۹ وانت‌های پادرا بنزینی، پادرا پلاس و ون ایویکو را تولید و عرضه کند. این میزان تولید در بهار ۹۹ بیشترین تیراژ تولیدی شرکت زامیاد از سال ۹۵ تاکنون بوده و به‌عبارت دیگر، زامیاد رکوردی جدید در تولید بهاری محصولات خود در ۴ سال گذشته ثبت کرده است. گفتنی است، شرکت زامیاد با رعایت پروتکل‌های بهداشتی، تولید پایدار و مستمر را در دستور کار خود قرار داده است و این انتظار وجود دارد که روند افزایش تولید و تنوع در سبد محصولات، ادامه پیدا کند.

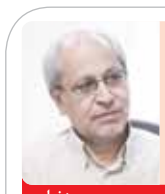
تاسیس شرکت با مسئولیت محدود طب فناوران پاشا در تاریخ ۱۳۹۹۰۴۰۲ به شماره ثبت ۵۶۰۰۹۷ به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۲۲۷۴۲۹ ثبت و امضا ذیل دفاتر تکمیل گردیده که خلاصه آن به شرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی میگردد. موضوع فعالیت : ۱ – تهیه، تولید، واردات و صادرات و خرید و فروش دارو و کلیه لوازم پزشکی، انواع پروتز، دندانپزشکی،جراحی، آزمایشگاهی، بیمارستانی، درمانگاهی، بهداشتی، شیمیایی، زیبایی موردنیاز وزارتخانه‌ها وموسسات و شرکتهای دولتی و خصوصی. – اقدام به تهیه، تولید و وارد کردن داروهای مورد نیاز عمومی، واکسن، سموم شیمیایی در موارد ضروری با تصویب رییس مجمع عمومی و فروش آن به مصرف‌کنندگان ازطریق داروخانه‌ها و یا شعب ونمایندگی های شرکت و انجام کلیه امور و معاملات مربوط به شرکت. – انجام اقدامات لازم به منظور صدور وسایل، ملزومات و تجهیزات پزشکی، فیزیو تراپی، آزمایشگاهی، داروسازی، شیمیایی، بسته بندی و صنعتی با رعایت قوانین و مقررات مربوط – اقدام به اخذ نمایندگی از شرکت های دارویی، پزشکی، زیبایی، مواد اولیه و مصرفی بیمارستانی و شیمیایی از شرکت های خارجی و اعطای نمایندگی به شرکت های داخلی و خارجی و احداث شعب داخلی در تمامی استان های کشور. – ارائه خدمات نصب و تعمیر و نگهداری و کالیبر اسیون دستگاههای پزشکی، فیزیو تراپی، آزمایشگاهی، داروسازی، شیمیایی، بسته بندی و صنعتی – تهیه، توزیع، خرید و فروش دارو و مواد اولیه آن، شیرخشک، مواد و سموم بهداشتی و واکسن، مواد، ملزومات، وسایل و تجهیزات پزشکی و بهداشتی و درمانی بیمارستانی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی و توان‌بخشی از طریق منابع داخلی و خارجی. – ارایه خدمات و پشتیبانی دانشگاهها، بیمارستانها، مراکز درمانی، آزمایشگاهی و توان‌بخشی در زمینه‌های تطبیق با استانداردها، کالیبر اسیون، کنترل کیفیت، مشاوره مهندسی پزشکی و دارویی. – تولید و توزیع انواع مواد و شوینده های بهداشتی، آرایشی، ضدعفونی، آزمایشگاهی، انواع دستکش ها، ماسک ها و وسایل پیشگیری – تشکیل یا شرکت در نمایشگاههای پزشکی، آزمایشگاهی، بسته بندی، علمی، وسایل و تجهیزات پزشکی در داخل یا خارج از کشور – خرید ، ایجاد ، احداث ، اداره ، اجاره ، استجاره و نگهداری تجهیزات و تاسیسات ذخیره سازی کالاهای اساسی و ضروری از قبیل انبار ، سیلو و سردخانه در اختیار شرکت . – ارایه خدمات بازرگانی ، آموزشی ، تحقیقاتی و پژوهشی و آزمایشگاهی در چارچوب اهداف شرکت . – تحصیل هرگونه وام و اعتبار و تسهیلات مالی از منابع داخلی و خارجی، بانکها، موسسات مالی و اعتباری با اخذ مجوز از مراجع قانونی . – انجام هرگونه فعالیت های مرتبط با بسته بندی مایعات، گازها، جامدات، داروها و انواع محصولات پزشکی، زیبایی، پروتزها و سایر محصولات مرتبط در راستای اهداف شرکت با هدف توزیع در مراکز درمانی، بیمارستانی و داروخانه ها. – واردات، صادرات، تولید و ساخت هرگونه دستگاه های صنعتی و پزشکی و آزمایشگاهی و بیمارستانی. – انجام بازاریابی غیر هرمی – مبادرت به هرگونه عملیات و معاملات که با هدف شرکت مرتبط باشد . – انجام سایر اقدامات تجاری و بازرگانی مرتبط با موضوع شرکت. درصورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط مدت فعالیت : از تاریخ ثبت به مدت نامحدود مرکز اصلی : استان تهران – منطقه ۱۶ ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، محله تهرانپارس ، بزرگراه شهید سردار حسن باقری ، خیابان شهید محمدعلی عبدی (۱۸۲ غربی) ، پلاک ۸۲ ، طبقه سوم ، واحد ۶ کدپستی ۱۶۵۳۹۴۳۴۶۷ سرمایه شخصیت حقوقی عبارت است از مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال نقدی میزان سهم الشرکه هر یک از شرکا آقای مهدی پورجمشیدیان به شماره ملی ۰۰۲۲۲۲۹۲۴۸ دارنده ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه آقای رضا پورجمشیدیان به شماره ملی ۰۰۸۳۶۷۵۹۰۶ دارنده ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه آقای علی پورجمشیدیان به شماره ملی ۳۸۷۱۴۰۶۱۲۰ دارنده ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه مدیره آقای مهدی پورجمشیدیان به شماره ملی ۰۰۲۲۲۲۹۲۴۸ و به سمت عضو هیئت مدیره به مدت نامحدود و به سمت مدیرعامل به مدت نامحدود آقای رضا پورجمشیدیان به شماره ملی ۰۰۸۳۶۷۵۹۰۶ و به سمت نایب رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود آقای علی پورجمشیدیان به شماره ملی ۳۸۷۱۴۰۶۱۲۰ و به سمت رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود دارندگان حق امضا : کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل چک ، سفته ، بروات ، قراردادها، عقود اسلامی و همچنین کلیه نامه های عادی و اداری باامضا، مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر می باشد. اختیارات مدیر عامل : طبق اساسنامه روزنامه کثیر الانتشار گسترش صنعت جهت درج آگهی های شرکت تعیین گردید. ثبت موضوع فعالیت مذکور به منزله اخذ و صدور پروانه فعالیت نمی باشد. ۷
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۸۹۵۳۷۴)

آگهی تغییرات شرکت رایان فن ابزار ریز ساخت با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۵۳۴۴۵۴ و شناسه ملی ۱۴۰۰۷۹۷۱۶۲۴ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۹۰۳۰۱۷ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : محل شرکت در واحد ثبتی تهران به آدرس استان تهران – منطقه ۱۴ ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، محله امیرآباد ، خیابان کارگر شمالی ، خیابان شهید رضا عزیزی (۱۴) ، پلاک ۶۲ ، طبقه چهارم ، واحد شمالی۸ کدپستی : ۱۴۳۹۷۴۴۷۴۸ تغییر یافت ا
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۸۹۵۳۷۵)

آگهی تغییرات شرکت شکل دهی فلزات پویا شرکت با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۱۴۷۴ | ۵۵ و شناسه ملی ۱۴۰۰۸۸۳۴۶۴۷ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۳۹۹۰۲۰۲۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : مسعود محلوجیان با کدملی ۰۰۱۳۵۴۶۶۳۵ با پرداخت ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال نقد به صندوق شرکت در زمره شرکا، درآمد. سرمایه شرکت از مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال به ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال افزایش یافت وماده مربوطه در اساسنامه اصلاح گردید. فهرست شرکا پس از افزایش سرمایه: بابک منافی‌کدملی ۰۰۸۰۱۷۴۱۱۶ دارای ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه محسن محلوجیان کدملی ۰۰۱۳۵۴۶۶۳۵ | ۰۰۳۶۳۸۹۰ دارای ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه مسعود محلوجیان کدملی ۰۰۱۳۵۴۶۶۳۵ دارای ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه موارد زیر به موضوع شرکت الحاق گردید و ماده مربوطه در اساسنامه اصلاح گردید: دلالی ،حق العملکاری ، پیمانکاری و نمایندگی تجاری موضوعات مربوط به تجارت الکترونیک ، ساخت و تولید قطعات و محصولات فلزی مجاز ، انجام کلیه امور مرتبط با ساخت و قطعات فلزی مجاز ، انجام کلیه امور مرتبط با شکل دهی فلزات مجاز ، ارائه خدمات مشاوره ای به شرکت ها و تولیدی های صنعتی ، اداره سالن های نمایش و برگزاری مراسم ها و جشن ها و یا کنفرانس ها ، ارائه کلیه فعالیت های تجاری و تولیدی و بازرگانی کلیه کالاهای مجاز ، خرید و فروش و واردات و صادرات کلیه کالاهای مجاز ،طراحی و ساخت کلیه قطعات و دستگاه ها و کالاهای مجاز اعم از فلزی و سرامیکی و پلیمری و چوبی ، ارائه خدمات مشاوره مهندسی و ساخت ، ارائه خدمات طراحی و شبیه سازی و تحلیل و محاسبات مهندسی ، مهندسی معکوس قطعات و دستگاه های صنعتی، گشایش حساب و اعتبار اسنادی، خرید ، ساخت، اجرا و نصب کلیه پروژه های مهندسی در صنایع مختلف از جمله نفت و گاز،پتروشیمی، مهندسی پزشکی، خودرویی، دریایی ، هوافضا، ریلی، عمرانی و ساختمانی ... ، دلالی و حق العمل کاری و نمایندگی تجاری، عملیات بارگیری و تخلیه و یا ترخیص کالا، اداره سالن های نمایش و برگزاری مراسم ها و یا کنفرانس ها، فعالیت نظام مهندسی و طراحی پروژه های سد سازی و امثال آن، فعالیت بازار یابی غیر هرمی و غیر شبکه ای، بازرسی کالا وکنترل کیفیت و صدور ومشاوره کیفی استاندارد، موضوعات مربوط به تجارت الکترونیک ،ارائه خدمات پس از فروش کالاها یا خدمات شرکت خارجی، انجام عملیات اجرایی قراردادهای بین اشخاص ایرانی و شرکت خارجی، بررسی و زمینه سازی برای سرمایه گذاری شرکت خارجی در ایران، مشارکت با شرکتهای فنی و مهندسی ایرانی برای انجام کارها در کشورهای ثالث ، افزایش میزان صادرات غیر نفتی جمهوری اسلامی ایران، ارائه خدمات انتقال دانش فنی و فناوری، شرکت در کلیه مناقصات دولتی و خصوصی اعم از داخلی و بین المللی« در صورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم نام شرکت به »نوآوران علوم مهندسی پویا« تغییر یافت و ماده مربوطه در اساسنامه اصلاح گردید. ۵
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۸۹۵۳۷۶)

نظرگاه

گفتمان توسعه صنعتی

مسعود نیلی
اقتصاددان

کاری که در تدوین استراتژی توسعه صنعتی در چند سال گذشته انجام شد، هر چند در مسیر تصمیم‌گیری به صورت یک سند مصوب درنیامد، اما گفتمانی را ایجاد کرد که استمرار دارد. این تنها سندی است که با وجود اینکه چند سالی است از تدوین آن گذشته، همچنان گفتمان آن پابرجا بوده و به آن مراجعه می‌شود. سه سرفصل «مروری بر سند استراتژی توسعه صنعتی»، «وضعیت امروز» و «ترسیم چشم‌انداز آینده» بررسی شده و اینکه ما به آینده چه نگاهی می‌توانیم داشته باشیم و به چه سمتی حرکت می‌کنیم، پرسش خیلی مهمی است که در ذهن همه ما وجود دارد؛ البته ممکن است ترسیم یک چشم‌انداز بلندمدت کار دشواری باشد. شرایطی که درحال‌حاضر در آن به سر می‌بریم، پیچیدگی خاص خودش را دارد. موانع و مشکلات بخش صنعت کم و بیش پابرجا است. عدم‌رشد صنعتی، نبود برنامه‌ای برای توسعه صنعتی، مشکلات نحوه تامین منابع مالی، نوسانات قیمت ارز، تغییرات در قیمت انرژی و... از جمله مواردی است که باعث‌شده دوباره موضوع استراتژی توسعه صنعتی مطرح شود. از سوی دیگر، با توجه به پیش‌بینی‌های انجام‌شده و تحولاتی که چند سال گذشته (از زمان تدوین استراتژی توسعه صنعتی) در جهان و کشورهای در حال توسعه رخ داده، دلیلی است که دوباره نگاهی به استراتژی توسعه صنعتی داشته باشیم. در تدوین اولیه سند استراتژی توسعه صنعتی ۳ معیار را در نظر گرفتیم. نخست معیار جامعیت بود؛ به این معنی که همه عواملی که در توسعه صنعت موثر هستند باید در این سند دیده می‌شد. دومین معیار سازگاری درونی بود؛ به این معنی که نشانه‌های مختلفی که در آن جامعیت دیده می‌شوند، نمی‌توانند یکدیگر را خنثی کنند و باید هم‌راستا و هم‌جهت باشند. سوم اینکه این هم‌راستایی باید در مسیری باشد که رشد بالا و مستمر صنعتی را ایجاد کند. توسعه صنعتی، مرحله مهمی از توسعه اقتصادی است که تحولات عمیقی در شئون فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی به‌وجود می‌آورد. اگر ما توسعه صنعتی را به‌عنوان یک مرحله از توسعه اقتصادی تعریف کنیم، خودبه‌خود رویکرد ما باید یک رویکرد بلندمدت باشد. چالش‌های توسعه اقتصادی به ۲ دسته چالش‌های داخلی و مقایسه‌ای بین‌المللی تقسیم می‌شود. داخل کشور به این موضوع توجه شد که عدم‌تعادل در اقتصاد و صنعت شامل چه مواردی است و مهم‌ترین آنها، کدام است تا بتوانیم رسالت اصلی توسعه صنعتی را در درجه نخست به پرداختن به آن چالش قرار دهیم. مهم‌ترین چالش داخلی در مسیر توسعه اقتصادی کمیت و کیفیت اشتغال است. درحال‌حاضر، توسعه زیادی در آموزش عالی کشور رخ داده، بنابراین نوع شغلی که در کشور ایجاد می‌شود، باید با آموزش عالی تناسب داشته باشد. از سوی دیگر، سطح زنان در تحصیلات افزایش زیادی پیدا کرده، بنابراین نوع شغلی که ایجاد می‌شود باید زنان را با درصد بالایی جذب کند. ما درباره روند عرضه نیروی کار زنان در اشتغال و تحولاتی که در بخش عرضه نیروی کار مردان اتفاق می‌افتد، یک رابطه غیرخطی برای عرضه نیروی کار پیش‌بینی کردیم. به این معنی که یک فرصتی در اقتصاد ما ایجاد می‌شود که از آن برای ایجاد ظرفیت اشتغال می‌توانیم استفاده کنیم و بعد که با عرضه اضافی نیروی کار مواجه می‌شویم، می‌توانیم شغل را به اندازه کافی ایجاد کنیم. رویکرد دوم استراتژی توسعه صنعتی که مقایسه سطح رفاه و درآمد سرانه ایران با کشورهای دیگر است، هدف این بود که درآمد سرانه ایران به درآمد سرانه سال ۲۰۰۰ میلادی کره جنوبی برسد. ما در استراتژی با توجه به سازکار اقتصادی کشور نشان دادیم که اگر منابع از بیرون به اقتصاد کشور تزریق نشود، رشد اقتصادی کاهنده‌ای را خواهیم داشت؛ بنابراین لازم است رسالت استراتژی این باشد که اولا تعداد شغلی را ایجاد کنیم که نرخ بیکاری یک رقمی شود و دوم اینکه سطح درآمد سرانه کشور در مقایسه با کشورهایی که به‌سادگی قابل مقایسه با ایران هستند در سطح قابل‌قبولی قرار گیرد. در ایران به‌عنوان کشوری با جمعیت زیاد، صنعت نقش اهرمی در فعالیت‌های اقتصادی دارد؛ چراکه با توسعه صنعت بخش‌های دیگر شامل آموزش، حمل‌ونقل، بانکداری و... توسعه می‌یابد. توسعه صنعت، افزایش بهره‌وری را به‌دنبال دارد و همچنین باعث افزایش بهره‌وری در سایر بخش‌ها شامل بخش کشاورزی و خدمات می‌شود. در واقع ما از رشد اقتصادی به رشد صنعتی رسیدیم. اما این سوال مطرح است که در داخل صنعت چه بخش‌ها و زیرمجموعه‌هایی رشد را محقق می‌کند. صنایع مصرفی با دوام لکوموتیو رشد صنعتی هستند، البته صنایع سرمایه‌ای و صنایع مصرفی کم‌دوام هم همراه با صنایع مصرفی با دوام حرکت می‌کنند. ویژگی صنایع مصرفی با دوام کشش درآمدی تقاضای آنهاست که بالاتر از یک است. به این معنی که با رشد ۱۰ درصدی تولید ناخالص داخلی بیش از ۱۰درصد برای آنها تقاضا ایجاد می‌شود. اما در صنایع مصرفی کم‌دوام با افزایش تولید ناخالص داخلی به‌تدریج مقدار مطلق آنها رشد می‌کند، اما سهم‌شان در تولید ناخالص داخلی کاهش می‌یابد. ۴ عامل اساسی شامل بازار، فناوری، منابع و انگیزه عامل تحقق رشد صنعت هستند. مسئله بازار به‌لحاظ مقیاس و کیفیت مسئله خیلی مهمی در تحقق رشد صنعتی است. با توجه به سطح درآمد سرانه کشور، ما نمی‌توانستیم مقیاسی را ایجاد کنیم تا زمینه توسعه صنایع مصرفی بادوام در کشور ایجاد شود. از اینجا بود که برون‌گرایی به‌عنوان یکی از اهداف در استراتژی توسعه صنعتی مطرح شد، یعنی بازارهای بیرونی را باید هدف قرار می‌دادیم و صنعت نیز باید عرضه بزرگ بازار بیرون را مدنظر قرار می‌داد. از سوی دیگر، فناوری هم ایجاب می‌کرد که ما برون‌گرا باشیم. در عین حال در عامل سوم یعنی منابع، اگر توسعه صنعت مبتنی بر نفت را نگاه کنیم یک مدل توسعه خواهیم داشت و اگر توسعه صنعت مبتنی بر بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی را مدنظر قرار دهیم، توسعه دیگری را تجربه خواهیم کرد که در استراتژی توسعه صنعتی بر بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی تاکید شده است. خصوصی‌سازی و آزادسازی هم از جمله عواملی هستند که منجر به ایجاد انگیزه می‌شوند. اگر از بحران‌های امروز صنعت بد عبور کنیم، تبدیل به کشور فقیر دارای نفت می‌شویم. مگر اینکه توسعه کشور را روی صنعت قرار دهیم. باتوجه به شرایط جدید کشور استراتژی توسعه صنعتی باید تدوین دوباره شود و دولت نیز خود را در خدمت توسعه صنعتی قرار دهد.

نقش استراتژی توسعه صنعتی در اقتصاد

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

سابقه اولیه برنامه‌ریزی اقتصادی برای دستیابی به توسعه به‌طور مدون و سازمان‌یافته متعلق به شوروی سابق و قبل از جنگ جهانی دوم است.

توسعه، مفهومی است که از منظرهای مختلف دارای معانی متنوعی است، اما آنچه در این مجال به آن توجه شده، مفهومی است که از دیرباز با مفهوم تمدن عجین و همراه بوده است. مرحوم دکتر حسین عظیمی از اساتید برجسته اقتصاد توسعه، علاوه‌بر تاکید بر این نکته که تمدن، زاییده تلاش انسان برای تامین نیازهای مادی و معنوی است، می‌گوید: تمدن، مجموعه‌ای از دستاوردهای مادی و معنوی است که انسان‌ها برای شکوفاسازی اندیشه‌ای اساسی و در مسیر ساماندهی زندگی، ایجاد زیرساخت‌های اصلی فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و علمی متناسب خود را ایجاد می‌کند.

استراتژی‌های توسعه

آنچه بیش از سایر استراتژی‌ها و برنامه‌های توسعه اقتصادی در جهان، توجه ملل و کشورهای مختلف را به خود جلب کرده، موضوع توسعه اقتصادی از طریق اتخاذ استراتژی صنعتی، مبتنی بر روش‌های تبیین شده آن است.

صنعت و صنعتی شدن، پدیده‌ای است که بیش از ۳ قرن از عمر آن نمی‌گذرد، اما تاثیرات شگرفی بر انسان و محیط زندگی او گذاشته است. آلوین تافلر معتقد است که صنعت، موج جدیدی در زندگی اجتماعی بشر آغاز کرده، موجی که با خود تجربیات جدیدی برای زندگی آدمی به ارمغان آورده است. این موج که از آن به‌عنوان انقلاب صنعتی نیز یاد می‌کنند با تولدش در اروپای غربی و رشد و بسط بسیار سریع آن در سراسر جهان، به‌ویژه در نیمه دوم قرن بیستم، عملا به‌عنوان یکی از رویکردهای بسیار کلیدی در حوزه توسعه و رشد کشورها، به‌ویژه کشورهای در حال توسعه قلمداد شد.

در همین راستا، نتایج تحقیقات تعدادی از اندیشمندان در این زمینه، وجود همبستگی محکمی را بین مقادیر تولید ناخالص داخلی و بخش صنایع کارخانه‌ای، به اثبات رسانیده است. به همین دلیل است که صنایع کارخانه‌ای را به‌عنوان موتور رشد اقتصادی معرفی کرده‌اند.

در کشورهای پیشرفته، توسعه صنایع با رشد اقتصادی و پیشرفت شایان توسعه اقتصادی و افزایش سطح زندگی عمومی همراه بوده است و قسمت اعظم تولیدات این کشورها صرف افزایش سطح زندگی خود آنها می‌شود. در کشورهای در حال توسعه نیز قدرت تولید نیروی انسانی در صنایع به‌طور محسوسی بیش از اشتغال در فعالیت‌های کشاورزی است.

رشد و توسعه بهینه صنعت، امکان افزایش سطح زندگی مردم را از ابعاد مختلف فراهم آورده است؛ از این‌رو، امروز بخش صنعت در مقایسه با سایر بخش‌های مولد اقتصادی، به بخشی رهبری‌کننده در عرصه اقتصاد تبدیل شده است. نقش و سهم صنعت در اقتصاد ملی ناشی از تاثیری است که در رشد و توسعه عوامل تولید دارد. رشد صنعت امکان می‌دهد که قدرت عوامل تولید مدام افزایش یابد و این افزایش با توجه به توسعه روزافزون علم و تکنیک به‌طور منظم قوس صعودی را طی می‌کند. با رشد صنعتی شدن کشور این امکان فراهم می‌شود که نیازهای مادی و معنوی افراد جامعه بهتر تامین شود و سازمان تولید و کار اجتماعی به سطح عالی‌تر و بهتری ارتقا یابد و در این ارتباط است که صرف‌نظر از خودکفایی جامعه، استقلال اقتصادی و سیاسی کشور تامین شود.

توسعه صنعتی علاوه‌بر آنکه موجب افزایش سهم کالاهای صنعتی در صادرات کالایی کشورها شده، فاصله بهره‌وری بین بخش‌های مولد به‌ویژه بخش کشاورزی و صنعت، تغییرات مداوم در روش تولید، رشد بهره‌وری، عرضه کالاهای جدید، افزایش سهم جمعیت شهرنشین در کل جمعیت و دگرگونی در سهم هزینه‌های سرمایه‌ای و مصرف در درآمدها و... را به‌دنبال داشته است. توسعه صنعتی بر دو پارامتر عمده که همان تعریف توسعه اقتصادی است، مؤثر خواهد بود:

- نخست، افزایش تولیدات در کمیت و کیفیت که ارزش‌افزوده بیشتر و در نتیجه تولید ملی بالاتری را نصیب کشور خواهد کرد.

- دوم، ایجاد اشتغال که خود باعث بهبود توزیع درآمدهای جامعه خواهد شد، بنابراین صنعتی کردن، لازمه پایه‌ریزی نظام اقتصادی-اجتماعی عادلانه نیز است.

افزایش سهم صنعت و تولید محصولات کارخانه‌ای در جامعه، افزایش سهم اشتغال در بخش صنعت، صنعتی شدن بخش کشاورزی، افزایش سهم بخش خدمات و سهم اشتغال در این بخش و در نهایت افزایش چشمگیر ارزش‌افزوده بخش صنعت در تولید ناخالص داخلی در کنار بسیاری از تحولات و تغییرات قابل‌توجه در عرصه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی همگی در زمره شاخص‌ترین دستاوردهای استراتژی توسعه صنعتی تلقی می‌شود.

توسعه اقتصادی با محوریت استراتژی توسعه صنعتی

در کتاب «راهبردهای توسعه اقتصادی» ۶ استراتژی مجزا درباره توسعه تصریح شده که عبارتند از:

استراتژی نخست موسوم به استراتژی پولی است. وجه تمایز این استراتژی این است که توجه خود را به ارتقای کارآیی علائم بازار- به‌عنوان شاخصی برای بهبود تخصیص منابع- معطوف می‌کند، اهداف این استراتژی به قرار ذیل است:

ـ تثبیت بازار و ایجاد بازارهایی که دارای کارکرد خوبی باشند؛

ـ بهبود تخصیص منابع با هدف ارتقای سطح تولید و درآمد؛

ـ دستیابی به سطوح بالای پس‌انداز برای ارتقای نرخ رشد تولید؛

ـ اطمینان از استفاده کارآتر از سرمایه.

روح این استراتژی غیرمداخله‌گر بوده و متکی بر ابداعات و کارفرمایی خلاق فرد برای پیشبرد اقتصاد است.

دومین استراتژی، استراتژی توسعه‌ای است که نگاه به خارج دارد و با عنوان استراتژی «اقتصاد باز» شناخته می‌شود.

براساس این استراتژی نه‌تنها سطح درآمدها باید ارتقا یابد، بلکه باید سطح پس‌اندازها نیز افزایش پیدا کند. برخلاف استراتژی پولی، در این استراتژی دولت، نقش فعال دارد و سمت‌گیری سیاست‌های دولت متوجه بخش عرضه در اقتصاد است.

سومین استراتژی، استراتژی صنعتی شدن است. این استراتژی نیز مانند استراتژی قبلی، تاکید بر رشد دارد و برای نیل به این مقصود، گسترش سریع بخش صنعت را به‌عنوان عامل رشد معرفی می‌کند. براساس این استراتژی، شتاب نرخ رشد تولید ناخالص داخلی از راه‌های ذیل دنبال می‌شود:

الف) تولید کالاهای مصرفی صنعتی به‌طور عمده برای بازار داخلی با برخورداری از حمایت نرخ‌های بالای تعرفه برای واردات؛

ب) توسعه صنایع تولید کالاهای سرمایه‌ای که عموما تحت مدیریت و هدایت دولت است؛

پ) جهت‌گیری و هدف‌گذاری بخش صنعت به سوی صادرات مشتمل بر برنامه‌ریزی ارشادی و کمک‌های مستقیم و غیرمستقیم دولتی؛

استراتژی چهارم به استراتژی انقلاب سبز موسوم است. این استراتژی معطوف به رشد کشاورزی بوده و کانون توجه آن به استراتژی‌های برشمرده شده بالا کمتر مرتبط است. هدف این استراتژی کاهش فقر با روش‌های مختلف است. در مناطق روستایی تحول فنی به‌عنوان عامل شتاب‌دهنده رشد کشاورزی درنظر گرفته شده است.

پنجمین استراتژی موسوم به استراتژی توزیع مجدد است. هدف از این استراتژی، بهبود توزیع مجدد درآمد و ثروت با مداخله مستقیم دولت است و برای برخورد با پدیده فقر طراحی شده و توجه خود را به برنامه‌ها و ضوابط مرتبط با حمایت از گروه‌های کم‌درآمد معطوف می‌کند. به بیان دیگر، استراتژی توزیع مجدد در واکنش به سایر استراتژی‌های شکست‌خورده که با دیدگاه رشد طراحی و اجراء شده‌اند، تبلور پیدا می‌کند.

ششمین استراتژی، استراتژی، سوسیالیستی توسعه است.

براساس این استراتژی، مالکیت خصوصی ابزار تولید از اهمیت به‌نسبت کمی برخوردار بوده و بخش دولت صاحب صنایع بزرگ است. مالکیت دولتی و اشتراکی در چارچوب برنامه‌ریزی متمرکز بر فعالیت‌های اقتصادی تحقق می‌یابد.

مطالعات تطبیقی استراتژی توسعه صنعتی

مدل توسعه صنعتی در هر کشور با نحوه نگرش به مدل توسعه اقتصادی و نوع تعاملات و روابط آن کشور با جهان خارج و شرایط اقتصاد جهانی، شکل‌گیری و طراحی می‌شود. از همین رو سیاست‌ها و استراتژی‌های صنعتی هر کشور با توجه به شرایط سیاسی و اقتصادی آن طراحی و تدوین می‌شود. با این وجود، مطالعه و بررسی تجارب کشورها و انجام مطالعات تطبیقی در زمینه متدولوژی تدوین استراتژی توسعه صنعتی، این امکان را فراهم می‌کند که علاوه‌بر آگاهی و درک بیشتر از موقعیت کشور در دسته‌بندی و رتبه‌بندی‌های بین‌المللی از حیث وضعیت اقتصادی، حجم منابع طبیعی، مزیت رقابتی و نگرش‌های اقتصادی، از مدل‌های موفق کشورهایی که تا حدودی با زیرساخت‌ها و شرایط محیطی جامعه تشابه داشته، در طراحی مدل و جهت‌گیری‌های صنعتی، متناسب با شرایط جهانی و تغییرات فرآوری آن بهره جست.

انتخاب استراتژی جایگزینی واردات و توسعه صادرات

در فصل سوم کتاب «استراتژی توسعه صنعتی کشور» با عنوان «تجربه توسعه صنعتی در جهان» که حاصل مطالعات انجام‌شده ازسوی تیمی از اقتصاددانان کشور است، به دسته‌بندی کلاسیک دو نوع استراتژی توسعه صادرات و جایگزینی واردات، اشاره شده و هر یک را براساس ترکیب تولیدات صنعتی و تنوع صنایع تفکیک کرده است. مرحله نخست در توسعه صادرات: مرحله اولیه گسترش صادرات به‌وسیله صادرات محصولات خام و نیمه‌فرآوری شده به خارج از کشور شامل محصولات متکی بر منابع طبیعی، معدن، نفت، کشاورزی و توسعه صنایع کاربری مانند نساجی، پیگیری می‌شود.

ـ مرحله نخست در جایگزینی واردات: انتقال از وضعیت واردات محصولات اولیه و کالاهای مصرفی خارجی مانند پوشاک، پارچه و مواد غذایی به مرحله تولید داخلی این محصولات.

ـ مرحله دوم در جایگزینی واردات: بکارگیری تولیدات داخلی و امکانات محلی برای ایجاد صنایع سرمایه‌بر و فناوری‌بر در داخل برای جایگزین کردن کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای وارداتی، مانند ماشین‌آلات سنگین، مواد پتروشیمی، فولاد و کالاهای مصرفی با دوام مانند خودرو.

ـ مرحله دوم گسترش صادرات: ادامه روند گسترش صادرات به‌وسیله ایجاد و توسعه صنایع متکی بر مهارت‌های بالای فنی با ارزش‌افزوده بیشتر و به‌وجود آوردن پایه‌های صنعتی پیشرفته و فناوریک در داخل.

شرایط انحصاری در صنایع بزرگ به‌دلیل حضور دولت

ـ رانتجویی به اشکال مختلف در نظام تعرفه‌ای، روند کسب سهمیه‌های وارداتی، کسب مجوزهای احداث کارخانه‌های جدید و...؛

ـ کاهش بهره‌وری و نوآوری در صنایع به‌دلیل تثبیت بازارهای حفاظت شده داخلی؛

ـ بروز بدهی‌های خارجی و عدم‌تعادل در تراز پرداخت‌ها به‌دلیل مصرف داخلی کالاهای تولید شده و محدودیت در کسب ارز خارجی.

کشورهای شرق آسیا مانند کره جنوبی و تایوان در دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ میلادی گسترش صادرات را به‌عنوان راه‌حل اصلی تخصیص بهینه منابع و پایه‌های راهبرد صنعتی برگزیدند و تشویق‌های صادراتی را در اشکال پنهان و آشکار به‌کار بستند. تشویق صادرات در این کشورها، پیامدهای مثبتی را مانند ارتقای توان تولیدی و مدیریتی در سایه رقابت با خارج، پیشرفت‌های نوآورانه و فراگیری فنی به‌وسیله ارتباط با ایده‌های نوین، توسعه صنایع کاربر و در نتیجه اشتغال بیشتر، توزیع مناسب‌تر درآمدها، محدودیت‌ناپذیری امکان فروش به‌دلیل گستردگی بازار جهانی در مقایسه با بازارهای محدود داخلی، اجتناب از مواجهه با کسری‌های بودجه و کمبود ارز خارجی و در نتیجه تورم کمتر، به‌دنبال داشت.

راهکارهای توسعه

راهبردها و راهکارهای عمومی توسعه مبتنی بر آمار و اطلاعات ۱۰ کشور موفق مانند چین، اندونزی، هند، کره جنوبی، مالزی، ترکیه و مکزیک در موسسه تحقیقاتی EIU اعلام شده که می‌توان آنها را در قالب ۱۰ راهبرد اصلی توسعه به شرح ذیل خلاصه و جمع‌بندی کرد:

- بازسازی و اصلاح بخش دولتی؛
- تجدیدنظر در سیاست‌های حمایتی پیشین و منطقی ساختن تصمیمات اقتصادی؛
- تجدیدنظر در قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت‌های اقتصادی؛
- سرمایه‌گذاری در تقویت نرم‌افزارهای توسعه؛
- اصلاح وضعیت شرکت‌های دولتی؛
- تشویق سرمایه‌گذاری‌های خارجی و تقویت بازار سرمایه؛
- خصوصی‌سازی بنگاه‌های دولتی؛
- ایجاد مناطق آزاد تجاری و صنعتی؛
- توسعه صادرات؛
- برون‌گرایی و حضور فعال در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی.

منبع: ماهنامه صنعت خودرو

تحریم‌های داخلی شدیدتر از تحریم‌های خارجی

تکمیل زنجیره ارزش مهم‌ترین درخواست فولادی‌ها

فعالان معدنی نیازمند کارت سبز

کارشناسان به‌مناسبت روز صنعت و معدن مطرح کردند

معدن، نیازمند توجه بیشتر

۱۰ تیر در تقویم رسمی کشور به‌عنوان روز گرامیداشت صنعت و معدن نام‌گذاری شده است. این روز فرصتی برای قدردانی از صنعتگران پرتلاش و معدنکاران زحمتکش و مجموعه‌های تولیدی است که با حداکثر توان برای رشد اقتصادی و خودکفایی فعالیت کرده‌اند. دغدغه‌های صنعت و معدن، لزوم توجه به تولید و برداشتن موانع از سر راه صنعت و معدن ازجمله مواردی است که در این روز مورد توجه قرار می‌گیرد.

سال گذشته در مراسم روز معدن وزیر امور خارجه، رئیس مجلس شورای اسلامی، تولیدکنندگان، روسای تشکل‌های خصوصی و دانشگاه‌ها در سالن سران اجلاس حضور داشتند و از ۵۶ نفر از برگزیدگان صنعت و معدن قدردانی شد. در ادامه روزنامه صمت نظر کارشناسان را درباره اهمیت روز معدن جویا شده که می‌خوانید.

نقشه راه معدن، یکی از مهم‌ترین برنامه‌های کشور

محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران گفت: ۱۰تیر، روز صنعت و معدن نامیده شده است؛ حوزه‌ای که می‌تواند زمینه توسعه و رشد اقتصاد کشور را فراهم کند. او در ادامه خاطرنشان کرد: ایران جزو کشورهای در رده‌های برتر معدنی قرار دارد. این بخش باوجود تحریم‌ها توانسته کارنامه قابل قبولی از خود به نمایش بگذارد.

رئیس خانه معدن ایران تاکید کرد: امیدواریم با بهره‌گیری از توان داخلی به‌سوی پیشرفت و رونق تولید گام برداریم؛ چراکه باید جایگاه نخست معادنی که باید راه می‌افتادند هنوز راه نیفتاده‌اند، اظهار کرد: متاسفانه ما قوانین دست‌وپاگیر زیادی داریم. فرآیند دریافت مجوزهایی که فرد باید برای پروانه بهره‌برداری بگیرد حدود ۳ تا ۴ سال زمان می‌برد، درصورتی‌که باید برای معدن تسهیلاتی قائل شویم که کسی که می‌تواند شروع به کار کند، پشیمان نشود. او تاکید کرد: بروکراسی اداری و مجوزهایی که باید از سازمان‌های مختلف گرفت از مسائلی هستند که کار معدندار را سخت کرده‌اند و باعث می‌شوند او از ادامه فعالیت دلسرد شود. به‌این‌ترتیب فردی که ظرفیت کار در معدن را دارد، دست‌به‌کارهای غیرتولیدی یا دلالی می‌زند. گوهرین با اشاره به ظرفیت‌های معدنی در کشور و مزایای آن به دیگر مشکلات حوزه معدن از قبیل مالیات اشاره کرد و گفت: تولید و اشتغال از مسائلی هستند که باید به آنها توجه زیاد شود و معدن می‌تواند زمینه هر دو مورد یادشده را فراهم کند. دولت فکر می‌کند اگر از معدنکاران پول بگیرد، مشکل حل می‌شود، درصورتی‌که باید با آنها همراهی کند. اگر سیاستی را در پیش بگیریم که مالیات به‌درستی دریافت شود، تولید را افزایش می‌دهیم و اشتغال ایجاد می‌کنیم. در این بین اگر سیاست‌های تشویقی را به‌کار نگیریم هم اشتغال از بین می‌رود و هم معدنکار به‌جای تشویق، تنبیه می‌شود. این عضو هیات مدیره خانه معدن ایران در پاسخ به این پرسش که چه انتظاری از دولت در روز معدن دارد، گفت: انتظار داریم به معدن توجه بیشتر شود. معدن در رونق تولید و اشتغال که از مهم‌ترین مسائل کشور به‌شمار می‌رود، موثر است. همان‌طور که می‌دانید بیکاری مشکلی است که از بمب هم خطرناک‌تر است؛ بنابراین وقتی معدن این ظرفیت را دارد که بیکاری را کم کند، دولت هم باید برای آن فرصت توسعه را فراهم کند. البته دولت کارهایی را انجام داده اما اقدامات عمرانی و زیربنایی آن باید جدی‌تر دنبال شود.

عکس: آیدا فریدی

محمد رضا بهرامن: یکی از حوزه‌هایی که توانسته کشور را در مسیر توسعه قرار دهد، معدن و صنایع معدنی است که به‌طور عمده مدیریت آن برعهده بخش خصوصی است

منطقه را از آن خود کنیم.

بهرامن ادامه داد: یکی از حوزه‌هایی که توانسته کشور را در مسیر توسعه قرار دهد، معدن و صنایع معدنی است که به‌طور عمده مدیریت آن برعهده بخش خصوصی است؛ از همین رو بخش خصوصی امروز سرمایه بزرگی در کشور به‌شمار می‌رود و دولت باید از آن حمایت کند.

بهرامن همچنین تاکید کرد: کمک به اجرایی شدن نقشه راه معدن باید یکی از مهم‌ترین اولویت‌های دولت باشد. وی در پایان تاکید کرد: دولت باید برای بهبود فضای کسب‌وکار در جهت اصلاح قوانین گام بردارد تا تولیدکنندگان از کوتاه‌ترین راه به نتیجه برسند.

کارهای زیادی نیاز است

محمود گوهرین، عضو هیات مدیره خانه معدن ایران در پاسخ به این پرسش که نمره معدن در شرایط فعلی چند است، گفت: کار سختی است که به معدن نمره دهیم اما می‌توان نمره قبولی به آن داد. هرچند کارهای زیادی در حوزه معدن در حال انجام است یا انجام‌شده اما کارهای زیادی هم انجام نشده و جا دارد بیشتر در این حوزه کار کنیم تا نمره آن بالا برود. وی در پاسخ به این پرسش که چرا بسیاری از

گروه معدن
editor@smtnews.ir

محمود گوهرین: معدن در رونق تولید و اشتغال که از مهم‌ترین مسائل کشور به‌شمار می‌رود، موثر است؛ بنابراین انتظار داریم به این بخش بیشتر توجه شود

یادداشت

توجه به پژوهش‌های کاربردی

مجید وفایی‌فرد
مدیر مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران

باتوجه به تحریم‌ها و شرایطی که منجر به کاهش قیمت نفت شده، تمرکز بر جهش تولید یکی از اصلی‌ترین راهکارهایی است که می‌تواند کسری‌های اقتصادی را جبران کند.

خوشبختانه ما در بخش تولید فولاد، صنایع سنگین، آلومینیوم، سرب و روی ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های خوبی در کشور داریم که فضا را برای رشد تولید فراهم کرده‌اند. در این بین اگر به لحاظ مدیریتی گشایش‌هایی داشته باشیم، زمینه برای جهش و افزایش تولید مهیا می‌شود. همچنین باید سیاست‌گذاری‌های کلان با دیدگاه توسعه و افزایش تولید پیش برود تا موانع اداری، قانونی و... بخش معدن را برطرف کند. البته این مهم تلاش کارکنان درگیر در بخش معدن و صنایع معدنی را می‌طلبد.

نقش سازمان‌های توسعه‌ای در جهش تولید می‌تواند بسیار موثر و کلیدی باشد. در شرایط حاضر فرصتی فراهم شده تا سازمان‌های توسعه‌ای تقویت شوند. در تمامی کشورها چنین سازمان‌هایی وامدار ساماندهی و مدیریت راهبردی زیرمجموعه‌ها و صنایع مرتبط هستند؛ بنابراین ما هم باید بیش از این به چنین سازمان‌هایی بها بدهیم. باید گفت سازمان‌هایی مثل ایمیدرو تجربه و تخصص لازم را دارند و می‌توانند به رشد معدن و صنایع معدنی کمک کنند.

فراموش نکنیم که یکی از ملزومات جهش تولید توجه ویژه به تحقیق و پژوهش‌های کاربردی است. در بخش فرآوری ظرفیت‌های زیادی برای توسعه و افزایش تولید وجود دارد، به‌طور مثال می‌توان به طرحی با عنوان عارضه‌یابی، استاندارد و بهینه‌سازی خطوط فرآوری اشاره کرد که خروجی آن جهش تولید است؛ بنابراین اگر بر رشد تحقیق در بخش فرآوری تمرکز کنیم، می‌توانیم گام‌های مثبتی در جهت جهش تولید برداریم.

هرچند برخی شیوع ویروس کرونا را مشکلی برای رشد معدن و در کل فعالیت اقتصادی کشور می‌دانند اما باید گفت هرچند این ویروس سرعت فعالیت‌های معدنی را کاهش می‌دهد و نمی‌توان آن را نادیده گرفت اما فراموش نکنیم که این چالش مختص ایران نیست و بیشتر کشورها را درگیر کرده است. امیدواریم با کاهش تبعات آن و رشد پیشگیری‌ها بتوانیم به توسعه مطلوبی که در انتظارمان است در بخش معدن دست پیدا کنیم.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت تأمین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص) به شماره ثبت ۱۳۸۷۸ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۴۸۱۸۶۹

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران و یا نمایندگان قانونی سهامداران دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه** شرکت تأمین نیاز بنکداران متحد البرز(سهامی خاص) به شماره ثبت۱۳۸۷۸ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۴۸۱۸۶۹ که مورخ **۱۳۹۹/۴/۲۴** راس ساعت **۲۰** به نشانی: **قزوین – چهارراه پادگان – کوچه آبان – حسینیه بیت‌الزهرا** کدپستی: ۳۴۱۵۶۸۵۱۸۶ تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانید.

دستور جلسه:
- تصمیم‌گیری درخصوص انتخاب هیات‌مدیره و بازرسان
- بررسی و تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی سال‌های ۱۳۹۸
- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار

هیات‌مدیره شرکت

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت تأمین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص) به شماره ثبت ۱۳۸۷۸ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۴۸۱۸۶۹

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران و یا نمایندگان قانونی سهامداران دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** شرکت تأمین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص) به شماره ثبت۱۳۸۷۸ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۴۸۱۸۶۹ که مورخ ۱۳۹۹/۴/۲۴ راس ساعت **۲۳** به نشانی: **قزوین – چهارراه پادگان – کوچه آبان – حسینیه بیت‌الزهرا** کدپستی: ۳۴۱۵۶۸۵۱۸۶ تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانید.

دستور جلسه:
- تصمیم‌گیری درخصوص افزایش سرمایه

هیات‌مدیره شرکت

آگهی تغییرات شرکت حمل‌ونقل ترکیبی مواد معدنی گهر ترابر سیرجان

آگهی تغییرات شرکت حمل‌ونقل ترکیبی مواد معدنی گهر ترابر سیرجان شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۲۸۷۴ و شناسه ملی ۱۰۹۸۰۲۹۶۹۵۹ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۰ منضم به نامه شماره ۴۵/۱۰۲۴۹ - ۱۳۹۹/۳/۲۷ اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان کرمان. الف - تعیین سمت مدیران: آقای محمود سلطانی‌زاده شماره ملی ۲۹۹۲۰۱۷۲۳۱ نماینده شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر به شناسه ملی ۱۰۸۶۰۵۱۵۰۵۰ به سمت رئیس هیات‌مدیره - آقای محمدرضا آجیلیان مافوق شماره ملی ۰۹۳۴۲۴۶۵۷۲ نماینده شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه گل‌گهر به شناسه ملی ۱۰۸۶۱۸۳۹۲۸۵ به سمت نائب‌رئیس هیات‌مدیره - آقای محمد انجم شعاع شماره ملی ۲۹۹۱۳۹۲۷۳۸ نماینده شرکت گهر انرژی سیرجان به شناسه ملی ۱۰۸۶۱۳۷۳۵۵۴ به سمت عضو هیات‌مدیره - آقای مهدی فدایی به شماره ملی ۳۰۳۱۳۶۶۶۳۸ نماینده شرکت نظم‌آوران صنعت و معدن گل‌گهر به شناسه ملی ۱۴۰۰۵۴۵۴۷۶۰ به سمت عضو هیات‌مدیره - آقای حسین شاهمرادی به شماره ملی ۳۰۷۰۳۰۲۷۶۹ نماینده شرکت گهر روش سیرجان شناسه ملی ۱۰۸۶۰۵۳۲۷۰۴ به سمت عضو هیات‌مدیره. ب: تعیین وضعیت حق امضاء کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور از قبیل چک، سفته، بروات با امضاء مدیرعامل و یکی از اعضاء هیات‌مدیره به همراه مهر شرکت معتبر می‌باشد و همچنین اوراق عادی، مکاتبات عادی و نامه‌های اداری صرفاً با امضا مدیرعامل و ممهور به مهر شرکت معتبر می‌باشد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری سیرجان (۸۹۶۴۱۹)

اصلاحیه آگهی مزایده بانک کشاورزی استان اردبیل

پیرو چاپ آگهی مزایده بانک کشاورزی استان اردبیل در مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۰۸ روزنامه صمت به استحضار می‌رساند:

مبلغ پایه مزایده مندرج در ردیف ۴۳ به مبلغ ۳۰،۰۸۳،۲۵۰،۰۰۰ ریال و مبلغ پایه مزایده مندرج در ردیف ۴۵ به مبلغ ۳،۴۲۸،۹۷۵،۰۰۰ ریال و مبلغ پایه مندرج در ردیف ۴۶ به مبلغ ۱۴،۲۲۳،۳۶۸،۰۰۰ ریال اصلاح و ضمنا ردیف ۴۹ به علت تکراری بودن حذف می‌گردد.

بانک کشاورزی مدیریت استان اردبیل

نوبت اول

آگهی مزایده عمومی

وزارت نیرو
شرکت مدیریت منابع آب ایران
شرکت آب منطقه‌ای ایلام

اجاره مخزن سد دویرج در شهرستان دهلران جهت فعالیت‌های گردشگری

مساحت دریاچه	۱۲۸۶ هکتار
حجم مخزن	۲۰۵ میلیون مترمکعب
فاصله‌زمینی تاشهر دهلران	۲۰ کیلومتر
موقعیت UTMx	۷۲۷۰۴۱ متر
موقعیت UTMy	۳۶۰۹۴۴۲ متر
اهداف	تامین آب کشاورزی و صنعت، مهار سیلاب، گردشگری

شرکت آب منطقه‌ای ایلام در نظر دارد مخزن سد دویرج در شهرستان دهلران را به متقاضیان واجد صلاحیت از طریق مزایده عمومی با جزئیات مندرج در اسناد مزایده با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت SETADIRAN.IR و به صورت الکترونیکی براساس شیوه‌نامه اجرایی فعالیت‌های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی (نسخه بازبینی‌شده خرداد ۱۳۹۹) واگذار نماید.

ضمنا رعایت موارد ذیل الزامی است:

۱ - برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده، ودیعه ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مزایده‌گران محترم از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد؛ با توجه به اینکه علاوه بر بخش مالی، کلیه پیشنهادها از جنبه فنی نیز بررسی خواهند شد، لازم است طرح توجیهی و مشخصات فعالیت، همراه پیشنهاد ارائه شوند.

۲ - موضوع مزایده: اجاره مخزن سد دویرج (با رعایت حریم بدنه سد، تاسیسات و کمپ‌های مسکونی و اداری سد مطابق نظر شرکت آب منطقه‌ای ایلام)

۳ - کلیه اطلاعات مورد اجاره شامل شرایط و نحوه اجاره و قوانین و بخشنامه‌های مرتبط در اسناد پیوست مزایده در قرارداد واگذاری فعالیت‌های گردشگری در منابع آبی قابل مشاهده و بررسی می‌باشد.

۴- مطابق شیوه‌نامه ابلاغی صدور مجوز فعالیت‌های گردشگری در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آنها عقد قرارداد با شخص برنده مزایده بعد از ارائه موافقت نامه اصولی از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری امکان‌پذیر است.

۵ – مشخصات سد دویرج به شرح جدول زیر است:

اطلاعات مزایده و زمانبندی:

- **موضوع مزایده:** اجاره مخزن سد دویرج (با رعایت حریم بدنه سد، تاسیسات و کمپ‌های مسکونی و اداری سد مطابق نظر شرکت آب منطقه‌ای ایلام و بر اساس دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های موجود در اسناد مزایده) مطابق نقشه محدوده دریاچه مخزن سد

مبلغ تضمین شرکت در مزایده: ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال(فقط ضمانتنامه بانکی)

قیمت اسناد مزایده: ۲۰۰/۰۰۰ ریال

مدت اعتبار پیشنهادات: ۹۰ روز

مهلت زمانی دریافت اسناد مزایده از سایت ستاد ایران: ۹۹/۰۴/۱۰ الی ۹۹/۰۴/۲۱

مهلت زمانی ارایه پیشنهاد قیمت: تا ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۱

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۳

محل بازگشایی پیشنهادات: سالن جلسات شرکت آب منطقه‌ای ایلام

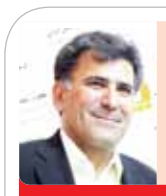
هزینه درج آگهی مزایده به عهده برنده می‌باشد.

با برنده، قرارداد منعقد می‌شود و ده درصد مبلغ پیشنهادی از برنده تضمین انجام تعهدات اخذ می‌گردد.

توضیح اینکه اصل تضمین شرکت در مزایده بایستی در مهلت مقرر به دفتر قراردادهای شرکت در قالب پاکت الف ارایه شود و تصویر آن نیز در سایت تدارکات الکترونیکی دولت در محل مورد نظر بارگذاری گردد. کلیه مدارک و اسناد مزایده بایستی در سایت تدارکات الکترونیکی دولت در قسمت اسناد مزایده بارگذاری شود. چنانچه مزایده گران اسناد مزایده را به طریقی غیر از سایت مذکور تهیه نمایند و نام آنها به‌عنوان خریدار در سایت مذکور ثبت نشده باشد به قیمت پیشنهادی ترتیب اثر داده نخواهد شد. شرکت در مزایده به صورت گروه مشارکت مورد قبول نبوده و در صورت ارایه پیشنهاد به صورت مذکور ترتیب اثر داده نخواهد شد.

روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای ایلام

یادداشت

معضل نبود استراتژی در صنایع معدنی

علی‌محمد زمانی
مدیرعامل شرکت صبافولادزاگرس

فعالان صنعتی در حوزه‌های گوناگون در طول چند سال گذشته با چالش‌های اساسی روبه‌رو شده‌اند. حال که در آستانه روز صنعت و معدن قرار داریم، از سیاست‌گذاران و متولیان امر انتظار می‌رود فرصتی را به شناخت چالش‌های تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی اختصاص دهند و زمینه رفع مشکلات آنها را فراهم کنند.

این تلاش برای شناخت و رفع مشکلات در سال جاری اهمیت ویژه‌تری دارد، چراکه سال جاری از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان جهش تولید نام‌گذاری شده است.

در چنین شرایطی، ما فعالان اقتصادی نیز وظیفه خود می‌دانیم برای تحقق این شعار تلاش کنیم.

بدون تردید در سایه چنین تلاشی از یک‌سو موقعیت‌های شغلی متعددی در کشور ایجاد می‌شود و از سوی دیگر شرایط عمومی اقتصادی جامعه بهبود می‌یابد.

شرایط کسب‌وکار در ایران با پیچیدگی و دشواری‌های بسیاری روبه‌رو است. تنوع مقررات و تصمیم‌گیران را باید یکی از اصلی‌ترین موانعی دانست که فعالیت تولیدکنندگان را با چالش روبه‌رو می‌کند. با این حال، حتی با بدترین قوانین، مشروط به آنکه تصمیم‌گیر یک نفر باشد، راحت‌تر می‌توان کار کرد.

بنابراین از یک سو از نمایندگان مجلس که وظیفه قانون‌گذاری‌ها را بر عهده دارند انتظار داریم با توجه به تکثر قوانین، زمینه رفع این چالش را فراهم کنند. دولت نیز از صدور بخشنامه‌های مختلف و هر روزه خودداری کند. در همین حال فکری به حال تنوع و تعدد تصمیم‌گیران دولتی شود. یعنی چنانچه قرار است موضوعی را معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت دنبال کند، سازمان‌های دیگر در آن دخالت نکنند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که متاسفانه در موارد متعددی اقدامات دولت نه‌تنها زمینه تسهیل فعالیت تولیدکنندگان را فراهم نمی‌کند، بلکه همچون مانعی در مسیر فعالیت ما نیز قرار گرفته است، چراکه متاسفانه برنامه استراتژیک و مدونی برای اداره کشور و رهبری فعالیت صنایع وجود ندارد. همین موضوع نیز به نابسامانی در حوزه تولید فولاد و محصولات فولادی، منجر خواهد شد.

در موقعیت کنونی از یک سو با این چالش روبه‌رو هستیم که دولت نیازمند ارز حاصل از صادرات فولاد خام است، از سوی دیگر، صنایع داخلی تولیدکننده محصولات فولادی که عموما بخش خصوصی حقیقی و خرد هستند، با کمبود مواد اولیه روبه‌رو شده‌اند. تاجایی که در موارد متعددی عرضه شمش فولاد در بورس کالا کاهش می‌یابد. در چنین شرایطی، واحدهای پایین‌دستی و تولیدکننده محصول نهایی با خطر تعطیلی روبه‌رو می‌شوند.این درحالی است که هنوز میزان ارزآوری صادرات شمش فولاد به‌درستی تعیین نشده، اما نداشتن استراتژی و برنامه مدون، روند فعالیت ما را با چالش روبه‌رو کرده است.

تغییر مداوم قوانین که پیش‌تر هم به آن اشاره شد، درباره صادرات محصولات فولادی نیز حکمفرماست. یعنی قوانین و تصمیم‌گیری‌ها از پایداری برخوردار نیستند. در چنین موقعیتی، تولیدکنندگان با توجه به تغییر مداوم قوانین نمی‌دانند که چه زمانی را برای صادرات انتخاب کنند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که انتخاب زمان درست برای صادرات فولاد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است در غیر این صورت به فرصت‌سوزی و زیان سنگین صنایع منجر می‌شود. در همین حال باید تاکید کرد که صادرات به برنامه‌ریزی نیاز دارد. ما باید از تامین مواد اولیه خود اطمینان داشته باشیم تا براساس آن، برای تولید و صادرات خود برنامه‌ریزی کنیم. در غیر این صورت، هزینه‌ای که برای کشف بازارهای صادراتی و توسعه آنها می‌شود، بی‌فایده خواهد بود. به‌علاوه آنکه باید تاکید کرد که زمان‌بندی در صادرات اهمیت ویژه‌ای دارد. چنانچه در تحویل محصول صادراتی زمان‌بندی قرارداد رعایت نشود، به‌شدت از سمت طرف خارجی، جریمه می‌شویم. دیرکرد در بارگیری محصول به کشتی یا انتقال محصول به گمرک به پرداخت جریمه منجر می‌شود. یا در مواردی چنانچه محصول دیرتر از موعد قرارداد به‌دست خریدار برسد، هزینه‌های سنگینی را به تولیدکنندگان اعمال می‌کند؛ بنابراین انتظار می‌رود با رفع چالش‌های مورد بحث، زمینه حمایت از صنایع فراهم شود.

تحریم‌های داخلی شدیدتر از تحریم‌های خارجی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

یوسف مرادلو

عکس: صمت

متاسفانه تصمیمات نادرست مسئولان در حوزه صنعت فوق‌العاده فعالان این بخش را اذیت می‌کند و دولتمردان باید سایه تحریم‌های داخلی را از سر آنها بردارند

روز صنعت و معدن فرصتی است که نظر فعالان صنعتی به‌ویژه در حوزه معدن و صنایع‌معدنی را جویا شویم. صحبت آنها شنیده و راهکاری برای رفع چالش‌هایی که فعالیت آنها را دشوار می‌کند، اندیشیده شود. عبدالرحمن ابراهیمی، عضو انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران در گفت‌وگو با فارس به تشریح شرایط حاکم بر صنعت سرب و روی کشور پرداخته است. ابراهیمی با بیان اینکه صنعت روی کشور به‌نام زنجان شناخته می‌شود و بیش از ۸۰ درصد واحدهای تولیدی این صنعت با بیش از ۷ هزار نفر اشتغال مستقیم در استان زنجان فعال است، افزود: حدود ۳۰ سال از آغاز فعالیت این صنعت در کشور می‌گذرد و ایران یکی از کشورهای تعیین‌کننده این صنعت در منطقه است. مدیرعامل شرکت سپنتا روی زنجان با بیان اینکه قبل از انقلاب و اوایل انقلاب خاک روی کشور با درصد عیار بالا به خارج از کشور صادر می‌شد، بیان کرد: با راه‌اندازی واحدهای گوناگون فرآوری روی در کشور این صنعتی اکنون بومی شده و خاک با ارزش‌افزوده و ایجاد اشتغال در خدمت توسعه است.

صنعت روی استان زنجان بر مبنای معدن بزرگ انگوران پایه‌گذاری شده و واحدهای فرآوری روی در کنار این معدن و در شهر زنجان به‌وجود آمده‌اند. ارزش‌افزوده این صنعت درحال‌حاضر بیش از ۷۰ درصد است و اگر واحدهای جانبی و پایین‌دست این صنعت نیز در نظر گرفته شود، بالای ۸۰ درصد خواهد بود.

کمبود سرمایه‌گذاری در صنعت روی

این عضو انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران با بیان اینکه اگر سرمایه‌گذاری و حمایت‌های که از صنعت نفت در کشور انجام می‌شود در این صنعت انجام می‌شد، ارزش افزوده آن بسیار بالاتر بود، تصریح کرد: اگر نگاه به این صنعت تغییر کند، زمینه افزایش سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال و توسعه را فراهم می‌کند.

در دوره‌ای خاک معدن انگوران با عیار افزون بر ۴۰ تا ۵۰ درصد به کشورهای ژاپن، ایتالیا، افریقای جنوبی و برزیل با قیمت پایین صادر می‌شد. درحال‌حاضر نیز شاهد کاهش خاک و حتی عیار آن تا حدود ۱۵ درصد هستیم. خوشبختانه درحال‌حاضر کشورمان نه‌تنها خاک را صادر نمی‌کند، بلکه خاک وارد می‌شود. ۸۰ درصد تولید شمش روی کشور نیز با عیار ۹۹.۹۸ درصد صادر می‌شود.

وی افزود: این روزها با کمبود خاک روبه‌رو هستیم. این کمبود در حالی است که ایران یکی از کشورهای غنی جهان در حوزه معادن است، اما متاسفانه نه دولت روی این ذخایر سرمایه‌گذاری کرده و نه اجازه سرمایه‌گذاری به بخش خصوصی داده شده است.

دولت از سال گذشته وارد بحث واگذاری معادن کوچک مقیاس به بخش خصوصی شده، در حالی که ما پهنه‌های بسیار بزرگی در کشور داریم که در دست دولت بلاتکلیف مانده‌اند. سال گذشته، مقدار خاکی که به شرکت‌ها و واحدهای تولیدی داده شد حدود ۷۰۰ هزار تن بود، در حالی که نیاز واحدهای تولیدی استان ۳ میلیون تن برآورد می‌شود؛ بنابراین از دولت انتظار می‌رود رویکرد خود را در این زمینه و به سود اشتغال، سرمایه‌گذاری، رونق و جهش تولید تغییر دهد.

این عضو انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران با بیان اینکه در بحث واردات خاک، قیمت تمام‌شده و شمش فروخته‌شده، تقریبا مساوی و برابر است و واحدها و تولیدکنندگان فقط برای ایستادن روی پای خود فعالیت دارند، تصریح کرد: این امر فقط هزینه‌های جاری واحدها را تامین می‌کند و برای اینکه رونق به این صنعت بازگردد باید در این بخش سرمایه‌گذاری شود.

ابراهیمی با بیان اینکه واردات خاک از کشورهای گوناگون و به‌ویژه کشور همسایه ترکیه با مشکلات فراوانی انجام می‌شود، افزود: گاه فروشندگان خاک در ترکیه خاکی که وجود ندارد را به چند نفر می‌فروشند.

وی با بیان اینکه به‌دلیل تحریم‌های ظالمانه، واحدهای تولیدی مجبورند با قوانین کشور ترکیه وارد معامله شوند و ابتدا پول خاک را به صورت دلار به طرف ترکیه‌ای بپردازند، تاکید کرد: در برخی موارد به‌دلیل اینکه با بخش خصوصی طرف حساب هستیم، قابل پیگیری هم نیست و طرف قرارداد واحدها به یکباره غیب می‌شود.

درحال‌حاضر در بحث تعهدات ارزی هم مشکل داریم و از ما خواسته می‌شود ارز حاصل از شمش را به دولت تحویل دهیم، در حالی‌که واحدهای تولیدی با همان ارز حاصله خاک جدید وارد می‌کنند.

سایه تحریم‌های داخلی را از سر ما بردارید

رئیس هیأت مدیره انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران نیز در جلسه مجمع انتخاباتی این انجمن از برخی بی‌مهری‌ها نسبت به این صنعت گلایه کرده بود.

یوسف مرادلو با بیان اینکه ما در حوزه اقتصادی با دشمن می‌جنگیم و هزینه تحریم‌ها را هم تحمل می‌کنیم، افزوده بود: متاسفانه تصمیمات نادرست مسئولان در حوزه صنعت فوق‌العاده ما را اذیت می‌کند و دولتمردان باید سایه تحریم‌های داخلی را از سر ما بردارند.

وی ادامه داد: هر کس باید در منطقه خود شعار امسال را مطالبه کند و ما برای جهش تولید و رونق تولید آماده‌ایم و با ترفندهای مختلف تحریم‌ها را دور می‌زنیم و در مقابل دشمن می‌ایستیم و تنها انتظارمان آن است که نباید افراد غیرمتخصص برای صنعت ما تصمیم‌های غلط بگیرند.

رئیس هیأت مدیره انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران تصریح کرد: انجمن تضمین می‌کند هرگونه کمبود داخلی در این صنعت را جبران و مازاد محصول را صادر کند و در مباحث زیست محیطی درحال‌حاضر ما تعامل خوبی با محیط‌زیست داریم و زیباسازی کارخانه‌ها و توجه به محیط‌زیست نوعی سرمایه‌گذاری است. مرادلو گفت: تلاش می‌کنند ماده معدنی انگوران از طریق بورس یا مزایده به فروش رسد و تلاش ما بر آن است که این امر از طریق سهمیه‌بندی رخ دهد.

فعال کردن ستاد سیاست‌گذاری صنعت سرب و روی از خواست‌های جدی ما بوده و بحث مشکل صادرات تا آخر تیر حل شده است، سال گذشته نیزموفق شدیم برای واردات پرمنگنات مجوز بگیریم. جلسات متعددی در انجمن برگزار و تلاش می‌شود که ۲ کارشناس مستقر در معدن انگوران داشته باشیم تا اختلاف عیار به حداقل برسد. وی تاکید کرد: مشکل افزایش سرمایه در معدن مهدی‌آباد همچنان باقی است و لازم است اعضای انجمن در این زمینه همت کنند.

عرضه اولیه بزرگ‌ترین هلدینگ سیمان کشور در بورس

شستا ۱۵ درصد سهام بزرگ‌ترین هلدینگ سیمان و ساختمانی کشور را در بورس عرضه می‌کند. به‌گزارش ایسنا، محمد رضوانی‌فر، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) با اشاره به درج نماد سیتا در بورس اوراق بهادار تهران گفت: شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین به‌عنوان یکی از هلدینگ‌های تابع شستا در سه حوزه صنعت سیمان، صنعت عمران، ساختمان و حمل‌ونقل فعال است. مدیرعامل شستا با بیان اینکه سیمان تامین، بزرگ‌ترین هلدینگ سیمان و ساختمان کشور محسوب می‌شود، تصریح کرد: این هلدینگ به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در ۴۵ شرکت سهام دارد که از این تعداد، ۳۰ شرکت مدیریتی و ۱۵ شرکت غیرمدیریتی است و از این میان ۲۶ شرکت تابع این هلدینگ بورسی و ۱۹ شرکت غیربورسی است. رضوانی‌فر با بیان اینکه ۳۰ درصد از ظرفیت تولید و فروش سیمان کشور در اختیار این هلدینگ است، تصریح کرد: سود تجمیعی شرکت‌های سیمانی هلدینگ با افزایش ۱۲۶ درصدی در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۷ از ۴۹۷ میلیارد تومان به ۱۱۳۰ میلیارد تومان افزایش یافته است. وی اضافه کرد: در صنعت حمل‌ونقل، این هلدینگ فقط با یک شرکت خود، ۳۰ درصد ظرفیت حمل‌ونقل کالاهای اساسی کشور را عهده دار است. مدیرعامل شستا با اشاره به افزایش بیش از ۱۸۷ درصدی سود خالص تلفیقی این هلدینگ گفت: سود خالص تلفیقی هلدینگ سیمان تامین از ۴۷۱ میلیارد تومان در سال مالی گذشته به حدود ۱۳۵۰ میلیارد تومان در سال منتهی به ۹۹.۰۲.۳۱ افزایش یافت. رضوانی‌فر در پایان افزود: در عرضه اولیه سیمان تامین که با نماد سیتا درج شده است، ۱۵ درصد از سهام این هلدینگ عرضه خواهد شد.

قیمت نهاده‌های تولید هر روز متورم‌تر می‌شود

معاون خرید شرکت ذوب‌آهن اصفهان گفت: وقتی گفته می‌شود ذوب آهن باید با این قیمت‌ها رقابت کند، جلوگیری از متورم شدن قیمت نهاده‌ها نیز ضروری است؛ بنابراین با متورم شدن قیمت نهاده‌ها، هر روز به منطقه زیان نزدیک می‌شویم و عایدی به جز توقف تولید نخواهیم داشت؛ در حالی که امکان توقف تولید ذوب آهن اصفهان هم وجود ندارد. به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت ذوب آهن اصفهان، محمدجعفر صالحی اظهار کرد: با توجه به اینکه ذوب آهن بابت دریافت زغال‌سنگ، یارانه پرداخت می‌کند، در این فضا باید نگاهی متفاوت به آن شود؛ بنابراین ضرورت دارد مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت در تفکری جامع‌نگر به موضوع زغال‌سنگ و ذوب آهن نگاه کنند. وی با اشاره به اینکه قیمت مواد اولیه در دنیا به‌دلیل شرایط کرونایی در حال تغییر و نرخ سنگ آهن در چین افزایش یافته است، افزود: گفته می‌شود الزاما ذوب آهن باید با این قیمت‌ها رقابت کند، اما قیمت نهاده‌ها روز به روز متورم می‌شود، در نتیجه هر روز به منطقه زیان نزدیک می‌شویم و عایدی به جز توقف تولید نخواهیم داشت، از سوی دیگر، امکان توقف تولید ذوب آهن اصفهان هم وجود ندارد. معاون خرید شرکت ذوب‌آهن اصفهان گفت: وقتی یکنواختی در ورود مواد اولیه به این واحد وجود نداشته باشد، تولید کوره دچار شوک شده و به جای محصول، سرباره تولید می‌کند و این موجب هدررفت انرژی می‌شود.

صالحی یادآور شد: درحال‌حاضر بخشی از کک، زغال و ۱۰۰ درصد فرومنگنز موردنیاز ذوب آهن وارداتی است و از محل ارز حاصل از صادرات این شرکت وارد می‌شود و اگر صادرات نداشته باشیم در عمل نمی‌توانیم واردات مواد اولیه خود را انجام دهیم.

وی درباره دلایل واردات زغال‌سنگ با وجود تولید داخل، توضیح داد: از نظر کمیت زغال داخل جوابگوی نیاز داخل نیست، از نظر کیفیت نیز زغال وارداتی باید با زغال داخلی ترکیب شود، از سوی دیگر، کیفیت کک‌های تولید داخل در حد کک تولید ذوب آهن نیست؛ بنابراین ناچار به واردات باکیفیت این محصول هستیم. معاون خرید شرکت ذوب‌آهن اصفهان با اشاره به اینکه حدود ۳۰ درصد زغال و ۲۰ درصد کک مورد نیاز وارد می‌شود و بقیه تولید داخل است، تاکید کرد: اگر ذوب آهن محصول با ارزش‌افزوده بالاتر تولید نکند، در تامین مواد اولیه خود دچار مشکل خواهیم شد. صالحی درباره تاثیر تحریم‌ها بر تامین مواد اولیه ذوب آهن، اضافه کرد: ایران سال‌هاست که درگیر تحریم‌های خارجی است. خوشبختانه ذوب آهن با سیاست‌های مختلف زمین‌گیر نشده است، اما مشکل امروز این مجموعه تحریم‌های داخلی و بخش‌نامه‌های متناقض است و اگر این موضوع مرتفع شود به‌راحتی می‌توانیم مواد اولیه مورد نیاز خود را تامین کنیم. وی با درخواست از دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در دو سال گذشته مصوبه‌ای تصویب شد که به مدت ۵ سال، یک میلیون و ۷۵۰ هزار تن سنگ از معادن دولتی برای ذوب آهن تامین شود، اما از اوایل اسفند سال گذشته تاکنون، با وجود مکاتبات بسیار، هنوز این مصوبه تمدید نشده است و هیچ سنگی از معادن دولتی دریافت نکرده‌ایم و متاسفانه بسیاری با خود تحریمی به‌دنبال این هستند که این مصوبه دوباره روند اولیه خود را طی کند. معاون خرید شرکت از تصمیم‌گیرندگان ستاد تنظیم بازار و وزارت صنعت، معدن و تجارت درخواست کرد قیمت محصولات ذوب آهن را آزاد بگذارند.

گسترش تجارت
سه‌شنبه
۱۰ تیر ۱۳۹۹
۸ ذی‌القعده ۱۴۴۱
۳۰ ژوئن ۲۰۲۰
شماره ۱۵۵۳
پیاپی ۲۸۷۱
www.Tejaratdaily.com

بازار در دست تولیدکنندگان داخلی

گردشگری، صنعتی که از آن غافل هستیم

خروج از اقتصاد نفتی با تکیه بر تولید

از اتحاد تجاری تا رونق تولید

پیشنهاد پیوستن ایران به جمع همسایگان شمالی با نام اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال ۹۵ ازسوی ایران مطرح شد؛ پیشنهادی که به‌واسطه جایگاه ایران در منطقه با استقبال مواجه شد و پس از ۲ سال مذاکره فشرده و ارزیابی کم و کیف اقلام و میزان تعرفه‌های ترجیحی بین این کشورها، سرانجام اردیبهشت سال ۹۷ به ثمر نشست.

با پیوستن ایران به این اتحادیه، کشورهای روسیه، ارمنستان، قزاقستان، بلاروس و قرقیزستان با ایران بر سر واردات صدها کالا با تعرفه‌های ترجیحی یا بعضاً صفر به توافق رسیدند. این مسئله فرصتی تازه برای صادرکنندگان کشورمان به‌منظور توسعه بازار و رشد صادرات غیرنفتی فراهم کرده است.

به‌گفته بسیاری از فعالان تجاری، با پیوستن ایران به پیمان اوراسیا شاهد تغییر مسیر تجارت ایران خواهیم بود، چرا که این مسیر مزیت‌های زیادی دارد و تجار برای کاهش نرخ تمام شده و استفاده از تخفیف‌های گمرکی به این سمت خواهند رفت.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

عکس: ایسنا

اتحادیه اقتصادی اوراسیا با عضویت کشورهای روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، بلاروس و ارمنستان سالانه دارای حدود ۷۵۰ میلیارد دلار مبادله تجاری است.

براساس موافقتنامه تجاری ایران و اوراسیا ۸۶۲ قلم کالا برای اعمال تعرفه ترجیحی انتخاب شده که ۵۰۲ قلم از آن ترجیحات اعطایی اوراسیا به ایران و ۳۶۰ قلم هم ترجیحات اعطایی ایران به اتحادیه اوراسیا است. باتوجه به همه‌گیری ویروس کرونا در جهان، با هدف به حداقل رساندن عواقب منفی اقتصادی ناشی از گسترش این ویروس و جلوگیری از کمبود کالاهای مهم اجتماعی در کشورهای عضو، این اتحادیه همه کشورهای عضو را از پرداخت عوارض گمرکی کالاهای مهم وارداتی معاف کرده که فهرست این اقلام به‌تازگی در پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان توسعه تجارت ایران منتشر شده است.

صادرکنندگان می‌توانند با در نظر گرفتن تامین نیاز داخل کشور به‌عنوان اولویت نخست، نسبت به صادرات کالاهای اعلام شده برای مقابله با کرونا به منطقه اوراسیا اقدام کنند.

فهرست کالاهای صادراتی مشمول تعرفه صفر برای واردات به اوراسیا شامل برخی محصولات کشاورزی و غذایی (سیب‌زمینی، پیاز، سیر، کلم، هویج، فلفل، چاودار، برنج دانه‌بلند، گندم سیاه، آبمیوه و غذای آماده کودک) و برخی محصولات دارویی و کالاهای پزشکی آماده (آندوسکوپ، دماسنج بدون تماس، پیپت‌های پزشکی یکبار مصرف) است که اجرای آن از نیمه دوم فروردین آغاز شد و قرار بود تا امروز (۱۰ تیر) ادامه داشته باشد.

شرایط صادرات مهیاتر شده است

داود میرزاخانی، دبیر کمیسیون همکاری‌های تجاری و اقتصادی ایران و روسیه: بیشترین مزیت‌های صادراتی ما به کشورهای عضو اوراسیا، محصولات کشاورزی است. ایران با الحاق به اتحادیه اقتصادی اوراسیا، جزو صادرکننده‌های مطرح به روسیه و دیگر کشورهای عضو شده است.

با امضای این تفاهمنامه، شرایط صادراتی مهیاتر می‌شود. قبل از امضای تفاهمنامه، تعرفه صادرات کالایی ما به آن منطقه در مقایسه با کشورهای رقیب مانند ترکیه بیشتر بود اما با امضای موافقتنامه برخی از محصولات کشاورزی ما مشمول تعرفه می‌شود و برخی هم مشمول تعرفه صفر درصد خواهد شد، مانند پسته، خرما، کیوی و...؛ به این ترتیب زمینه صادرات افزایش می‌یابد. مثلا تعرفه صادرات سیب نصف شده و از آنجایی که ما یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان سیب هستیم، این موضوع برای ما مزایای زیادی دارد.

بعد مسافت و نزدیکی کشورهای عضو اوراسیا به ایران، برای تجارت و صادرات ما مزیت است؛ ضمن اینکه تولیدات کشاورزی ایران در آن مناطق شناخته شده است. از این حیث یکی از مزیت‌های انعقاد قرارداد با اوراسیا صادرات محصولات کشاورزی است.

ما با هر کدام از ۵ کشور عضو اتحادیه اوراسیا به‌صورت دوجانبه، همکاری‌های رعایت استاندارد را داریم، اما در قالب اتحادیه اوراسیا قوانین استاندارد نیاز به تعریف مجدد دارد. الزامات و قواعد استاندارد باید تطبیق داده شود. کارگروه استاندارد قرار است تشکیل شود که در آن برنامه‌ها و مسائل را مورد مطالعه قرار می‌دهیم.

قوانین استاندارد این کشورها، به‌خصوص روسیه قوانین سختی است، اما تجارت در اوراسیا، تمرینی برای صادرکنندگان است تا محصولات خود را با قوانین استانداردی بالا تطبیق دهند. روسیه کشوری واردات‌محور است و سالانه ۲۵۰ میلیارد دلار واردات دارد، به همین دلیل برای وارداتش استانداردهای سختگیرانه وضع کرده است. البته این استانداردها به‌معنی جلوگیری از واردات نیست بلکه برای ارتقای سطح کیفیت واردات استانداردها را بالا برده است. ما هم باید نظارت و سختگیری‌هایی برای واردات داشته باشیم. برخی کشورها ساختارهای قوی برای اجرای استانداردها دارند اما برخی کشورها ساختار ضعیف‌تری دارند.

حداقل تعرفه واردات ایران از اوراسیا ۴ درصد است و این یکی از مزیت‌های قرارداد است. طبق قوانین کشور ما، برای واردات ۴ درصد عوارض گمرکی داریم که نمی‌شود آن را نادیده گرفت. آنها برای ۳۶۰ قلم کالا تعرفه ترجیحی اعمال می‌کنند و ما برای ۵۰۰ قلم کالا تعرفه ترجیحی با رقم‌های مختلف در نظر گرفتیم که از صفر تا ۵۰ درصد است. امضای موافقتنامه تجارت ترجیحی با اتحادیه منطقه‌ای برای طرفین نفع دارد اما اینکه بتوانیم از این موافقتنامه، استفاده حداکثری داشته باشم به ظرفیت‌سازی، بسترسازی و ایجاد انگیزه برای صادرات و رفع موانع غیرتعرفه‌ای بستگی دارد. هر کشوری که بیشتر زمینه تجارت را فراهم کند از قرارداد تجاری بیشتر منتفع می‌شود.

امضای این قرارداد بهانه‌ای است برای حل مشکلات تجارت در داخل، اصلاحات اقتصادی با نگاه به صادرات و رفع موانع غیرتعرفه‌ای.

مبادله تجاری با تعرفه‌های پایین

هادی تیزهوش تابان، رئیس اتاق بازرگانی ایران و روسیه: ارتباط کشور ما با اتحادیه اقتصادی اوراسیا از آبان سال گذشته (۱۳۹۸) کلید خورد. ابتدا به‌عنوان کشور مهمان وارد این اتحادیه شدیم و پیوستن ما به این اتحادیه در آبان سال گذشته قطعی شد. درحال‌حاضر نیز تبادلات تجاری مطلوبی از مسیرهای زمینی، ریلی و دریایی با این اتحادیه داریم.

البته برخی کشورهای دیگر مثل ویتنام نیز با شرایطی مشابه شرایط ما در این اتحادیه حضور دارند. کشورهای زیادی نیز تمایل به عضویت در این اتحادیه دارند که به‌دلیل نداشتن شرایط لازم، هنوز پذیرفته نشده‌اند.

وی تبادلات تجاری با تعرفه‌های بسیار پایین را از مهم‌ترین دستاوردهای ورود به این اتحادیه است. این موضوع فرصت‌های فراوانی را برای بازرگانان ایرانی و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا ایجاد کرده و باعث افزایش میزان صادرات ما به این کشورها شده، در حالی‌که پیش از ورود ما به این اتحادیه، امکان آن وجود نداشت.

ارتباط تجاری ما با کشورهای دیگر تعرفه‌های بالایی را به همراه دارد اما درحال‌حاضر روابط تجاری ما با ۵ کشور عضو اتحادیه اوراسیا یعنی روسیه، بلاروس، قزاقستان و ارمنستان بسیار تسهیل شده است.

در بین کشورهای عضو اوراسیا، روسیه بیشترین ظرفیت را برای صادرات محصولات ایرانی دارد؛ از این‌رو پیش‌بینی می‌کنم کالاهایی که به‌واسطه پیمان اوراسیا صادرات آنها رشد قابل‌توجهی پیدا کند، مرکبات، خشکبار، صنایع سبک و صنایع دستی است.

هر کشوری که بتواند در قالب این اتحادیه، صادرات بیشتری داشته باشد، سود بیشتری خواهد برد.

بر همین مبنا ما سعی داریم برای رونق بیشتر اقتصادی، صادرات خود را به روسیه که باتوجه به شرایط آب و هوایی و اقلیمی، نیاز مبرمی به محصولات کشاورزی ما دارد، افزایش دهیم.

البته برای ایجاد یک ارتباط تجاری موفق لازم است بازرگانان ما آشنایی کامل با قوانین کشور مقصد داشته باشند و شفاف عمل کنند. ضمن اینکه درحال‌حاضر کشور ما در بحث صادرات به‌ویژه صادرات محصولاتی مثل صیفی‌جات، با ضایعات زیادی مواجه است که باید به‌تدریج این مشکل را برطرف کنیم.

درباره تاسیس دفتر تجاری ایران و اوراسیا در آذربایجان شرقی نیز می‌توان گفت به‌طبع در درجه نخست تهران به‌عنوان مرکز کشور باید دارای چنین ابزاری باشد اما تاسیس چنین دفاتری در مراکز استان و شهرستان‌هایی که با این اتحادیه در ارتباط هستند نیز می‌تواند به گسترش و بهبود این روابط کمک کند.

مزایای حضور در یک اتحادیه تجاری

حسن گلمرادی- کارشناس اقتصاد: امروزه همگرایی کشورها و نزدیکی آنها به یکدیگر اهمیت دوچندانی نسبت به گذشته پیدا کرده و تجارت آزاد و استفاده از مزیت‌های رقابتی، تبدیل به پایه اصلی همگرایی اقتصادی شده است. در دنیای امروز اتحادیه‌های اقتصادی و تجاری منطقه‌ای با هدف بهره‌گیری بیشتر از مزیت‌های نسبی مناطق مختلف، شکل گرفته‌اند و در برخی موارد حتی کارکردی فراتر از همکاری‌های تجاری نیز پیدا کرده‌اند. اتحادیه‌های تجاری با حذف موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای و تسهیل روابط تجاری، شرایط مناسبی را برای تحریک ظرفیت‌های منطقه‌ای فراهم می‌کنند و می‌توانند از این طریق به افزایش رشد و توسعه کشورها در این زمینه کمک فراوانی کنند.

یکی از اتحادیه‌های اقتصادی که در سال ۲۰۱۵ در منطقه به‌منظور تسهیل تجارت بین کشورها و ایجاد بازار مشترک شکل گرفته، اتحادیه اقتصادی اوراسیا است که کشورهای عضو آن از نظر جغرافیایی نزدیکی زیادی نیز به کشور ما دارند.

اعضای رسمی این اتحادیه را درحال‌حاضر کشورهای روسیه، بلاروس، قزاقستان، ارمنستان و قرقیزستان تشکیل داده‌اند.

البته اعتبار این اتحادیه تنها به ایجاد روابط تجاری بین اعضای آن محدود نمی‌شود. تمرکز منابع غنی طبیعی از جمله نفت و گاز و رقابت قدرت‌های جهانی برای نفوذ در این منطقه، اهمیت اتحادیه اوراسیا را به لحاظ اقتصادی و سیاسی افزایش داده است.

پنج کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در مجموع حدود ۱۶ درصد مساحت دنیا را در اختیار دارند. این کشورها علاوه بر این، حدود ۲۵ درصد منابع معدنی دنیا، ۴۰ درصد ذخایر گاز جهان، ۲۵ درصد گاز طبیعی، ۲۵ درصد زغال سنگ و نیز ۲۰ درصد نفت جهان را در خود جای داده‌اند. همچنین نزدیکی جغرافیایی و تمایل کشورهای بزرگی از جمله چین و هند برای ارتباط با اتحادیه اوراسیا و حمایت آنها از این اتحادیه، به این مجموعه اقتصادی اهمیت ژئوپلتیکی بیشتری داده است؛ به‌گونه‌ای که چین هم‌اکنون در حال اجرای پروژه‌های بزرگ ترانزیتی به‌منظور تسهیل حمل‌ونقل و اتصال بین قاره آسیا و اروپا است.

با شکل‌گیری دوباره تحریم‌های کشورهای غربی به‌ویژه امریکا علیه ایران، حضور در اتحادیه اوراسیا برای ایران به‌عنوان یک بازوی منطقه‌ای، نسبت به گذشته از اهمیت بیشتری برخوردار شده و می‌تواند در رشد اقتصادی و تجاری کشور بسیار موثر باشد.

برقراری موافقتنامه‌های تجاری با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در سال‌های گذشته و پیش از حضور ایران به‌عنوان عضو مهمان در این اتحادیه و همچنین کاهش تعرفه‌های تجاری دوجانبه پس از این حضور، زمینه گسترش همکاری ایران و اوراسیا را فراهم کرده است؛ به‌طوری که آمارهای موجود در این زمینه نشان می‌دهد در سال‌های اخیر، حجم تجارت دوجانبه با کشورهای عضو این اتحادیه به بیش از ۲.۵ میلیارد دلار رسیده است.

در هر حال به‌نظر می‌رسد سیاست تشویق صادرات غیرنفتی به کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و تامین نیازهای ضروری اقتصادی از کانال این اتحادیه و برنامه‌ریزی برای این موضوع، می‌تواند به شکل مطلوبی به کاهش فشارهای اقتصادی تحریم‌های موجود علیه ایران و نیز افزایش و جهش تولید که شعار و هدف کشور در سال جاری نیز هست، بینجامد.

درپچه

تجارت بدون محدودیت

تجارت آزاد مدل تجاری است که در آن کالاها و خدمات بدون محدودیت‌های دولتی بین یا درون کشورها انتقال می‌یابد. این محدودیت‌ها شامل مالیات و تعرفه است. تفاوت تجارت آزاد با دیگر روش‌های تجارتی این است که تخصیص کالا در میان کشورهای تجاری براساس قیمت‌های مصنوع صورت می‌گیرد که ممکن است بازتاب واقعی عرضه و تقاضا باشند. موافقتنامه تجارت آزاد یکی از عناصر کلیدی مناطق تجارت آزاد است. بازار آزاد همان اقتصاد آزاد است که در آن خریداران و فروشندگان بدون هیچ قید و شرطی از لحاظ نرخ و مقدار باهم معامله می‌کنند و هیچ‌گونه اجباری در خرید و فروش نیست. دولت افراد را آزاد می‌گذارد و تولیدکنندگان به خواست و رضایت خود به تولید می‌پردازند و دولت هیچ‌گونه مداخله‌ای برای تعیین نرخ و مقدار محصول تولیدی نمی‌کند. بازار آزاد یکی از پایه‌های مکتب کلاسیک یا لیبرالیسم در اقتصاد است که آدام اسمیت و دیوید ریکاردو از جمله پایه‌گذاران آن به‌شمار می‌روند.

تاریخچه تجارت آزاد

در گذشته بازرگانی میان ملل مختلف براساس سیاست موازنه اقتصادی انجام می‌شده است. دیوید ریکاردو و آدام اسمیت از جمله نخستین اقتصاددانان مخالف سیاست موازنه بازرگانی بودند؛ به‌عنوان مثال آدام اسمیت معتقد بود تجارت آزاد دلیل شکوفایی تمدن‌هایی نظیر مصر باستان بود. بسیاری از لیبرال‌ها در بریتانیا، به‌ویژه در سده ۱۹ و اوایل سده ۲۰ (به‌عنوان مثال جان استوارت میل) و همچنین در قرن بیستم در ایالات متحده (به‌عنوان مثال کوردل هال)، بر این باور بودند که تجارت آزاد مروج صلح است. رفته‌رفته و باتوجه به این اعتقادات، کشورها به‌سوی الگوی تجارت آزاد حرکت کردند.

مخالفت با تجارت آزاد

نسبت هزینه‌های تجارت آزاد به منافع و سود آن در بین دانشگاهیان مورد بحث است. همچنین صنایع داخلی اغلب از تجارت آزاد به‌دلیل کاهش سود خود و بیشتر شدن سهم کالاهای وارداتی با نرخ پایین مخالفت می‌کنند. به‌عنوان مثال اگر کشوری تعرفه واردات شکر خود را کاهش می‌داد، تولیدکنندگان شکر سود و هزینه کمتری نصیب‌شان می‌شد و مجبور می‌شدند نرخ خود را افزایش دهند، این در حالی است که مصرف‌کنندگان شکر در همان کشور خواهان خرید شکری با نرخ کمتری هستند. وجود تعرفه بالا در یک کشور به‌معنی عدم اطمینان به صنایع داخلی برای ورود به بازارهای جهانی است. چنین صنایعی همواره در مرحله طفولیت خود باقی می‌مانند و نیازی نمی‌بینند که سمت تحقیقات، بازاریابی و مشتری‌مداری حرکت کنند.

وضعیت کنونی

بیشتر کشورهای دنیا هم‌اکنون عضو سازمان تجارت جهانی هستند که هر کدام محدودیت‌های خاصی را اعمال می‌کنند اما تمامی تعرفه‌ها و موانع تجاری را برطرف نکرده‌اند. همچنین بیشتر کشورها عضو مناطق تجارت آزاد هستند که تعرفه‌های پایین‌تری بین کشورهای عضو برقرار است. بیشتر کشورها خطوط هوایی خارجی را از انتقال کالا و مسافر در داخل کشور خود منع کرده‌اند.

ویژگی‌های تجارت آزاد

تجارت آزاد دارای ویژگی‌های است که مهم‌ترین آن تجارت کالا بدون تعرفه یا دیگر موانع تجاری است. در این نوع مبادلات دسترسی آزاد به بازارها وجود دارد و سیاست‌های منحرف‌کننده تجارت که به سود برخی افراد و شرکت‌هاست نیز حکمفرما نیست. دسترسی آزاد به اطلاعات بازار، جنبش آزاد کارگری در بین و داخل کشورها و حرکت آزاد سرمایه در بین و داخل کشورها از دیگر ویژگی‌های این نوع تجارت به شمار می‌رود.

تجارت آزاد در ایران

انعقاد توافقنامه تجارت آزاد بین ایران و هر یک از کشورهای همسایه، می‌تواند منافع سیاسی و امنیتی محسوسی را نیز برای طرفین در پی داشته باشد و به این ترتیب به تحکیم تعامل برد-برد و ارتقای منافع دوجانبه کمک کند. انعقاد پیمان تجارت آزاد بین ایران و کشورهای همسایه، می‌تواند گام مهمی در راستای شکل‌گیری اتحاد اقتصادی-سیاسی پایدار بین ایران و کشورهای همسایه تلقی شود و در عین حال پیش‌درآمدی برای ارتقای تدریجی توانایی رقابتی تولیدکنندگان مستقر در کشورهای طرف پیمان تجارت آزاد باشد.

ویژه

فعالان اقتصادی درباره ترکیه مشاوره رایگان می‌گیرند

اقتصاد ایران و ترکیه در خیلی از مشاغل و موارد با هم گره خورده است. این دو کشور هم‌مرز حتی از حیث چهره زمین نیز با هم مشابهت دارند. هر دو مانده قاره عظیم گندوانا هستند، کوه‌های ترکیه و ایران (در شمال، شرق و غرب) همه در دوره سوم زمین‌شناسی رورانده و جوان شده‌اند، دریاچه‌های هر دو کشور مانده‌ای از اقیانوس تتیس هستند که تا هزار دریاچه چین ادامه دارد.

به گزارش صمت، مبادلات بازرگانی هر دو کشور در چارچوب تعرفه‌های ترجیحی برحسب نیازهای هر دو سو شکل گرفته است. بیشترین صادرات ایران به ترکیه در حوزه مواد پتروشیمی، گاز و مواد نفتی پایه و مشتقات آن، خشکبار، تولیدات جالیزی، لوله‌های مسی، داروهای گیاهی، روده، سالامبور، صیفی‌جات و... بوده و ترکیه بیشتر ماشین‌آلات، قطعات صنعتی، مواد شیمیایی، منسوجات بافته و دوخته، لوازم آرایشی و بعضی اقلام فلزی را به ایران صادر می‌کند.

ایران و ترکیه دو دروازه روبه‌روی همدیگرند که باید پیوسته باز باشند. باتوجه به افزایش تعداد شرکت‌های ایرانی در ترکیه و نیز ارتباط تجاری با مقصد سوم و به تبع آن افزایش مبادلات تجاری ایجاد دفتر مشترک تجاری ضروری است که این فرآیند گاهی با مشکل مواجه است. خانه اقتصاد و تجارت ایران و ترکیه با فعالیت دفاتر حقوق تجاری در استانبول و ازمیر، آنتالیا-آنکارا و دو دفتر مرکزی در تهران-جلفا-بازرگان آمادگی ارائه مشاوره رایگان به فعالان اقتصادی را دارد.

علاقه‌مندان برای دریافت اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانند با تلفن ۸۲۱۹۰-۰۲۱ با روزنامه صمت، تلفن‌های ۸-۸۸۸۱۱۶۰۷-۰۲۱ با خانه اقتصاد و تجارت ایران و ترکیه یا www.itbec.com و تلفن ۴۳ ۴۸ ۳۴۳ ۰۰۲۱۲+ ۹۰ دفتر تجاری حقوقی زال در استانبول وابسته به خانه اقتصاد و تجارت ایران و ترکیه و تلفن ۲۲۰۱۷۳۱۱-۰۲۱ دفتر حقوقی تهران تماس حاصل فرمایند. همچنین تلفن و واتساپ ۰۹۱۴۱۶۲۰۰۶۲ (آقای سلطانی) برای دریافت اطلاعات درباره منطقه آزاد ماکو و سوال‌های گمرکی شهر بازرگان در دسترس علاقه‌مندان و فعالان اقتصادی است. تلفن و واتساپ ۰۹۱۴۳۹۲۲۳۹۴ (آقای ابراهیمی) نیز پاسخگوی موارد حل اختلافات تجاری و مشکلات ترنسپورت و بازرسی کیفیت کالا در منطقه جلفا است.

تاسیس شرکت با مسئولیت محدود فناوری اطلاعات آمن فرتاک درتاریخ ۱۳۹۹،۰۳،۲۰ به شماره ثبت ۵۵۹۳۶۵ به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۱۹۵۰۸۰ ثبت و امضا ذیل دفاترتکمیل گردیده که خلاصه آن به شرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی میگردد. موضوع فعالیت :مشاوره و اجرای طرح های جامع فن آوری اطلاعات شامل تحلیل و طراحی و استقرار و راه اندازی و پشتیبانی راهکارهای مبتنی بر نرم افزار و سخت افزار و شبکه ها و مرکزداده در بخش عمومی و دولتی و وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به دولت و بخش خصوصی درصورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط مدت فعالیت : از تاریخ ثبت به مدت نامحدود مرکز اصلی : استان تهران – منطقه ۱۳ ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، محله بیمه ، خیابان بیمه اول ، بن بست آپادانا ، پلاک ۱۲ ، طبقه دوم ، واحد ۴ کدپستی ۱۳۹۱۹۳۵۹۵۶ سرمایه شخصیت حقوقی عبارت است از مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰ ریال نقدی میزان سهم الشرکه هر یک از شرکا خانم زهرا ابو به شماره ملی ۰۰۷۹۹۷۹۳۷۸ دارنده ۵۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه آقای آرش حسین پور به شماره ملی ۰۴۵۳۶۶۸۲۱۶ دارنده ۵۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه اعضا هیئت مدیره خانم زهرا ابو به شماره ملی ۰۰۷۹۹۷۹۳۷۸ و به سمت مدیرعامل به مدت نامحدود و به سمت عضو هیئت مدیره به مدت نامحدود آقای آرش حسین پور به شماره ملی ۰۴۵۳۶۶۸۲۱۶ و به سمت رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود دارندگان حق امضا : کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل چک، سفته، بروات، قرارداد‌ها، عقود اسلامی و همچنین کلیه نامه های عادی و اداری با امضای یکی از اعضای هیئت مدیره، همراه با مهر شرکت معتبر می باشد. اختیارات مدیر عامل : طبق اساسنامه روزنامه کثیر الانتشار گسترش تجارت جهت درج آگهی های شرکت تعیین گردید. ثبت موضوع فعالیت مذکور به منزله اخذ و صدور پروانه فعالیت نمی باشد. ۳
سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران
(۸۹۵۳۷۷)

یادداشت

تهدیدهایی که فرصت هستند

فریدون نصیری
تولیدکننده و فعال اقتصادی

گرچه تلاش همه ما در حوزه تولید، رسیدن بـه خودکفایـی و تحقق هـدف جهش تولید اسـت، اما باید قبول کنیم که درحال‌حاضر با وضعیت مطلوب فاصله داریم و شـرایط زیادی لازم اسـت تا به ایده‌آل‌های مورد نظر در این زمینه برسیم که قطعا این مسئله کار ساده‌ای نیسـت. در ضمن باید قبـول کنیم که تلاش در ایـن زمینه را خیلـی دیر آغاز کردیم و اگر بخواهیـم منصفانه‌تر بگوییـم، به‌وجود آمدن شـرایط موجود حاصل مدیریت‌های ما نبوده اسـت؛ یعنی اصلا این ما نبودیـم که این کار را آغاز کردیم. ما در این دوران مجبور شـدیم باتوجه به شـرایط در این مسـیر قرار بگیریم و ناگزیر، تهدید را تبدیل به فرصت کردیم.

ما امروز قدم در مسـیری گذاشـته‌ایم که تا چند سـال پیش یعنی حدود سال‌های میانی دهـه ۹۰ انجام آن غیرقابـل تصور بود. در آن سال‌ها واردات بدون حساب و کتاب و بی‌وقفه محصـولات خارجی اصلا به تولیدکننده اجازه نمی‌داد که به رقابت و تصاحب بازار داخلی فکر کند. تولیدکننده آن سـال‌های ما فقط به این می‌اندیشید که چگونه تا پایان ماه چک‌هایش را پـاس کند و کارخانه‌اش را سـر پا نگه دارد. امـا امروز به‌دلیل بـروز تهدیدهای اقتصادی، کارخانه‌های داخلی این فرصت را یافته‌اند که فعالیت خود را از سـر بگیرنـد و گردش مالی ایجـاد کنند. ما امروز این فرصـت را داریم تا بسـترهای لازم را برای توسـعه و به‌روز کردن تولیدات خود فراهم کنند.

ایـن کار هـم مثـل بسـیاری از حوزه‌های پیچیده‌تـری کـه در آن وارد شـده و موفـق عمل کرده‌ایم، شـدنی اسـت اما باید شرایط این کار فراهم شـود و به این موضوع به چشم یـک فرصت نگاه کنیـم. دولت و مردم در یک همکاری دوجانبه می‌توانند بستر لازم را برای حمایت از تولید ملی فراهم کنند.

البتـه تولیدکننـده ما امـروز نباید به دلیل حضـور نداشـتن رقبای خارجـی و حضور در بازار، رقابت را تمام شـده تصور کند و تنها به پیمـودن همین مسـیر دل ببندد. به هر حال همه ما می‌دانیم که این شرایط ماندنی نیست و بالاخره دروازه‌های صادرات و واردات کشـور بـاز خواهد شـد. ما باید از همیـن امروز و در همیـن فضایی که بازار را به‌عنوان تولیدکننده داخلی بدون رقیب در دسـت گرفته‌ایم، تولید می‌کنیـم و گردش مالی داریم، از فرصت‌های به‌دسـت آمـده اسـتفاده کنیم و بـه روزآمد کـردن فناوری‌هـای تولیـد و در نظر گرفتن بخـش تحقیق و توسـعه بپردازیم. در غیر این صورت وقتی درهای واردات کشـور دوباره باز شـد و رقبا به میدان آمدند، مشتریان روزهای ناچاری کالاهای بی‌کیفیت ما، گزینه‌های بهتر بسـیاری برای انتخاب خواهند داشت و ما باید دوباره کاسه «چه‌کنم چه‌کنم» دست بگیریم و افسوس فرصت‌های از دست رفته را بخوریم.

ناگفتـه نمانـد کـه ایـن مرحلـه می‌تواند پیش‌زمینه صادرات محصولات تولیدکنندگان، ورود بـه بازارهای جهانی و رقابت در بازارهای کشورهای هدف باشد.

بی‌شـک تمام آنچه درباره آن سخن گفتیم در صورتی به‌دسـت خواهد آمد که ما بتوانیم زیرسـاخت‌ها و فناوری‌های مـورد نیاز را نیز در کنـار سـاختمان و کارخانه و نیروی کاری کـه در اختیار داریـم فراهم کنیم و مواد اولیه مورد نیاز تولیدکننده را به میزان مناسـب در اختیارش قرار دهیم تا او با همه توان تولید کند و دغدغه‌ای جز تولید نداشته باشد.

در هر حال بسـیاری از کشورهایی که امروز نام آنها به‌عنوان کشورهای تولیدکننده مطرح می‌شـود، ۵۰ سـال قبل از تهدیدهایی شبیه شرایط امروز ما، ایجاد فرصت کرده‌اند و خود را در مسیر توسعه و پیشرفت قرار داده‌اند؛ راهی که ما نیز می‌توانیم آن را بپیماییم و بدون شک در این راه نقش بخش خصوصی بسـیار مهم و تعیین‌کننده است.

تولیدکنندگان لوازم خانگی برای اشباع بازار داخلی تلاش می‌کنند

بازار در دست تولیدکنندگان داخلی

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

سال‌های سال تولیدکنندگان لوازم خانگی از این موضوع گلایه‌مند بودند که واردات بدون حسـاب و کتاب لوازم خانگی به کشور، تولید داخلی را زمین‌گیر کرده و مجال یک تولید بی‌دغدغه را از این واحدها گرفته است. با شتاب گرفتن روند نفوذ لوازم خانگی خارجی که به‌طور عمده محصولات کشـورهای ژاپن، کـره و چین بودند، نقش کالاهای داخلـی در تامیـن بازارهای داخلی هر روز کمرنگ‌تر از روز گذشـته می‌شد و حتی تعدادی از کارخانه‌های باسابقه در این حوزه مجبور به تعطیلی شـدند؛ به‌گونه‌ای که در اواسط دهه ۹۰ دیگر هیچ امیدی به حیـات دوباره این صنعت نبـود. اما یک اتفاق مهم این روند را به‌کلی دچـار تغییر کرد؛ اتفاقی که گرچه در بسـیاری از حوزه‌ها به اقتصاد کشـور آسیب‌های جدی رساند، اما در موضوع تولید داخلی به‌ویژه در حوزه لوازم خانگی، توانست کشور را دوباره احیا کند. اعمال تحریم‌ها علیه ایران و تشـدید آنها ازسـوی دولت امریکا، صاحبان بسـیاری از برندهـای معروف حاضر در کشـور را بر آن داشـت تـا برای مصون مانـدن از ترکش تهدیدهای امریکا، نمایندگی‌هـای خود در ایران را تعطیل کنند و به کشـور خود بازگردند. گرچه تاثیر آنی شرکت‌های خارجی تولیدکننده لوازم خانگی در قطع مراودات خود با ایران، خالی شـدن بـازار از این کالاهـا و افزایش نرخ این محصـولات بود، اما به مـرور تولیدکننـدگان داخلی را متقاعد کرد که با اسـتفاده از فضای ایجاد شـده در بازار در نبود رقبای قدرتمند خود، در مسیر تولید گام بردارند و به سـهم خود از بازارهای داخلی دسـت پیدا کنند. اما این تولیدکنندگان در مسیر تولید و تامین کالاهای مورد نیاز کشور تا چه انـدازه موفق بوده‌اند؟ چه برنامه‌ریزی‌هایی برای این کار انجام داده‌اند و چه مشـکلاتی را پیش رو دارند؟ صمت در گـزارش بازار و اصناف این شـماره به مناسـبت روز صنعت و معدن، درباره این موضوعات با فعـالان حوزه لـوازم خانگی به گفت‌وگو پرداخته که شـرح آن را در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

زیرساخت‌های لازم را داریم

حمیدرضا غزنوی- سـخنگوی انجمن صنفی تولیدکنندگان لوازم خانگی: موفقیت امروز ما در تولید لوازم خانگی، حاصل موقعیت ایجاد شده در پی تحریم‌ها و خروج برندهای صاحب بازار از کشـور بود. بی هیچ تردیدی کشور ما توانایی رسیدن به خودکفایی در زمینه لوازم خانگی را دارد و می‌تواند با تکیه بر توانایی‌های موجود، در ایـن زمینه گام‌های موثـری بردارد. در واقع ما نه‌تنها تـوان خودکفایی در زمینه لـوازم خانگی و تامین نیاز بازارهای داخلی را داریم که حتی می‌توانیم برای صادرات محصولات تولید داخل نیز برنامه‌ریزی کنیم.

در طول این سـال‌ها حضور مداوم تولیدکنندگان خارجی لوازم خانگی کشـورهای دیگر در کشور ما، آن هم با تیراژ بسیار بالا، توان رقابت را از شرکت‌های داخلی گرفته بود و تحریم‌ها فرصتی شـد تا تولیدکنندگان داخل بتوانند دوباره کسب‌وکار خود را احیا و در گام نخست نیاز بازارهای داخلی را برطرف کنند. البته ما باتوجه به ظرفیت پایین کارخانه‌های تولیدکننده‌ای که در کشـور داریم، هنوز برای تهیه برخی مواد و قطعـات مورد نیاز خود بایـد از طریق واردات اقدام کنیم که این موضوع در تجارت دنیا یک کار کاملا مرسوم است.

ما در شرایط کنونی زیرسـاخت‌های مناسب برای تولید و تامین لوازم خانگی در کشـور را داریم و می‌توان امید داشت که با چرخش چرخ تولید و بهبود یافتن شرایط تولیدکنندگان ما در این بازار، شرایط برای اقتصاد هم بهتر شود.

مشکل مالی داریم

عبـاس دیانی- عضو هیـات مدیره انجمـن تولیدکنندگان لوازم خانگی ایران: تولیدکنندگان لوازم خانگی کشور باتوجه به رسـالتی که پـس از خروج برندهای خارجی از کشـور بر دوش آنها نهاده شـد، همه تلاش خـود را برای پر کردن خلأ لوازم خانگی در بازار انجام می‌دهند.

مـا در این مدت حداکثر تـوان خود را بـر تولید باکیفیت قـرار دادیم و برای تامین بخشـی از مـواد اولیه مورد نیاز که باید از خارج کشـور وارد می‌شـد، راهکارهایی را اندیشیدیم و از سـد تحریم‌ها عبـور کردیم. امـا حقیقت این اسـت که ما درحال‌حاضر از نظر تامین منابع مالی دچار مشـکلاتی هسـتیم و در صورتـی که دولت بـا تسـهیلاتی مثل وام بـه این حـوزه کمک کند، می‌توانیم باتوجه به شـرایط موجود بخش عمده‌ای از لوازم خانگی مورد نیاز کشور را با بهترین کیفیت در اختیار بازار قرار دهیم.

در واقع دسـتیابی به کیفیت برندهـای معروف که پیش از این در کشور حضور داشتند، برای تولیدکنندگان ما به‌راحتی امکان‌پذیر اسـت که این کیفیت می‌تواند در کنـار خدمات پس از فروشـی که توسـط ما به خریدار داده می‌شـود، او را به خریـد کالای ایرانی راغب کند.

باتوجه به موقعیت کنونی کشـور، ما برای تامین نیاز بـازار و همین‌طور تحقق هدف جهش تولید، با حداکثر توان در تلاش هستیم و افزایش نیروی کار داشته‌ایم و تمام تلاش خود را در این راسـتا به‌کار می‌بندیم. تفاوت ما بـا برندهای خارجی حاضر در کشـور، بیش از آنکه مربوط به کیفیت باشد، مربوط به شیوه‌های بازاریابی و حجم تولید آنها بود که همه بازارها را اشباع می‌کرد.

حال که این فرصت برای تولیدکنندگان داخلی لوازم خانگی فراهم آمده باید با تمام توان سـعی کنیـم در این فضا، توان رقابتی خود را افزایش دهیم و سـهم خود را در موقعیت‌های تجاری برابر نیز به‌دست بیاوریم.

ایرانی‌ها، جایگزین خارجی‌ها می‌شوند

سید علیرضا موسوی مجد- رئیس هیات مدیره انجمن لوازم صوتی و تصویری ایران: قابلیت‌ها و ظرفیت‌های لازم تولیـد لوازم خانگی و تصاحب بازار از سـال‌ها قبل در کشـور ایجاد شـده بود اما تحریم‌ها سرعت این جایگزینی را افزایش داد و بـا حذف رقبای خارجی کمک کرد تا کالاهای سـاخت داخل بهتر و بیشـتر دیده شوند. حرکت خوبی در زمینه تولید لوازم خانگی در کشـور در حال انجام بـوده و حالا این بخش با راه افتادن تولید، مشـکلات را پشـت سـر می‌گذارد و سهم خـود را از بازارهای داخلی تصاحب می‌کند و با ظرفیت بالایی که از شـرکت‌های ایرانی سـراغ داریم، باور داریم که به‌زودی محصـولات تولیـدی آنهـا جایگزین محصولات سامسـونگ و ال.جـی خواهند شـد که روزگاری بازار کشـور را در اختیار داشتند.

▣ وارثان سهم ۴۵ درصدی

شرکت کره‌ای سامسـونگ تا پیش از خروج از کشور که در پـی تحریم‌ها انجام شـد، حدود ۴۵ درصد بازار کشـور را در اختیار داشت، اما اکنون شرکت‌های ایرانی به‌دنبال جایگزینی این محصولات هسـتند و مهم این اسـت که این موضوع تنها در کمتر از ۸ ماه عملیاتی شـد و ماه گذشته یک خط تولید با عمق داخلی‌سازی بالا ازسوی سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجـارت رونمایی شـد و آغاز به‌کار کـرد. درحال‌حاضر خط تولیـد تلویزیون و مانیتور راه‌اندازی شـده و تا چند ماه آینده خط تولید لباسشویی و یخچال فریزر توسط شرکت‌های ایرانی جایگزین سامسـونگ، با توان داخلی‌سازی بالا وارد مدار می‌شود.

▣ قاچاق یا ته‌مانده‌های انبار

یکی از مواردی که برخی خریداران عنوان می‌کنند این اسـت که اگر برندهای خارجی از کشور رفته‌اند، پس چرا هنوز تلویزیون‌های سامسونگ در بازار وجود دارند؟! در پاسخ به این پرسش باید گفت بخش کمی از ایـن محصولات، موجودی‌هـای از قبل باقیمانده انبار و بقیه قاچاق هستند. در شرایط کنونی، موضوع قاچاق یکی از مباحث جدی در زمینه حضور کالاهای ایرانی در بازارهای داخلی است و اگر این موضوع سـاماندهی نشـود، ضربه شـدیدی به تولید وارد خواهد شـد. امروز کالاهای قاچاق به‌سـهولت وارد تهران و دیگر شهرها می‌شـود و شرایط تورمی و افزایش نرخ ارز، هر روز موقعیـت بهتری بـرای قاچاقچیان رقـم می‌زند، به‌طوری که اکنون متوسـط نرخ کالاهای قاچـاق ۳۰ درصد پایین‌تر از محصـولات داخلی اسـت و قاچاقچیان با افزایـش نرخ ارز نیز سود بیشتری به جیب می‌زنند؛ از همین رو امیدواریم مسئولان برخورد شدیدتر و جدی‌تری با پدیده قاچاق داشته باشند.

▣ تامین مواد اولیه

در زمینه مواد اولیه داخلی، از آنجا که کنترل‌ها و ساماندهی لازم ازسـوی دولت انجام می‌شود، مشکلی وجود ندارد. تامین مواد اولیه خارجی نیز با شـیوه‌های گوناگون ازسوی شرکت‌ها در حال انجام اسـت. داخلی‌سازی ۱۰۰ درصدی نه امکانپذیر و نه اقتصادی است؛ به‌طور نمونه پنل‌های تلویزیون در کل جهان توسـط ۲ یا ۳ شـرکت تولید می‌شود که این کارخانجات از فناوری های‌تک (High Tech) بهـره می‌برند و راه‌اندازی آنها برای سـایر کشـورها جـز با تیراژ بسـیار بالا اقتصادی نیسـت. البته همه شـرکت‌های داخلی برنامه‌های تعمیق ساخت داخل را در دستور کار دارند.

▣ از قیمت‌های بازار

یکـی از تغییرات حوزه لوازم خانگـی در ماه‌های اخیر اجازه افزایـش ۲۰ تا ۲۵ درصدی نرخ به تولیدکنندگان بود که این افزایـش قیمت‌ها مربوط به افزایش دسـتمزدها، مواد اولیه و... بـوده و قیمت‌های تولیدکننـدگان را منطقی‌تر کرد. البته این تنهـا تغییرات نرخ در حوزه لوازم خانگی نیسـت. در شـرایط کنونی، تولیداتی وارد بازار می‌شود که مواد اولیه آنها در ماه‌های گذشـته و با نرخ‌های پایین‌تر ارز وارد کشـور شده و ابتدا باید لوازم خانگی تولید شـده از آنها در بازار عرضه شـود و سـپس به‌دنبال اعمال شـاخص افزایش نرخ ارز در قیمت‌ها باشیم اما در کل وزارت صنعت، معدن و تجارت در حال سوق دادن همه شـرکت‌ها به سمت تولید محصولاتی است که اقشار متوسط و ضعیف جامعه توان خرید آنها را داشته باشند.

▣ با صادرات چگونه‌ایم؟

شـاید تا ۴ سـال پیش فرصـت خوبی برای صـادرات لوازم خانگی وجود داشـت، اما اکنون هدف نخسـت همه شرکت‌ها تامیـن بازار داخلی اسـت؛ به طور مثال نیاز بازار سـالانه ۲.۲ میلیون دستگاه تلویزیون است و اینکه در بازار تلویزیون قاچاق می‌بینیم، یعنی تیراژ داخل پاسخگو نیست.

سخن آخر

جمله «خواسـتن توانسـتن اسـت» گرچـه جمله‌ای دهان‌پرکن است و انسان را سرشار از انرژی مثبت می‌کند، اما باید برای صرف فعل خواستن نیز ابزار و وسایلی فراهم کرد. تولیدکنندگان لوازم خانگی ما گرچه با همه توان در تلاش برای تصاحب بازارهای داخلی هستند و می‌کوشند تـا خلأ برندهای خارجی را پر کننـد، اما باید قبول کنیم این تلاش و موفقیت تا زمانی جوابگوسـت که ما دسـت برندهای خارجی را از مشـتریان داخلـی دور نگه داریم، وگرنه به محض باز شدن دروازه‌های واردات کشور حکایت ما و بازار لوازم خانگی همان آش اسـت و همان کاسـه و تمام رشته‌های تولیدکنندگان داخلی پنبه می‌شود و بازار به‌دسـت برندهای خارجی می‌افتـد. این فضای گلخانه‌ای قاعدتـا تا همیشـه باقی نمی‌ماند و بالاخـره اقتصاد ایران دوباره با شـرکت‌های خارجی ارتباط خواهد داشـت. پس از همین امروز باید بکوشـیم تا بهره‌وری در تولید، کاهش هزینه و ارتقای کیفیت را در دستور کار قرار دهیم تا مبادا آن روز، انگشت حسرت به دندان بگزیم.

بسته حمایت از صادرات غیرنفتی سال ۱۳۹۹ ابلاغ شد

رئیس کل سـازمان توسـعه تجارت ایران از ابلاغ بسـته حمایت از صادرات غیرنفتی سـال ۱۳۹۹ ازسـوی معاون اول رئیس‌جمهـوری و رئیـس سـتاد فرماندهـی اقتصاد مقاومتی خبر داد. به‌گزارش سـازمان توسعه تجارت ایران، حمید زادبوم اظهار کرد: تدوین این بسـته حمایتی حاصل سـاعت‌ها فعالیـت کارشناسـی کارگروه منتخب شـامل نماینـدگان وزارت جهاد کشـاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجـارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سـازمان برنامه و بودجـه، بانک مرکزی و صندوق توسـعه ملی اسـت که به تایید شورای‌عالی توسـعه صادرات غیرنفتی نیز رسیده اسـت. وی افـزود: جامـع و مانع بودن و توجه به شـرایط خاص اقتصـادی و تجاری کشـور باتوجه بـه تحریم‌های ناجوانمردانه و همچنین مسـائل ناشـی از شـیوع ویروس کرونا دو شـاخص مهم تدوین بسـته حمایتی سال ۱۳۹۹ اسـت. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: توجه به سیاسـت‌های کلی اقتصاد مقاومتـی و همچنین صادرات به ۱۵ کشـور همسـایه و اعضای اتحادیه اوراسـیا در این بسـته مورد تاکید قرار گرفته و کلیه تسهیلات و مشوق‌ها باتوجه به این مسـئله تدوین شده است. دبیر شورای‌عالی توسـعه صادرات غیرنفتی، منابع بسـته حمایتی امسال را شامل منابع صندوق توسعه ملی به میزان ۲۰ هزار میلیارد ریال، منابع پیش‌بینی شـده در قانون بودجه سـال ۱۳۹۹ کل کشـور برای حمایت از صـادرات غیرنفتی به میزان ۶ هـزار میلیارد ریال، بخشـی از درآمدهـای حاصل از وضع عـوارض صادراتی و نیز افزایش سـرمایه دولت در صندوق ضمانت صادرات ایران تا سـقف ۱۰۰ میلیـون یورو اعلام و ابراز امیـدواری کرد با تخصیـص بودجه‌های فوق‌الذکر، نیل به اهداف از پیش تعیین شـده برای توسـعه صادرات غیرنفتی در سـال ۱۳۹۹ تسهیل شـود. زادبوم بیان کـرد: پرداخت هرگونـه جایزه و مشـوق صادراتی بـرای صادرکننـدگان منـوط به حصـول اطمینان از برگشـت ارز حاصل از صادرات کالا و خدمات به چرخه اقتصادی کشور براساس دستورالعمل‌های بانک مرکزی است.

گردشگری، صنعتی که از آن غافل هستیم

گردشگری یک صنعت است و اقتصاد بسیاری از کشورهای جهان برپایه این صنعت بنا شده است. تمام شهرهای کشور ما از مزیت‌ها و ظرفیت‌های لازم برای توسعه گردشگری برخوردارند و به همین واسطه هم حوزه‌های گوناگون گردشگری در ایران دنبال می‌شود.

این درحالی است که همچنان درآمد ایران از این منبع مهم و کلان اقتصادی، ناچیز است و راه طولانی برای توسعه گردشگری پیش‌رو داریم. گردشگری مذهبی، فرهنگی، میراثی، بومگردی، طبیعت‌گردی، تجاری و بخش‌هایی کمتر شناخته‌شده از جمله گردشگری ادبی و غذایی از شاخه‌های گردشگری هستند که به‌راحتی در ایران قابلیت اجرا شدن دارند. در این بین گردشگری فرهنگی را شاید بتوان یکی از مهم‌ترین شاخه‌های گردشگری ایران خواند که در میان گردشگرهای خارجی از اقبال بالایی برخوردار است. برای توسعه این دست از شاخه‌های گردشگری علاوه بر بسترسازی‌هایی که برعهده دولت است، وظایفی متوجه فعالان بخش‌خصوصی این حوزه است.

صمت در این شماره که به مناسبت روز ملی صنعت و معدن منتشر می‌شود، به برخی از کاستی‌های صنعت گردشگری برای بازاریابی و جلب گردشگران خارجی پرداخته و نظر برخی از کارشناسان این حوزه را جمع‌آوری کرده است.

گروه گردشگری
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

تربیت راهنمایان گردشگری با اطلاع

علیرضا حاجی‌اشرفی، فعال گردشگری: با وجود ظرفیت بالایی که در حوزه تولیدری یا راهنمای گردشگری در اشتغالزایی دارد، هنوز در آموزش آنها مشکل داریم. از سوی دیگر، راهنمایان غیرمجاز و بی‌تخصص نیز به این بازار وارد شده‌اند و علاوه بر اینکه خود به‌دلیل بی‌اطلاعی از ظرفیت‌های موجود در صنعت گردشگری نمی‌توانند درآمد پایداری برای خود ایجاد کنند، به گردشگران و صنعت گردشگری ایران نیز ضربه می‌زنند.

ابتدایی‌ترین نیاز گردشگرانی که به تماشای میراث‌فرهنگی، مکان‌های تاریخی و حتی صنایع‌دستی یک ملت می‌روند، می‌خواهند از خدماتی استفاده کنند، این است که راهنمایی در کنار خود داشته باشند تا اطلاعاتی جزئی به آنها ارائه دهد. با این حال، ایران از وجود راهنمایان با مهارت بالا در این عرصه کم‌بهره است.

موسسه‌هایی برای آموزش راهنمایان گردشگری وجود دارد که اگرچه عملکرد آنها رضایت‌بخش نیست، اما به قول معروف کسب‌وکارشان سکه است!

برخی از این موسسه‌ها در آموزش بسیار ضعیف و ناتوان هستند و یکی از ایرادهایی که می‌توان به آنها گرفت این است که موسسه‌های گردشگری هیچ‌کدام به معنای واقعی کلمه پژوهشگر نیستند و اطلاعات ناقصی را بین خود رد و بدل می‌کنند.

معضل دومی که با این موسسه‌های داریم این است که تعدادی از افراد بدون گذراندن دوره آموزشی از این موسسه‌های مدرک دریافت می‌کنند و به‌عنوان نقال و پرده‌خوان میراث باستانی پا به عرصه گردشگری می‌گذارند.

تحلیل عملکرد این موسسه‌ها در نحوه آموزش نیز موضوع مهم دیگری است. در حالی که دوره آموزش راهنمایان گردشگری در کشوری مانند آلمان دو سال است اما در ایران این دوره‌ها ۳ماهه برگزار می‌شود.

راهنمایان ما برای آموزش به تور خارج از کشور نمی‌روند و اصول درستی هم برای آموزش در داخل کشور وجود ندارد. چنین است که راهنماهای گردشگری ایران به‌درستی آموزش نمی‌بینند. به‌طوری که در سطح کشور کمتر از ۲۰ راهنمای با تجربه و مهارت کافی داریم. از مهارت‌های ایشان این است که، این افراد به چندین زبان دنیا آشنا هستند. با این حال، سایر راهنمایان گردشگری چنگی به دل نمی‌زنند.

راهنمایان گزدشگری و تورلیدرها باید در قالب راهنمایان درجه یک، دو و سه دسته‌بندی شوند تا راهنمایان تازه‌کار، در کنار راهنمایان درجه یک مهارت بیاموزند. هنر راهنمایان گردشگری این است که گردشگران را وارد ایران کنند تا سوغات محلی و صنایع‌دستی ما به فروش رفته و به این ترتیب شغل ایجاد شود.

روشن است گردشگرانی که به تماشای میراث‌فرهنگی، مکان‌های تاریخی و حتی صنایع‌دستی یک ملت می‌روند، نیاز دارند راهنمایانی که بی‌شباهت به پرده‌خوانان شاهنامه نیستند را در کنار خود داشته باشند تا از کم و کیف آن اثر، پدیده یا خدمات مطلع شوند اما نقالی و پرده‌خوانی میراث‌فرهنگی و دیگر خدمات و پدیده‌های گردشگرپذیر، گویا متولی صالحی ندارد.

جای خالی تبلیغات گردشگری

مصطفی سروی، عضو انجمن دفاتر سفر هوایی گردشگری و زیارتی استان تهران: صنعت گردشگری یکی از مهم‌ترین منابع درآمدزایی هر کشوری است، این صنعت به‌عنوان یک فرصت برای ایجاد اشتغال شناخته می‌شود که نقش قابل‌توجهی در استفاده از سرمایه‌های اجتماعی و فرهنگی و عرضه آن به دیگر کشورها دارد. صنعت گردشگری تنها محدود به گردشگران نمی‌شود، بلکه افرادی را که به هر دلیلی از کشوری به کشور دیگر یا از شهری به شهر دیگر سفر می‌کنند هم دربر می‌گیرد.

بسیاری از گردشگرانی که برای نخستین‌بار به ایران می‌آیند، در همان ایام سفر متوجه می‌شوند این سرزمین چیزی نیست که رسانه‌های غربی در تصورات ذهنی آنها به‌وجود آورده بودند.

همین امر موجب می‌شود بسیاری از این گردشگران در بازگشت به سرزمین خود به‌صورت چهره‌به‌چهره شروع به تبلیغ جاذبه‌های ایران و جذب گردشگر برای سفر به این کشور کنند. بسیاری دیگر در فضای مجازی و در صفحات شخصی خود اقدام به انتشار تصاویری از سفرهای جذاب خود به گوشه‌وکنار کشور می‌کنند.

این در حالی است که تقریبا برنامه مدونی برای ارائه گسترده تبلیغات خاص برای جذب گردشگر به ایران دیده نمی‌شود. تبلیغات همواره به‌عنوان یکی از استراتژی‌های بازاریابی و ابزارهای مهم موفقیت در هر شغل یا صنعتی محسوب می‌شود. بسیاری از صنایع تلاش می‌کنند تا به‌وسیله تبلیغات جایگاه خود را در بازار حفظ و به حیات خود ادامه دهند. تبلیغات حرفه‌ای در صنعت گردشگری نیز به منظور حفظ ارزش‌های فرهنگی بسیار حائز اهمیت است. بسیاری از کشورها با استفاده از تبلیغات به‌شدت تلاش می‌کنند که ایران را کشوری ناامن و بی‌ثبات معرفی کنند. زمانی که بی‌ثباتی ارز در کشور اتفاق افتاد، مشکلات زیادی گریبانگیر ما شد، از جمله اینکه هم‌اکنون در زمینه تبلیغات گردشگری از کمک دولت برخوردار نیستیم و بسیاری از نمایشگاه‌هایی هم که در زمینه صنعت گردشگری برگزار می‌شود با کمک بخش خصوصی است. گذشته از داستان این چند ماه کرونا و تاثیرش بر صنعت گردشگری، کشور ترکیه یک‌ونیم برابر پول نفت ایران از گردشگری سهم می‌برد. چراکه ما هیچ ارزش افزوده‌ای نداریم و در زمینه توسعه صنعت گردشگری هیچ‌گونه تبلیغات مفید و موثری انجام نداده‌ایم. کل تبلیغات کشور ما برگزاری نمایشگاه‌هایی شده که بیشتر روزها ویژه متخصصان است و مردم عادی از آن به‌خوبی بازدید نمی‌کنند.

باید با استفاده از فناوری‌های جدیدی که در دنیا وجود دارد، در زمینه تبلیغات ورود کنیم. در راستای توسعه صنعت گردشگری موضوعات زیادی از جمله مسائل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، امنیتی، فرهنگی و تبلیغات حائز اهمیت است. امنیت کشور ایران تاکنون به همه گردشگران ثابت شده، اما از لحاظ اقتصادی افزایش ارز تا حدودی روی بخشی از افزایش گردشگری تأثیرگذار بوده است. گردشگری ایران فرهنگی است، به همین دلیل برای توسعه آن باید فاکتورهای زیادی مورد توجه قرار گیرد. ایران در زمینه جذب گردشگر باید از هر فرصتی استفاده کند، به‌طور مثال، زمانی که بحث تنش بین روسیه و ترکیه اتفاق افتاد و گردشگران روسی به نحوی از سفر به ترکیه منع شدند، ما بسیار خوشحال بودیم که گردشگران به سمت ایران بیایند، اما این‌گونه نشد. همچنین در بهار عربی و مشکلاتی که برای کشورهای عربی ایجاد شد و امنیت آنها به مخاطره افتاد، بسیاری از مسئولان فکر می‌کردند این موضوع می‌تواند به نفع ایران باشد، اما کشور ما نتوانست از این فرصت در زمینه جذب گردشگر به ایران استفاده کند. اگر به‌دنبال تبلیغات برای کشور هستیم، باید برای توده مردم دیگر کشورها انجام دهیم، ما بازار هدف داریم، اما باید با اولویت‌بندی در اغلب کشورها و با استفاده از تولید محتوای مفید، تولید فیلم‌های کوتاه و همچنین رسانه‌های جمعی نسبت‌به جذب گردشگر اقدام کنیم.

گردشگر خارجی، تهدید فرهنگی نیست

محمد انصاری‌نیا، عضو انجمن بین‌المللی توسعه فرهنگ، هنر و گردشگری: پیش‌ترها ورود گردشگر خارجی را مساوی با پیش آمدن مشکلات فرهنگی می‌دانستند.

این نگاه هنوز هم در برخی شهرها و در بعضی شرایط وجود دارد، اما این بهانه‌ای بیش نیست. تعامل فرهنگی بین کشورها فرصتی است که می‌تواند با توسعه صنعت گردشگری پیش بیاید.

ممکن است گردشگران خارجی از برخی فرهنگ‌های ما الگویی بگیرند و گاهی هم ما ایرانی‌ها چه در اثر میزبانی از آنها در ایران و چه با سفر به کشور آنها، از آنها الگوبرداری کنیم.

نه‌تنها تعامل میان گردشگران ایرانی و خارجی عامل نامطلوبی نیست، بلکه اگر آگاهانه عمل کنیم می‌تواند به رشد و توسعه هر دو کشور کمک کند.

جاهایی ما مسیر را اشتباه می‌رویم و نمی‌خواهیم قبول کنیم در دهکده جهانی، همه باید با هم در تعامل باشیم تا بتوانیم از یکدیگر الگوبرداری کنیم. این یک واقعیت است که ما به بهانه قدمتی که داریم زیر بار تغییرات نمی‌رویم.

همیشه کشورهایی که بیش از اندازه به قدمت خود توجه کرده‌اند، دچار این مشکلات شده‌اند. در حالی که اگر در تعامل با کشورهای اروپایی و کشورهای پیشرفته باشیم می‌توانیم از آنها الگو بگیریم و البته همان‌گونه که گفته شد، در برخی موارد، الگوهایی برای آنها باشیم.

پورتال جامع گردشگری نداریم

محمد پناهی، عضو انجمن گردشگری سلامت ایران: در حوزه گردشگری چند مشکل اصلی وجود دارد که نداشتن پورتال جامع گردشگری یکی از مهم‌ترین آنهاست. به‌عنوان نمونه، یکی از شاخه‌های درآمدهای گردشگری در جهان گردشگری سلامت است که اتفاقا ایران نیز از ظرفیت بالایی در این حوزه برخوردار است. نداشتن پورتال جامع گردشگری سلامت، عدم‌تعریف صحیح از دهکده سلامت، مکانیسم درست انتقال بیمار از کشورهای دیگر و نداشتن شرکت‌های تخصصی در زمینه گردشگری سلامت از کاستی‌هایی است که مانع از دستیابی به موفقیت در این حوزه می‌شود.

همچنین یکی از اولویت‌های برنامه ششم توسعه توجه به بخش گردشگری است که براساس آن می‌توانیم حوزه درمان، بالندگی و توسعه در این زمینه را گسترش دهیم، زیرا گردشگری سلامت و زیرمجموعه‌های آن سبب تحول در اقتصاد گردشگری می‌شود.

باتوجه به اینکه صنعت گردشگری صنعتی درآمدزا برای کشور بوده و گردشگری سلامت به سه بخش گردشگری پزشکی، گردشگری طبیعت درمانی و گردشگری تندرستی تقسیم شده است.از سوی دیگر، برخی از شهرهای ایران قابلیت تبدیل شدن به شاهراه ارتباطی گردشگری بین استان‌ها را دارند. در این صورت چند شهر و مرکز استان زنجیروار می‌توانند از مزیت گردشگری یک منطقه برخوردار شوند.

عملکرد ضعیف در اطلاع‌رسانی

علی صدرنیا، عضو جامعه راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی: به‌طور کلی، برای ورود گردشگران خارجی به ایران باید با کارگزاران مقیم کشورهای مبدأ ارتباط برقرار کرده و از طریق آنها اقدام به جذب گردشگران خارجی کنند.

کارگزاران و آژانس‌های گردشگری دیگر کشورها نیز مانند ایران یا خروجی‌کار هستند یا در هر دو زمینه گردشگری ورودی و خروجی فعالیت می‌کنند، اما شرط آنها برای جذب گردشگران آن نیست که ما هم در مقابل برای این آژانس‌ها گردشگر ارسال کنیم و شیوه جذب گردشگران این‌گونه نیست.

به‌طور کلی، صنعت گردشگری متاثر از عوامل متعددی است و اینکه گردشگران ایرانی به بسیاری از کشورهای خارجی سفر می‌کنند، اما گردشگران آن کشورها تمایلی به سفر به ایران ندارند، به‌دلیل نبود شناخت کافی مردم دیگر کشورها از ایران است و این یعنی متاسفانه در حوزه تبلیغات و اطلاع‌رسانی درباره کشورمان کم‌کاری کرده‌ایم.

بسیاری از جوانان اروپایی و امریکایی شناختی از ایران ندارند؛ آنها ایران را به‌نام پرشیا می‌شناسند و در کتاب‌های تاریخ از کشورمان با نام پرشیا یاد شده است. در طول تاریخ نام کشور تغییر کرده و ما به گردشگران جهانی عنوان نکرده‌ایم که مقصود از ایران همان پرشیاست.

یکی دیگر از مشکلات ایران آن است که تبلیغات منفی علیه کشورمان زیاد است؛ بنابراین باید در زمینه تبلیغات بهتر و بیشتر فعالیت کنیم. متاسفانه برخی رسانه‌های بین‌المللی در حال ترویج ایران‌هراسی هستند و اگر مدیران و دولتمردان کشور اقدامی برای اطلاع‌رسانی و تبلیغات درباره ایران و امنیت آن انجام ندهند، کشورمان در ذهن گردشگران خارجی به‌عنوان مقصدی ناامن و نامناسب برای سفر تلقی می‌شود.

این تفکر که تمامی مردم کشورهای اروپایی و امریکایی تمایل به سفرهای خارجی دارند نیز درست نیست. به‌طور نمونه، درصد کمی از مردم امریکا گذرنامه دارند؛ بنابراین مردم برخی کشورها با وجود تصویر مثبت و توسعه‌یافته‌ای که دارند، چندان گرایشی به سفرهای خارجی به‌ویژه در مقاصد دوردست ندارند.

یکی دیگر از راه‌های جذب گردشگری تبلیغات در شبکه‌های اجتماعی به زبان‌های بین‌المللی است. همچنین می‌توان در شبکه‌های خبری خارجی و بین‌المللی تیزرهای تبلیغاتی درباره گردشگری ایران بسازیم یا اینکه از شبکه‌ها و مستندسازان مطرح دنیا دعوت کنیم تا از جاذبه‌های گردشگری کشور مستندهای گردشگری بسازند.

نظر کارشناسی

عزم ملی یا توسعه زیرساخت؟

صنعت جهانگردی یکی از صنایع نوپا در جهان است که باوجود عمر کوتاه خود توانسته بخش عمده‌ای از درآمدزایی در سطح جهانی را به خود اختصاص دهد، به نحوی که هم‌اکنون بسیاری از کشورهای جهان چرخ اقتصاد خویش را بر محور این صنعت قرار داده‌اند. ایران جزو ۱۰ کشور برتر از نظر منابع تاریخی است، با این حال، آمار ورود جهانگردان به کشور تطابقی با این رتبه‌بندی ندارد. بسیاری از فعالان گردشگری بر این باورند که ایجاد زیرساخت‌های لوکس گردشگری اگرچه لازم است، اما مولفه‌های مهم‌تری از آن هم وجود دارد. برخی عزم ملی را پیش‌شرط می‌دانند و برخی دیگر، تبلیغات و رایزنی‌های دیپلماسی را از اولویت‌ها برمی‌شمارند و به نظر می‌رسد اگر بخواهیم مواردی مهم‌تر از زیرساخت‌سازی در توسعه گردشگری را بشماریم، موارد زیادی برای شمارش وجود دارد با این وجود، در حالی که رسانه‌ها تلاشی برای دمیدن بر شیپور حمایت‌های ملی و مردمی از صنعت گردشگری نمی‌کنند، بیشتر خبرهای منتشرشده حال و هوای حمایت‌های دولتی و در نهایت سرمایه‌گذاران کلان بخش خصوصی بر زیرساخت‌های گردشگری دارد.

با وجود تاکید بیشتر متولیان کشوری بر افزایش زیرساخت‌ها، شهرود امیرانتخابی که مدیریت سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان گیلان را نیز در کارنامه کاری خود دارد نیز معتقد است؛ داشتن عزم ملی از ایجاد زیرساخت‌ها و هتل‌ها مهم‌تر است و ما نباید منتظر افزایش زیرساخت‌ها باشیم و بعد به جذب گردشگری اقدام کنیم، بلکه این اقدامات باید هم‌عرض هم پیش روند. شهرود امیرانتخابی در گفت‌وگو با صمت گفت: در مقطع زمانی هستیم که تصمیم‌گیران کشور به اجماع نظری درباره اهمیت گردشگری رسیده‌اند آن را راهکاری برای اشتغالزایی و ارزآوری می‌دانند، با وجود این آنچه در عمل شاهد هستیم این است که بیشتر به موضوع گردشگری داخلی توجه می‌شود اما این نوع از گردشگری ارزآوری نداشته و به قول معروف «این‌جیب به آن‌جیب» است. وی تصریح‌کرد: با وجود تاکیدهایی که بر موضوع گردشگری می‌شود اما برخی متولیان امر به بهانه کمبود زیرساخت‌ها از صنعت گردشگری استقبال نکرده و حتی گاهی مانع‌تراشی می‌کنند. این در حالی است که زمانی که کشورهای موفق در حوزه گردشگری به این عرصه ورود کردند، زیرساخت‌های‌شان کامل نبوده است. این کشورها در ابتدای امر وضعیت حمل‌ونقل عالی، هتل‌های چند ستاره کافی و فرودگاه‌های ایده‌آل نداشته‌اند. ایجاد زیر ساخت‌ها اگرچه لازم است اما عزم ملی در توسعه صنعت گردشگری و ارزآوری اهمیت بیشتری دارد. امیرانتخابی تصریح کرد: بسیاری از استان‌های ما دارای ظرفیت‌های گردشگری هستند که می‌توانند ارزآوری داشته باشند با وجود این در برخی از استان‌های کشور دچار روزمرگی شده‌ایم. به‌ویژه در برخی از سازمان‌های مرتبط با گردشگری دچار نوعی روزمرگی شده‌ایم و افرادی که این عرصه را مدیریت می‌کنند، به زندگی کارمندی دچار شده‌اند. این در حالی است که ما نیاز به همتی مضاعف داریم تا گردشگری را توسعه دهیم. وی اظهارکرد: بخش‌خصوصی هم باید بخش عمده‌ای از کار را دست بگیرد و دولتی‌ها باید همکاری بیشتری داشته باشند. باید بپذیریم که بخش خصوصی به‌دنبال اطمینان از سودآوری است و دولت باید راه‌ها را باز کند.

صنعت جهانگردی یک صنعت نرم به‌شمار می‌رود. صنعتی که توانسته درآمدزایی بسیار خوبی برای کشورهای جهان داشته باشد. در واقع این صنعت امروز درکنار سایر صنایع در آمدزای جهان طبقه‌بندی می‌شود. پرواضح است که رسیدن به جایگاه مناسب در این عرصه نیازمند ارتباطات جهانی در این زمینه است.

توسعه صنعت گردشگری در ایران نیازمند یک عزم ملی است. نمی‌توان به صنعت جهانگردی بخشی نگاه کرد و تمام وظایف را بر دوش سازمان و یا یک نهاد گذاشت. بسترسازی برای توسعه و رونق صنعت گردشگری نیازمند تلاش همگان است. تمام بخش‌های دولتی، نهادها و سازمان‌ها باید در این زمینه همسو حرکت کنند و واگذاری این صنعت به بخش خصوصی از دیگر راهکارهای اساسی توسعه این صنعت به‌شمار می‌رود.

خروج از اقتصاد نفتی با تکیه بر تولید

با اصلاحات ساختاری در بودجه و توسعه ظرفیت دیپلماتیک، کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی که در نیم قرن گذشته همواره مورد تاکید کارشناسان قرار داشته، محقق شده است. به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، کاهش وابستگی به نفت از برنامه‌های مهم دولت یازدهم و دوازدهم بوده و با توجه به روند کاهشی نرخ نفت و تحریم‌ها این مسئله عاملی برای تسریع در اجرای این برنامه شد. با اهتمام سازمان برنامه و بودجه به این موضوع و تدوین برنامه‌ای واقع‌گرایانه، هر سال میزان وابستگی سند دخل و خرج دولت به نفت در راستای محقق شدن اقتصاد مقاومتی کاهش یافته است.

■ رشد اقتصاد مثبت بدون نفت

با تحقق کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی، تحریم ایران از سوی امریکا که با هدف فروپاشی اقتصاد کشور انجام‌شد، ناکام ماند. همچنین گزارش تحولات اقتصادی بخش واقعی اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۸، بیانگر مثبت شدن رشد اقتصاد بدون نفت کشور، در سال گذشته است. بر این اساس رشد اقتصادی بدون نفت در سال ۹۸، معادل مثبت ۱.۱ درصد است. رشد اقتصادی از محل صادرات غیرنفتی، به‌دلیل آثاری که بر اشتغال و رفاه جامعه دارد، یکی از مهم‌ترین متغیرهای اقتصاد کلان و مهم‌ترین متغیر بخش حقیقی اقتصاد است. به‌دلیل این اهمیت، تحولات این متغیر همواره در مرکز توجه سیاست‌گذاران اقتصادی بوده است. رئیس‌جمهوری روز دوشنبه ۲۶ خرداد امسال در سومین جلسه برنامه‌ریزی و تلاش ملی برای تحقق شعار جهش تولید گفت: با وجود اینکه بیشتر کشورهای جهان به‌واسطه شیوع ویروس کرونا با کاهش یا منفی شدن نرخ رشد اقتصادی مواجه شده‌اند، نرخ رشد اقتصادی بدون نفت ما باوجود تحریم‌های ظالمانه مثبت شد.

■ انتظار تحریم‌کنندگان محقق نشد

سخنگوی دولت نیز در نشست اخیر خود با بیان اینکه امروز اقتصاد بدون نفت را تجربه می‌کنیم، گفت: اقدامات دولت در زمینه کاهش وابستگی به نفت موجب شد انتظار تحریم‌کنندگان برای فروپاشی اقتصاد ایران محقق نشود. علی ربیعی در پاسخ به پرسشی درباره تدابیر دولت برای جبران کسری بودجه گفت: با تدابیری که ما از سال ۹۳ به‌کار بستیم، سعی کردیم میزان وابستگی خود را به نفت کاهش دهیم به‌طوری که اگر رقم بودجه‌بندی را نگاه کنید از سال ۹۳ هر سال از میزان وابستگی به نفت کاسته شده است. وی افزود: تمام روشنفکران ایرانی و افرادی که چه در حوزه سیاسی و اجتماعی و چه افرادی که در حوزه اقتصادی می‌نوشتند، آرزوی اقتصاد بدون نفت ایران را داشتند. از سال ۹۳ که مشکلات تحریم را به این شکل نداشتیم، این سیاست آغاز شد و امروز اقتصاد بدون نفت را تجربه می‌کنیم. ربیعی اظهارکرد: این یک اتفاق بسیار مهمی بود که برای درآمدهای ارزی خود به صادرات غیرنفتی و تولید داخلی اتکا می‌کنیم. در واقع در اوج سختی‌ها و فشارها که برای دولت و سیاست‌گذارها از همه مهم‌تر برای مردم داشته است، اتفاقات خوبی هم در عرصه‌ای که به ایران فردای ما مرتبط است، رخ داد. وی با بیان اینکه کاهش درآمدهای نفتی نتوانسته آسیبی که تحریم‌کنندگان در نظر داشتند به اقتصاد ایران وارد کند، افزود: نمی‌گویم تحریم‌ها آسیبی وارد نکرده است، اما انتظاری که داشتند با این فشارها اقتصاد ایران فروبپاشد، این اتفاق رخ نداد و این به خاطر عقبه سیاست‌هایی بوده که ما دنبال کرده‌ایم.

■ اقدامات بانک مرکزی

معاون ارزی بانک مرکزی نیز با اشاره به اقدامات انجام شده بانک مرکزی در راستای اقتصاد بدون نفت، گفت: ما به‌دنبال اقتصاد بدون نفت هستیم. شرایطی که در دو سال گذشته در کشور ایجاد شده این است که پایه اقتصاد ما باید به این سمت حرکت کند.

غلامرضا پناهی تصریح‌کرد: وقتی رویه‌ای که ۴۰ سال با آن مواجه بودیم، می‌خواهد تغییر کند طبیعتا سختی‌هایی را به‌وجود می‌آورد و نیاز است که همه خود را با آن منطبق کنیم. معاون ارزی بانک مرکزی گفت: طبیعی است وقتی که اقتصاد بدون نفت در حال شکل‌گیری است، نقش بانک مرکزی هم در این میان تغییر می‌کند.

یکی از مهم‌ترین راه‌های خروج از اقتصاد نفتی، افزایش صادرات غیرنفتی است. برای تحقق این مهم نیز راهی جز حمایت از تولید از سویی و فروش کالای تولیدی نداریم. اهدافی که در صدر برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار داشته و تصمیمات مهمی نیز برای حمایت از تولید با همکاری سایر نهادها گرفته شده‌است. برهمین اساس، سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت در آخرین اظهارات خود از دو تصمیم مهم بانکی و مالیاتی برای تولیدکنندگان خبر داده و گفته بانک‌ها حق‌فروش ماشین‌آلات واحدهای تولیدی را ندارند.

حسین مدرس‌خیابانی ضمن بیان این مطلب افزود: براساس تصمیم ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، چنانچه در زمان معامله شخصی طرف معامله واحد تولیدی در فهرست مؤدیان فاقد اعتبار سازمان امور مالیاتی قرار نداشته باشد و پس از گذشت مدتی در این فهرست قرار گیرد، مسئولیتی متوجه مؤدی واحد تولیدی نخواهد بود. مدرس‌خیابانی در مصاحبه با برنامه جوان ایرانی سلام رادیو جوان گفت: دو تصمیم خیلی مهم طی روزهای گذشته از سوی دولت به‌منظور حمایت از تولیدکنندگان و واحدهای تولیدی انجام‌شده که براساس آن، آن دسته از واحدهای تولیدی که تحت تملک بانک‌ها قرار گرفته بودند، باید به صاحبان اصلی بازگردانده شود. به این معنا که براساس ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و مصوبه شورای پول و اعتبار بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری ملزم به فروش املاک و دارایی‌های مازاد خود هستند و چنانچه بانک‌ها اقدام به تملیک واحدهای تولیدی کرده باشند مالک اولیه در صورت تقاضا و دارا بودن شرایط که بعدا اعلام خواهد شد می‌تواند نسبت به بازپس‌گیری واحد تولیدی تملیکی خود اقدام کند.

همچنین در دستورالعمل شورای پول و اعتبار عنوان‌شده که بانک‌ها حق تغییر کاربری و فروش ماشین‌آلات واحدهای تولیدی تحت تملک خود را ندارند.

■ حمایت‌های مالیاتی از تولید

وی تصریح کرد: در حوزه مالیاتی نیز چنانچه مؤدی مالیاتی (واحد تولیدی) در زمان معامله با شخص حقیقی یا حقوقی به تکالیف قانونی خود اعم از درج مشخصات طرفین معامله، کد اقتصادی، نشانی و...، مطابق ماده ۱۶۹ مکرر ق.م.م در سامانه اقدام کرده باشد و بعدا آن شرکت یا شخص بنا به‌دلایلی در فهرست مؤدیان فاقد اعتبار سازمان مالیاتی قرار بگیرد، مسئولیتی متوجه مؤدی (واحد تولیدی) نخواهد بود و مؤدی نباید در فهرست مؤدیان فاقد اعتبار سازمان مالیاتی قرار بگیرد. وی تصریح کرد: در حوزه مالیاتی، زمانی که یک تولیدکننده، معامله‌ای را برای فروش کالای خود با یک فرد خاطی اعم از شرکت‌های کاغذی یا نامعتبری که بعد از معامله، در فهرست سیاه سازمان امور مالیاتی قرار گرفته، انجام داده است، باید جرایم تعریف شده را به سازمان امور مالیاتی بپردازد، در حالی‌که در زمان فروش کالا، فرد خریدار مسئله مالیاتی نداشته است، به همین دلیل تصمیم بر این شد که این موضوع اصلاح شود.

به گفته مدرس‌خیابانی، بر اساس تصمیم ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، چنانچه در زمان فروش، تولیدکننده معامله را با فردی صورت دهد که در فهرست سیاه سازمان امور مالیاتی قرار نداشته باشد و پس از گذشت مدتی به تعهدات مالیاتی و ضوابط سازمان امور مالیاتی پایبند نبوده و در این فهرست قرار گیرد، مسئولیتی متوجه متصدی واحد تولیدی نخواهد بود.

■ تامین ارز مورد نیاز قطعی‌است

وی در بخش دیگری از سخنان خود، با بیان اینکه دولت تحت هر شرایطی ارز مورد نیاز مواد اولیه کارخانجات را تامین خواهد کرد، گفت: در قرارگاه جهش تولید مقرر شده کالاهای مرتبط با مواد اولیه تولیدی در اولویت ترخیص از سوی بنادر و گمرکات قرار گیرند. مدرس‌خیابانی افزود: ارز مورد نیاز تامین مواد اولیه از محل ارز حاصل از صادرات تامین خواهد شد و در این زمینه همکاری تنگاتنگی میان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت شکل گرفته، به نحوی که هر هفته در جلساتی که با مجموعه‌های مختلف صنعتی کشور برگزار می‌شود، تامین ارز مورد نیاز مواد اولیه از روش‌های گوناگون مورد بحث قرار گرفته و براساس سیاست‌های بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت ، توافقاتی میان صادرکنندگان و واردکنندگان برای تامین ارز مورد نیاز تولید انجام می‌شود.

■ تولید راه نجات اقتصاد

مدرس‌خیابانی راه نجات اقتصاد کشور را تولید دانست و گفت: در ۳ ماه نخست امسال اقلامی مانند خودرو، لوازم‌خانگی و برخی از محصولات صنایع معدنی از افزایش تولید برخوردار بوده که این رشد در شرایطی محقق شده که کشور با سخت‌ترین تحریم‌ها روبه‌رو است.

سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد: در مجموعه‌های تولیدی که مورد بازدید قرار می‌گیرند، مشاهده می‌شود که بخش عمده‌ای از امور تولیدی و طراحی از سوی جوانان ایرانی انجام می‌شود که در حوزه ساخت داخلی و توسعه ساخت ایران فعالیت کرده و با ایده‌های خلاقانه تحریم‌ها را تحت‌تاثیر قرار داده و آثار منفی آن را کاهش می‌دهند.

■ کاهش قوانین دست‌وپا گیر

وی همچنین درباره کاهش قوانین دست و پاگیر پیش روی تولید نیز گفت: ستاد تسهیل و رفع موانع تولید با حضورهمه نهادهای اجرایی و نظارتی، تلاش دارد گره‌های پیش‌پای تولیدکنندگان را بردارد، بر همین اساس، در جلسات مستمر با حضور بخش خصوصی، نهادهای تصمیم‌گیر و تخصصی از جمله بانک‌ها، بیمه و مالیات، تلاش کرده تا مشکلات پیش‌روی تولیدکنندگان را رفع کند. مدرس‌خیابانی گفت: کارگروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید در استان‌های کشور نیز در چارچوب اختیارات و شرایط محیطی کشور، تلاش دارند مشکلات پیش‌روی تولیدکنندگان در استان‌های گوناگون را برطرف کنند.

در گفت‌وگو با مدیران شرکت‌ها مطرح شد

تکمیل زنجیره ارزش، مهم‌ترین درخواست فولادی‌ها

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

شورای‌عالی انقلاب فرهنگی ۱۰ تیر را روز صنعت و معدن نام‌گذاری کرده است. چنین نام‌گذاری‌هایی این فرصت را فراهم می‌کند که تعاملی سازنده میان فعالان بخش صنعت و معدن با متولیان آن در دولت برقرار شود. در گستره بزرگ صنعت و معدن، صنایع‌معدنی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند، چراکه تاثیر منحصر به فردی در توسعه اقتصادی، ارزش‌آفرینی، رشد تولید ناخالص ملی، اشتغالزایی و همچنین بهبود سایر مولفه‌های اقتصادی کشور دارند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنعت فولاد با تکیه بر ذخایر غنی معدنی و منابع عظیم انرژی از مزیت‌های متعددی در کشور ما برخوردار است و تاثیر بسزایی بر توسعه اقتصادی کشور دارد. بر همین اساس، به مناسبت روز صنعت و معدن با مدیران بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین شرکت‌های فولادی کشور گفت‌وگو کرده‌ایم. شاید این گفت‌وگو بهانه‌ای باشد تا سیاست‌گذاران با عنایت بیشتر به مشکلات حاکم بر بخش صنایع معدنی به‌ویژه فولاد، در مسیر رفع چالش‌های آنها گام بردارند.

توسعه فولاد نیازمند حمایت دولت

مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان در گفت‌وگویی که به مناسبت روز صنعت و معدن با صمت ترتیب داده شده بود، از تغییر رویکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از حضور حسین مدرس‌خیابانی در مقام سرپرستی این وزارتخانه ابراز رضایت کرد و افزود: امید داریم با با تدابیری که در همین مدت کوتاه اندیشیده شده، روزهای خوبی را برای صنعت فولاد کشور نظاره‌گر باشیم.

منصور یزدی‌زاده در ادامه و در تشریح انتظارات از دولت برای حمایت از صنایع به‌ویژه صنعت فولاد گفت: دولت می‌تواند با جلوگیری از خام‌فروشی و پشتیبانی از بهره‌برداری معادن غیرفعال گامی مثبت در مسیر تامین خوراک اولیه صنایع تولیدی بردارد. در ادامه با بکارگیری سیاست‌های لازم برای جلوگیری از ورود کالاهای قابل تولید در کشور به‌ویژه محصولات توسعه‌ای کشور، اختصاص ارز و تخصیص یارانه‌های کمکی به صنایع برای تأمین مواد اولیه، در راستای پیشبرد تولید و بکارگیری نیروی کار داخلی، از فعالیت صنایع حمایت کند.

چالش‌های پیش‌روی فولادسازان

مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان عدم‌توازن حاکم بر زنجیره تولید را نخستین چالشی دانست که فعالیت در صنعت فولاد را با دشواری روبه‌رو می‌کند. با توجه به برنامه‌های صنعت فولاد در چشم‌انداز ۱۴۰۴، باید اذعان کرد که این زنجیره به‌شدت نامتوازن است؛ یعنی با تحقق ظرفیت‌های فولادی برنامه‌ریزی شده، با کمبود کنسانتره و گندله روبه‌رو خواهیم شد.

البته با نگاهی به آمارهای موازنه مواد اولیه در سال‌های پیش، به‌خوبی مشاهده می‌شود که در سال ۱۳۹۶ بر پایه ظرفیت اسمی، ظرفیت تولید کنسانتره سنگ آهن ۵.۴ میلیون تن مازاد، گندله ۶.۲ میلیون تن مازاد و آهن اسفنجی ۰.۵ میلیون تن مازاد نیاز بوده است. در سال ۹۷ نیز همچنان ظرفیت تولید گندله ۳.۳ میلیون تن و ظرفیت آهن اسفنجی ۱.۷۴ میلیون تن مازاد نیاز کشور بود. این آمارها برای سال ۹۸ نیز دارای شرایطی مشابه بوده است. با این وجود، براساس برآوردهای انجام شده پیش‌بینی می‌شود که در افق ۱۴۰۴ و با توجه به هدف تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در کل کشور، با بیش از ۹ درصد کمبود کنسانتره، ۲ درصد کمبود گندله و ۸ درصد کمبود در آهن اسفنجی روبه‌رو خواهیم بود، بنابراین یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی این صنعت، موازنه مواد و تولید است که عزم برنامه‌ریزان در وزارتخانه و شرکت‌های مسئول را می‌طلبد.

وی افزود: دومین چالش پیش‌روی این صنعت در دل بازار محصولات آن نهفته است و به‌طور کلی، شامل دخالت‌های دستوری در روند عرضه و تقاضا در بازار محصولات می‌شود. این دخالت‌ها از سوی سیاست‌گذاران دولت به صنعت تحمیل شده است، بنابراین با تغییرات بنیادی در وزارت صنعت، معدن و تجارت و نگاه واقع‌بینانه

> عدم توازن در زنجیره تولید فولاد نخستین چالشی است که فعالیت در این صنعت را با دشواری روبه‌رو می‌کند. این زنجیره به شدت نا متوازن است و با تحقق ظرفیت فولاد در افق ۱۴۰۴ با کمبود کنسانتره و گندله روبه رو خواهیم شد

می‌توان به تداوم اصلاح روند نادرست گذشته خوشبین بود. الزام شرکت‌های تولیدی به رعایت حدود خاص برای عرضه و وضع محدودیت بر مکانیسم بازار همواره موجب ایجاد رانت در بازار می‌شود و سود فعالیت شرکت‌های فولادی را به جیب عده خاصی روانه می‌کند. در چنین شرایطی، رهاسازی بازار و اجازه دادن به عملکرد عرضه و تقاضا و اعتماد دولت به تولیدکنندگان، بازار را به سمت تعادل می‌کشاند. دخالت‌های دستوری و وضع قوانینی که صادرات واحدهای تولیدی را محدود می‌کند در شرایط کنونی که کشور به‌شدت از کمبود منابع ارزی رنج می‌برد، راه ورود منابع ارزی به کشور را نیز مسدود می‌کند. خوشبختانه حرکت آزادسازی صادرات در وزارت صنعت، معدن و تجارت آغاز شده و امیدواریم تداوم یابد.

یزدی‌زاده گفت: کمبود ارزش‌افزوده در زنجیره تولید، سومین چالش زنجیره فولاد است که به خود فولادسازان بازمی‌گردد. البته این مسئله تفاسیر بسیاری دارد و دامنه وسیعی از مسائل ریزتر را شامل می‌شود. به‌طور خلاصه‌تر، دلایل این مسئله را می‌توان در مدیریت شرکت‌های تولیدی یافت. عدم‌تنوع در محصولات تولیدی با وجود بکارگیری فناوری تولید با سن پایین و عدم‌استفاده از نوآوری‌های کنونی در تولید و هدر دادن منابع انرژی ارزان موجب شده تولید در کشور ما در باطن هزینه‌برتر باشد و توان رقابتی شرکت‌های داخلی را به‌ویژه با آزادسازی نرخ انرژی کاهش بدهد و منابع داخلی را از بین ببرد و درنتیجه کاهش حاشیه سود فولادسازان و کاهش میزان ارزش‌افزوده تولید را برای ما به ارمغان آورد.

مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان در ادامه خاطرنشان کرد: رهبر معظم انقلاب با تاکید بر کلمه جهش تولید، سال جاری را نام‌گذاری کرده‌اند، برای دستیابی به چنین هدفی نیازمند حرکتی جسورانی و انقلابی در رفع چالش‌های مورد بحث هستیم. بدون تردید برای تحقق جهش تولید باید با برنامه‌ریزی مناسب و شتاب دادن به فعالیت‌ها، هرچه سریع‌تر موانع پیش‌روی تولید را برداریم. در گام نخست باید به بازار و مکانیسم‌های اقتصادی اعتماد کرده و تمامی دستورالعمل‌های دست‌وپاگیر را از سر راه صنایع تولیدی برداریم. روند ارائه مجوزها و توافقنامه‌ها را از چند ماه به چند روز یا چند ساعت کاهش دهیم و استفاده از راهکارهای دیجیتال را با هدف کنار زدن کاغذبازی‌های اداری و بروکراسی با جدیت بررسی کنیم. شاید مجموع این عوامل بتواند در مسیر تسریع کارها کمک کند و به جهش تولید منجر شود.

وی افزود: شرکت ذوب آهن اصفهان نیز در این میان برنامه‌های متعددی را برای تحقق جهش تولید در سال جاری در دستور کار خود قرار داده است. از جمله اهداف شرکت ذوب آهن در سال جاری تامین پایدار مواد اولیه به‌ویژه سنگ آهن و در نهایت رسیدن به ظرفیت تولید ۳۰۰۰ هزار تن در سال جهش تولید است. بر همین اساس نیز برای تحقق این هدف برای بازگشت کوره بلند شماره یک به مدار تولید، کاهش هزینه‌های تولید، استفاده از طرح‌های تکمیلی و توسعه تولید، رفع گلوگاه‌های اساسی در فرآیند تولید، تداوم و توسعه محصولات صنعتی و مورد نیاز امروز کشور مانند انواع ریل تلاش می‌کند.

در ادامه ارتباط سازنده‌تری را با متولیان وزارت صنعت، معدن و تجارت برای حل مشکلات اساسی شرکت برقرار کرده است. انتظار می‌رود با ایجاد تفاهمنامه‌های همکاری با سازمان‌ها و شرکت‌های فعال، مشارکت و همکاری متقابل در پیشبرد موثر در اکتشافات ذخایر معدنی، برنامه‌ریزی برای تولید محصولات جدید و با ارزش‌افزوده بالاتر، جایگزینی واردات محصولات اررزبر با نمونه‌های مشابه داخلی و توسعه بازارهای داخلی و صادراتی، اهداف تعیین شده برای توسعه این صنعت محقق شود.

تامین مواد اولیه گلوگاه تولید فولاد

حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان در گفت‌وگو با صمت و در تبیین چالش‌هایی که صنعت فولاد با آن مواجه است، گفت: تامین مواد اولیه، ضروری‌ترین چالشی است که صنایع فولاد کشور با آن روبه‌رو هستند. این تهدید به قدری جدی است که به یکی از دغدغه‌ها اصلی مدیران شرکت فولاد مبارکه تبدیل شده است. متاسفانه این کمبود در سال گذشته زمینه کاهش تولید و درنتیجه فروش این شرکت را فراهم کرد.

بخشی از کمبود مواد اولیه را می‌توان به حرکت شرکت‌های معدنی به سمت احداث واحدهای ذوب نسبت داد. درنتیجه تولیدات خود را برای مصرف واحدهای تحت‌نظرشان استفاده می‌کنند. در چنین شرایطی ما با کمبود مواد اولیه روبه‌رو می‌شویم. بر همین اساس نیز شرکت فولاد مبارکه اصفهان در نظر دارد برای رفع این چالش به سمت اکتشاف و فعالیت‌های معدنی پیش برود تا در آینده با مشکل جدی تامین مواد اولیه روبه‌رو نشود. عظیمیان اظهارکرد: شرکت فولاد مبارکه اصفهان یک واحد منحصربه‌فرد اقتصادی و صنعتی در کشور است. این مجموعه نقش اثرگذاری در اشتغال، گردش مالی و سودآوری کشور دارد. درواقع فعالیت بسیاری از صنایع در گرو فعالیت این شرکت است، در چنین شرایطی کمبود مواد اولیه، یک خطر دائمی است که سایهٔ آن بر سر فولاد مبارکه سنگینی می‌کند. درنتیجه رفع این چالش ضروری به‌نظر می‌رسد.

بدون تردید در چنین شرایطی و با تاکید بر اهمیت صنعت فولاد در توسعه اقتصادی، لزوم حمایت سیاست‌گذاران از این صنعت و تلاش برای رفع چالش‌های آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. درواقع شرایط باید به‌گونه‌ای مدیریت شود که مواد اولیه موردنیاز فولادسازان تامین شود.

بر همین اساس نیز چندی پیش تفاهمنامه همکاری میان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و شرکت فولاد مبارکه به امضا رسید. امید می‌رود این تفاهمنامه بستر مناسبی برای استفاده فولاد مبارکه از بانک داده‌های سازمان زمین‌شناسی را فراهم کند. عظیمیان در ادامه افزود: دولت نیز می‌تواند با برقراری تعامل میان معدنی‌ها و فولادی‌ها، بسیاری از مشکلات این حوزه را برطرف کند.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در ادامه گفت: این شرکت برای سال جاری هدف افزایش تولید و رشد صادرات را در دستور کار دارد. بدون تردید چنانچه ماده اولیه مورد نیاز این شرکت تامین شود، میزان تولید این مجموعه افزایش خواهد یافت. همچنین امید می‌رود مجموع صادرات این مجموعه فولادی تا پایان سال در مقایسه با سال گذشته افزایش یابد. بر همین اساس نیز هماهنگی‌هایی را متولیان امر در دولت ترتیب داده‌ایم. چنانچه این توافقات اجرایی شود، دورنمای روشنی در انتظار شرکت فولاد مبارکه خواهد بود.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صادرات فولاد می‌تواند تاثیر بسزایی بر ارزآوری و حل مشکلات کشور داشته باشد. این مهم به‌ویژه در شرایط کنونی که تحریم‌های شدید بین‌المللی، اقتصاد کشور را نشانه گرفته است و فروش نفت در بازارهای بین‌المللی محدود شده، بیشتر مورد توجه قرار دارد. وی در پایان خاطرنشان کرد: البته تامین نیاز داخلی اولویت نخست ما است. بر همین اساس نیز میزان صادرات خود را براساس مصوبات ستاد تنظیم بازار، مشخص و هدف‌گذاری می‌کنیم.

منصور یزدی‌زاده

حمیدرضا عظیمیان

اجرای پروژه فولادسازی شادگان تسهیل می‌شود

علی محمدی، مدیرعامل به همراه اعضای هیات مدیره شرکت فولاد خوزستان از روند پیشرفت پروژه‌های شرکت صنعت فولاد شادگان بازدید کردند. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد خوزستان، مدیرعامل این شرکت ضمن تشکر از تلاش‌های هیات مدیره صنعت فولاد شادگان، مرحوم محمد طاهر احمدیان مدیرعامل اسبق و سعید قاسم‌زاده مدیرعامل کنونی این شرکت اظهارکرد: با وجود اینکه شادگان از مناطق کم‌برخوردار استان بوده، لیکن پیشرفت پروژه‌های این شرکت تاکنون جای تقدیر و تشکر دارد. وی در ادامه گفت: با توجه به شعار سال جاری که جهش تولید نام دارد، باید سعی شود موانع موجود در مسیر پیشرفت پروژه بخش فولادسازی این شرکت هرچه سریع‌تر برطرف شده و در سال آینده شاهد بهره‌برداری فولاد شادگان در زمینه تولید فولاد باشیم.

محمدی افزود: امیدواریم با تکمیل پروژه‌ها در زنجیره گروه فولاد خوزستان، به ظرفیت تولید ۶ میلیون تن محصولات فولادی که مدنظر است، دست یابیم. در ادامه، عاشوری، عضو هیات رئیسه سهامداران عمده گروه فولاد خوزستان در بازدید از پیشرفت روند طرح فولادسازی در شرکت صنعت فولاد شادگان گفت: سهامداران عمده تمامی سعی خود را برای برطرف کردن موانع موجود به‌کار می‌گیرند. وی با تقدیر از زحمات کارکنان گروه فولاد خوزستان در گرمای طاقت‌فرسای تابستان اظهارکرد: هدف ما برداشتن گام‌های سریع‌تر برای رسیدن به چشم‌انداز تعیین شده است. برای نقش‌آفرینی بیشتر در زنجیره تولید فولاد کشور، باید با جهشی چشمگیر خود را به رتبه نخست برسانیم و این امر با همت و تلاش بخش تولیدی امکان‌پذیر است.

عاشوری در پایان سخنان خود تاکید کرد: ما نیز به‌عنوان سهامداران عمده این گروه، تمام تلاش خود را برای برطرف کردن موانع به کار خواهیم گرفت. پس از بازدید از بخش‌های تولیدی، نشستی در سالن کنفرانس ساختمان مدیرعامل شرکت صنعت فولاد شادگان برگزار و سعید قاسم‌زاده، مدیرعامل این شرکت، به بیان توضیحاتی درباره تاریخچه شرکت صنعت فولاد شادگان، وضعیت تولید در سال ۹۸، عملکرد مالی شرکت، بررسی پیشرفت پروژه فولادسازی، مشکلات پیش‌رو و راهکارهای حل آن و سرعت‌بخشی به انجام پروژه برای حاضران در جلسه پرداخت.

پروژه SO کارخانه تغلیظ سرب و روی انگوران راه‌اندازی شد

مدیرعامل شرکت کالسیمین گفت: مدار فلوتاسیون SO با ظرفیت خوراک‌دهی ۱۶۵ هزار تن در سال راه‌اندازی شد که طی این فرآیند، خاک‌های سولفوره یا سولفوره-کربناته، امکان تولید کنسانتره‌های سرب سولفوره، روی سولفوره و سرب کربناته را دارد. به‌گزارش روابط‌عمومی هلدینگ توسعه معادن روی ایران، فرشاد صبری اظهارکرد: امروزه تامین خوراک کارخانه‌های روی یکی از معضلات اصلی این صنعت است. همچنین با توجه به کاهش شدید ذخایر اکسیده معدن انگوران و شروع به استخراج ذخایر سولفوره-کربناته و سولفوره در بخش زیرزمینی این معدن، برنامه‌ریزی مجتمع درباره استفاده از این ذخایر را ایجاب کرد. وی افزود: پروژه SO در کارخانه تغلیظ مجتمع سرب و روی انگوران با هدف پرعیارسازی ذخایر سولفوره-کربناته و سولفوره و تامین بخشی از خوراک شرکت توسعه معادن روی ایران با تکیه بر سخت‌افزار موجود و با حداقل هزینه سرمایه‌گذاری و با بکارگیری ظرفیت‌های موجود در گروه توسعه معادن روی طراحی، اجرا و راه‌اندازی شد. با عملیاتی شدن این پروژه امکان پرعیارسازی تمامی خاک‌های کربناته، سولفوره-کربناته و سولفوره در کارخانه تغلیظ مجتمع سرب و روی انگوران امکان‌پذیر خواهد بود. مدیرعامل شرکت کالسیمین گفت: مدار فلوتاسیون SO با ظرفیت خوراک‌دهی ۱۶۵ هزار تن در سال، خاک‌های سولفوره یا سولفوره-کربناته، امکان تولید کنسانتره‌های سرب سولفوره، روی سولفوره، سرب کربناته را داراست. صبری در پایان خاطرنشان کرد: مزایای اجرای طرح SO در کارخانه تغلیظ مجتمع سرب و روی انگوران، به شرح زیر است: ۱) نزدیکی به معدن انگوران که امکان حمل و انتقال خاک با خط راپوی را فراهم و هزینه حمل را به حداقل می‌رساند. ۲) امکان تامین بخشی از خوراک کارخانه روی دندی و همچنین تامین خوراک سرب مورد نیاز شرکت ملی سرب و روی ایران و خوراک روی سولفوره مورد نیاز شرکت ذوب روی بافق ۳) استفاده حداکثری از سخت‌افزار موجود در واحد فلوتاسیون کارخانه تغلیظ که هزینه سرمایه‌گذاری طرح و قیمت تمام‌شده محصول را به حداقل رسانده است ۴) برای این پروژه مبلغی افزون بر ۱۱۵ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام‌شده است ۵) ارزش‌افزوده و سود ایجاد شده در این طرح بیش از ۵۵۰ میلیارد ریال در سال است ۶) در این پروژه، تمامی تجهیزات با تکیه بر توان داخلی و ازسوی شرکت آلفا ماشین تولید شده است.

اخبار

شرکت‌های فولادی سنگ آهن اکتشاف کنند

معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو سیما درباره اطلاعیه وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه صدور مجوز موردی صادرات سنگ آهن، گندله و کنسانتره گفت: صادرات سنگ آهن شامل سنگ‌های کم‌عیار و غیرقابل استفاده است و برای صدور مجوز صادرات سنگ آهن، براساس آنالیز و عیار سنگ مجوز صادر می‌شود. به گزارش شاتا، داریوش اسماعیلی در این برنامه تلویزیونی با بیان اینکه رتبه دهم تولید فولاد در جهان را داریم و در سال ۱۴۰۴ به رتبه هشتم خواهیم رسید، افزود: ۱۲ سال پیش بیش از ۲۰ میلیون تن سنگ آهن خام صادر می‌کردیم، اما با قوانین خوب مجلس و تأکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر جلوگیری از خام‌فروشی از واردکننده فولاد تبدیل به تولیدکننده این محصول شده و در سال گذشته ۲۷.۲ میلیون تن شمش فولاد تولید کرده‌ایم. هدف‌گذاری سال ۱۴۰۴ ایجاد ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن شمش فولاد است که اگر این هدف محقق شود به سالانه ۱۶۰ میلیون تن سنگ آهن نیاز داریم. با توجه به ذخیره ۲.۸ میلیارد تنی سنگ آهن کشور نیاز به اکتشافات جدیدی در زمینه سنگ آهن داریم، زیرا با رسیدن به ظرفیت ۵۵ میلیون تن شمش فولاد در سال، ذخیره کنونی سنگ آهن ۱۲ تا ۱۳ سال این صنعت را تأمین می‌کند. وی افزود: البته به‌دلیل افزایش قیمت ارز و به‌صرفه بودن صادرات، اسفند گذشته میزان صادرات سنگ آهن افزایش یافت. اسماعیلی گفت: کل صادرات سنگ آهن امسال ۵۶۰ هزار تن بوده که دو سوم آن سنگ‌های کم‌عیار و غیرقابل استفاده در کشور است. وی افزود: کسانی که می‌خواهند سنگ آهن صادر کنند باید آنالیز محصولشان را به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارائه دهند و ما براساس آنالیز و عیار سنگ آهن تصمیم می‌گیریم. بیشتر معادن سنگ آهن کشور در اختیار بخش خصوصی است و این بخش مشتری‌های خود را پیدا می‌کند. وی با بیان اینکه همه معادن معدنی کشور محصولات خود را فقط باید از طریق مزایده بفروشند، افزود: به‌عنوان نمونه، ایمیدرو با تولید سالانه ۶۰ میلیون تن سنگ معدنی باید محصولات خود را به مزایده بگذارد. اسماعیلی افزود: شرکت‌های فولادی باید در عرصه اکتشاف نیز فعال شوند. اگر ذوب آهن، فولاد مبارکه و فولاد خوزستان بخواهند منابع پایداری داشته باشند باید به تقویت ابتدای زنجیره کمک کنند. امروز قیمت سنگ آهن در کشور کمتر از ۷ درصد قیمت تمام شده شمش فولاد را به خود اختصاص می‌دهد. اسماعیلی افزود: در سال ۹۸ و ۹۹ تعداد قابل‌توجهی از واحدهای گندله‌سازی وارد مدار شده یا می‌شوند، اما واحدهای کنسانتره‌سازی نمی‌توانند به میزان نیاز گندله‌سازان، کنسانتره تولید کنند. اگر امسال همه کنسانتره تولیدی را در اختیار واحدهای گندله‌سازی قرار دهیم، باز کمبود داریم.

دلایل نوسان قیمت سیمان در بازار

دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان می‌گوید: از ابتدای سال تا پایان خرداد تحویل و تولید سیمان نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد بیشتر شده است. ممکن است وزارت صنعت، معدن و تجارت هفته آینده با افزایش قیمت سیمان موافقت کند. به گزارش تجارت‌نیوز، دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان درباره وضعیت بازار سیمان گفت: از ابتدای سال تاکنون بحث اصلاح قیمت سیمان میان تولیدکنندگان و وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح است. در یک ماه گذشته واحدهای صنفی و سازندگان مسکن، سیمان مورد نیاز را خریداری کردند تا در شرایط امروز سود بیشتری ببرند. از این‌رو، خرید سیمان در ۳ ماه نخست سال انجام شده، اما توزیع سیمان از سوی خریداران به وقفه افتاده و همین موضوع بازار سیمان را تشنه کرده است. عبدالرضا شیخان افزود: براساس برآوردهای انجام شده از ابتدای سال تا پایان خرداد تحویل و تولید سیمان نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد بیشتر شده است. این نشان می‌دهد که تولیدکنندگان سیمان به تعهدات خود عمل کرده‌اند، اما این توزیع‌کنندگان هستند که با احتکار یا دپوی سیمان در انبارهایشان باعث شدند که بازار با کمبود سیمان مواجه شود.

او اظهارکرد: علت نوسان قیمت سیمان در بازار این است که دولتمردان با پیشنهاد تولیدکنندگان مبنی بر افزایش قیمت سیمان موافقت نمی‌کنند و همین باعث برهم خوردن جو روانی بازار می‌شود.

عکس: صمت

به‌مناسبت روز صنعت و معدن مطرح شد

فعالان معدنی، نیازمند کارت سبز

منیـر حضوری: ۱۰ تیر در تقویم رسـمی کشور براساس مصوبه شـورای‌عالی انقـلاب فرهنگـی روز صنعت و معدن نامیده شـده اسـت. اختصاص این روز فرصت مناسبی است که به مهم‌تریـن موتور محرکه اقتصاد یعنی بخش صنعت و معدن نگاهی اندیشمندانه شـود، چراکه این بخش به‌عنوان عامل مولد اشـتغال پایدار در افزایـش تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه نقش بسزایی دارد.

روزنامه صمت به‌مناسبت روز صنعت و معدن با مسئولان وزارت صنعـت، معـدن و تجارت گفت‌وگو کـرده که در زیر می‌خوانید.

▣ افزایش اختیار شورای معادن استان‌ها

عباسعلی ایروانی، مدیرکل دفتر نظارت امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در پاسـخ به این سوال که سال ۹۸ وزارتخانه چه دسـتاوردهای مثبتی در بخش معدن داشـته، گفت: برای اینکـه بتوانیم نظر کلی درباره بخش معدن ارائه دهیم باید آن را با یک سری شاخص‌ها بسنجیم.

مدیرکل دفتـر نظارت امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به وضعیت تولید در بخش معدن اظهار کرد: سـال گذشـته در انواع مواد معدنی افزایش تولید داشته‌ایم. باوجود شـرایط سـخت و تعطیلی بر اثر کرونا و رکودی که در ۲ ماه اخیر ایجاد شـده، میـزان تولید ما در بخش معدن مناسب بوده است؛ به‌طور مثال می‌توان گفت در بخش فولاد شرایط خوبی را شاهد بودیم.

ایروانی با اشـاره به اینکه زود است که به‌طور قطعی درباره میزان تولید در بخش معدن صحبت کرد، گفت: به‌دلیل اینکه ۲ ماه مورد بررسی ما در سال جاری قرار دارد، به‌طور قطعی نمی‌شـود اعلام نظر کرد. به هر حال باوجود شـرایط دشوار، معادن و صنایع معدنی کماکان به فعالیت خود ادامه داده‌اند. در کل با مقایسـه معدن با سـایر بخش‌های اقتصادی کشور می‌توان گفت سـال گذشـته بخش معدن وضعیت به‌نسبت خوبی داشته و کماکان به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

مدیرکل دفتـر نظارت امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ادامه از شاخص‌های دیگر رشد بخش معدن سخن گفـت و اظهار کرد: تعداد مجوزهای صادر شـده، پروانه‌های بهره‌بـرداری، گواهی کشـف و پروانه‌های اکتشـاف از دیگر شاخص‌ها برای بررسی رشد بخش معدن است. وقتی بخش تولید رشـد کند، به طور طبیعی بخش اکتشـاف هم رشـد می‌کند؛ بنابراین شـاهد رشـد خوبی در بخش اکتشاف هم بوده‌ایم.

ایروانی در پاسـخ به این سـوال که باتوجه بـه نام‌گذاری امسال باعنوان سـال جهش تولید وزارتخانه چه برنامه‌هایی دارد، گفـت: برای جهش تولید چندین برنامه تعریف شـده کـه از جمله آنها می‌توان به افزایش میزان تولید و راه‌اندازی معادن کوچک‌مقیاس و معادنـی که به هر دلیل دچار رکود شده‌اند، اشاره کرد.

او با اشـاره به گسـترش تفویض اختیار به شورای معادن اسـتان‌ها گفت: در بخش قوانین و مقررات باید گفت دست به اصلاحاتـی زده‌ایم؛ به‌طور مثال موضوع تفویض اختیار به شـورای معادن اسـتان‌ها در حال بازنگری اسـت. در بخش معادن قرار اسـت بخـش کوچکی که باقـی می‌ماند را هم تفویض اختیار کنیم. جمع‌بندی و گروه‌بندی بخشـنامه‌ها و دستورالعمل‌ها از موارد دیگری است که قرار است آن را انجام دهیم تا صدور مجوزها و فعالیت‌های معدنی تسریع شود.

نوسازی ماشین‌آلات، افزایش فعالیت‌های اکتشافی توسط سـازمان زمین‌شناسـی، اتمام کارهای اکتشافی و پهنه‌هایی که واگذار شده از موارد دیگری بود که مدیرکل دفتر نظارت امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت به آن اشاره کرد.

▣ بهای بیشتر به فعالان معدنی

سـیف‌الله امیری، مدیرکل صنایع معدنـی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشـاره به اینکـه روز صنعت و معدن برای بهـا دادن به واحدهـای صنعتی و معدنی نخسـتین بار در سـال ۱۳۷۶ نام‌گذاری شـده، اظهار کرد: مسـئولان کشور در این سـال بـرای اینکه به واحدهای صنعتـی و معدنی و تولیدکننده‌ها اهمیت خاصی داده شـود، روز مشخصی را در نظر گرفتنـد. در این روز واحدهای صنعتی و معدنی اول در سـتاد ملی صنعت و معدن استان‌ها و بعد در ستاد وزارتخانه بررسی می‌شوند. آنهایی که فعالیت خوبی داشته و طرح‌های نو ارائه کرده‌اند، طبق دسـتورالعمل انتخاب شده و از دست رئیس‌جمهـوری یا معاون اول لـوح تقدیر و تندیس دریافت می‌کنند.

مدیرکل صنایع معدنـی وزارت صنعت، معدن و تجارت با انتقاد از صرف برگزاری چنین روزی، اظهار کرد: درست است که در این روز واحدهای نمونه معرفی می‌شوند اما انتظار این است که از معرفی صرف واحدها و ارائه لوح تقدیر فراتر رویم. واحـدی که در روز صنعت و معدن به‌عنوان یک واحد نمونه انتخاب می‌شـود، باید بتواند از این مهم به‌عنوان یک کارت سبز استفاده کند.

او تاکیـد کرد: واحد نمونه باید حداقل یک سـال معافیت گمرکی دریافت کند، بتواند شـرایط بهتـری برای صادرات، واردات و تولید داشته باشـد. باید تسهیلاتی برای این واحد در نظر گرفته شود و در کل دولت و مسئولان با آن به روش بهتری برخورد کنند.

امیری ادامه داد: هر سـال در روز صنعت و معدن نشستی با حضور مسئولان و فعالان این عرصه برگزار می‌شود و نقاط قوت و ضعف مورد بررسـی قرار می‌گیـرد اما این موضوع تا سال بعد کنار گذاشته و به‌دست فراموشی سپرده می‌شود.

مدیرکل صنایـع معدنی وزارت صنعت، معـدن و تجارت با اشـاره به لزوم تشکیل جلسـات با حضور برگزیده‌های روز صنعـت و معدن و مسـئولان دولتی گفت: بایـد روز بعد از همایش، واحدی که به‌عنوان نمونه انتخاب شده و لوح تقدیر دریافت کرده، شـاخص و شناخته شود و به‌عنوان یک واحد نمونـه موردتوجه مخاطبان خود قرار گیـرد، اما در واقعیت این‌گونه نیسـت. او تاکیـد کرد: باید واحدهـای نمونه را به جلسـات خود دعوت و بررسـی کنیم چرا نمونه شـده‌اند تا الگویی برای دیگران باشند.

امیری با بیان اینکه روز صنعت و معدن، روز بزرگی است، اظهار کرد: این روز فرصت مناسـبی است تا مهم‌ترین موتور محرک اقتصـاد یعنی بخش صنعت و معدن با نگاهی خاص بررسی شوند؛ بخشـی که مولد اشتغال پایدار، افزایش تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه کشور است. از آنجایی‌که اقتصاد کشور وابسته به صنعت و معدن است، باید باتوجه به شرایطی که وجود دارد به این روز و فعالان آن بیشـتر از همیشـه بها دهیم.

▣ فرصتی برای قدردانی از معدنکاران زحمتکش

خلیل قاسـمی، رئیس سـازمان صنعت، معـدن و تجارت هرمزگان در پاسـخ به این سوال که روز ۱۰ تیر (روز صنعت و معـدن) چه اهمیتـی دارد، اظهار کرد: ایـن روز در تقویم کشورمان به‌عنوان روز گرامیداشت صنعت و معدن نام‌گذاری شده و فرصتی برای قدردانی از صنعتگران پرتلاش، معدنکاران زحمتکش و مجموعه‌های تولیدی اسـت که با حداکثر توان در جبهه اقتصادی و خودکفایی فعالیت می‌کنند.

او با اشاره به نقش واحدهای تولیدی در اقتصاد کشور، بیان کرد: واحدهای تولیدی همواره در اقتصاد کشور و تحریم‌های ظالمانه مورد توجه بوده‌اند که مزین شـدن سـال‌های اخیر باعنـوان تولید گواه این مطلب و توجـه رهبر معظم انقلاب به این حوزه به‌عنوان گره‌گشای مسائل اقتصادی و معیشتی کشـور بوده اسـت. در این بین روز صنعت و معدن می‌تواند فرصتی برای معرفی دسـتاوردهای حوزه تولیـد و تقدیر از صنعتگران و معدنکاران نمونه کشوری باشد که نقش آنها در تداوم چرخه اقتصاد انکارناپذیر است.

عباسعلی ایروانی

سیف‌الله امیری

با مقایسه معدن و سایر بخش‌های اقتصادی کشور می‌توان گفت سال گذشته بخش معدن وضعیت به‌نسبت خوبی داشته و کماکان به فعالیت خود ادامه می‌دهد

انتظار این است که از معرفی صرف واحدها و ارائه لوح تقدیر فراتر رویم. واحدی که روز صنعت و معدن انتخاب شده باید بتواند از امکانات استفاده کند

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت با انتقاد از صرف برگزاری چنین روزی، اظهار کرد: درست است که در این روز واحدهای نمونه معرفی می‌شوند اما انتظار این است که از معرفی صرف واحدها و ارائه لوح تقدیر فراتر رویم. واحـدی که در روز صنعت و معدن به‌عنوان یک واحد نمونه انتخاب می‌شـود، باید بتواند از این مهم به‌عنوان یک کارت سبز استفاده کند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان در پاسخ به این سوال که در این روز صنعت و معدن می‌تواند فرصتی برای معرفی دسـتاوردهای حوزه تولید و تقدیر از صنعتگران و معدنکاران نمونه کشوری باشد که نقش آنها در تداوم چرخه اقتصاد انکارناپذیر است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان در پاسخ به این سـوال که این سـازمان چه دسـتاوردهایی در سال گذشـته داشته، اظهار کرد: کسب رتبه اول در دولت یازدهم در جذب سـرمایه به‌میزان ۳۵۰ هزار میلیارد ریال، کسـب رتبه دوم در جذب سـرمایه‌گذار در بین استان‌های کشور در سال ۹۶ با مبلغ ۸۸ هزار میلیارد ریال، بهره‌برداری از شرکت مادکوش به‌عنوان نخسـتین کارخانـه تولیدکننده گندله در استان با ظرفیت اسمی ۲۵۰۰ هزار تن و سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲۳۰۰۰ میلیارد ریال در سال ۹۸، نتایج حاصله از کارگروه تسـهیل و رفع موانع تولید در سـال ۹۸، خروج ۱۶۱ بنگاه اقتصادی در حوزه‌های صنعت و معدن و بخش کشـاورزی و خدمات از رکود و ایجاد ۹۷۵ نفر فرصت شغلی در حوزه‌های مذکور، بهره‌برداری از فاز اول و دوم پالایشگاه میعانات گازی شـرکت نفت ستاره خلیج‌فارس، کسـب رتبه سوم کشوری از نظر سـرمایه‌گذاری در صدور جوازهای تاسـیس و کسب رتبه چهارم کشـوری از لحاظ جذب سرمایه‌گذاری خارجی براسـاس گزارش تحلیلـی سـرمایه‌گذاری خارجی مصوب در هیـات سـرمایه‌گذاری خارجی در سـال ۱۳۹۸ از جمله دستاوردهای سازمان صنعت، معدن و تجارت استان در سال قبل بوده است.

قاسـمی ادامه داد: باتوجه به لزوم شناسـایی ظرفیت‌های معدنـی هرمـزگان و بهره‌گیری از آن در راسـتای توسـعه مناطق کمتر توسـعه‌یافته و ایجاد اشـتغال پایدار، ۲۹۰۰۰ کیلومترمربع از مساحت اسـتان تحت عنوان پهنه اکتشافی در دسـت مطالعه و پی‌جویی قرار دارد که این پهنه‌ها شامل پهنه کوهشـاه احمدی به وسعت ۲۱۷۷ کیلومترمربع، پهنه بشـاگرد بـه وسـعت ۵۶۶۹ کیلومترمربع، پهنه اکتشـافی فین-باغات به مسـاحت ۶۴۴۸ کیلومترمربع، پهنه اکتشافی هرمزگان به وسعت ۱۱۳۱۳ کیلومترمربع و پهنه زون ۱۱ به وسعت ۳۰۷۶ است.

رئیـس سـازمان صنعـت، معـدن و تجـارت هرمـزگان خاطرنشـان کرد: در پهنه‌های اکتشـافی کوهشاه احمدی و بشاگرد براساس گزارش‌های سازمان ایمیدرو و همچنین در پهنه زون ۱۱ براسـاس گزارش شـرکت پایا، فاز شناسایی و پی‌جویی به اتمام رسـیده و در ادامه آن جلسـه کمیسیون مربوط در استان تشکیل شده است.

او در پاسـخ به این سوال که امسال چه برنامه‌هایی دارید، اظهـار کرد: برنامه‌های سـازمان در بحث جهـش تولید در بخـش معدن در ۷ محور هدف‌گذاری شـده کـه مهم‌ترین آنها طرح احیا، فعال‌سـازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس با هدف‌گذاری احیای ۵۴ معدن در سال جاری است.

قاسـمی گفت: در صورت تحقق ایـن برنامه بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان در بخش معدن سـرمایه‌گذاری جدید خواهد شـد و زمینه اشـتغال بیش از ۵۰۰ نفر به‌صورت مسـتقیم فراهم می‌شود. باتوجه به فراهم شدن زیرساخت‌های اجرایی و نرم‌افزاری طرح در سال گذشته، روند احیای معادن شتاب می‌گیـرد. او ادامه داد: در سـال ۹۸، ۲۵ معدن غیرفعال در راستای اجرای طرح فوق احیا شد که با سرمایه‌گذاری قریب به ۴۷ میلیارد تومان، زمینه اشـتغال مسـتقیم حدود ۲۷۲ نفر فراهم شد.

رئیـس سـازمان صنعت، معـدن و تجارت هرمـزگان در پاسـخ به این سوال که سـایر برنامه‌های سـازمان صنعت، معدن و تجارت اسـتان هرمزگان چیسـت، با تاکید بر تداوم اقدامات و پروژه‌هایی که از سـال رونق تولید شـروع شـده، گفت: افزایش ذخایر معدنی اسـتان از طریق اکتشاف منابع جدید و تعیین‌تکلیف پهنه‌های مطالعاتی؛ به‌عبارتی توسـعه فعالیت‌های اکتشافی استان و تکمیل زنجیره ارزش در بخش معدن از برنامه‌های سـال جهش تولید است که در این راستا تکمیل طرح‌های در دسـت احـداث در حوزه صنایع معدنی و راه‌انـدازی واحدهـای فـرآوری مواد معدنی شـامل تولید کنسانتره آهن، کرومیت و پودر گچ در شهرستان‌های مختلف استان در دستور کار قرار دارد.

او در ادامه به موارد دیگر از برنامه‌های این سـازمان اشاره و تصریـح کرد: تجهیز و نوسـازی معـادن از طریق اعطای تسهیلات رونق تولید و جهش در صدور مجوزهای اکتشافی و معدنی از دیگر برنامه‌های این سـازمان اسـت که از طریق شناسـایی و حذف مقررات زائد، غیرضروری و دست‌وپاگیر و همچنین بهبود شاخص‌های کسـب‌وکار، الکترونیکی کردن فرآیندهای باقیمانده در سامانه کاداستر و کاهش زمان صدور مجوزها پیگیری خواهد شد.

قاسمی ادامه داد: یکی دیگر از برنامه‌های سازمان صنعت، معدن و تجـارت هرمزگان علاوه بر واگـذاری محدوده‌های اکتشـافی و معدنی که از طریق سـامانه کاداسـتر و فرآیند ثبـت محـدوده انجـام می‌شـود، افزایش واگـذاری معادن بلامعارض از طریق مزایده عمومی است. برابر با هدف‌گذاری در سـال جهش تولید با درخواسـت تفویض اختیار بیشـتر امور از شـورای‌عالی معادن به شـورای معادن استان‌ها برای تعیین‌تکلیف معادن غیرفعال و سـلب صلاحیت بهره‌برداران معادنـی که به تعهدات قانونی خود برای فعال‌سـازی معدن اقدام نکرده‌اند، نظارت‌ها تشدید خواهد شد و پس از خلع ید بهره‌برداران خاطـی، معادن مربوطه از طریق مزایده عمومی واگذار می‌شوند.

رئیس سـازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان در پایان به حمایت از صادرات مواد معدنی دارای ارزش افزوده اشـاره کرد و گفت: رفع موانع و مشکلات صادراتی واحدهای کوچک در بخش معدن با هدف توسعه صادرات غیرنفتی استان یکی دیگر از برنامه‌های سال جهش تولید است.

▣ عملکرد سازمان زمین‌شناسی در یک سال

معـاون وزیـر صنعت، معـدن و تجارت و رئیس سـازمان زمین‌شناسی و اکتشـافات معدنی کشور همزمان با ۱۰ تیر، روز ملـی صنعت و معدن به ارائه عملکرد این سـازمان طی دوره یک‌ساله تیر ۱۳۹۸ تا تیر ۱۳۹۹ پرداخت.

به گزارش روابط عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنـی کشـور، علیرضا شـهیدی با بیـان اینکه سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشـافات معدنی کشـور یـک مجموعه حاکمیتی-تخصصی و بازوی اجرایـی وزارت صنعت، معدن و تجارت است، گفت: این مجموعه در آغاز چرخه معدنکاری اسـت که بـا در اختیار داشـتن مزیت‌های رقابتی مناسـب ازجملـه بهره‌گیـری از توان تخصصی و نیروهای ارزشـمند متخصص، دسترسـی بـه فناوری‌های روز دنیا، گسـتردگی مراکز فعالیتی مناسب در سطح کشور و همچنین حضور در مجامع علمی بین‌المللی قادر به ارتقای سهم بخش معدن در حوزه علوم زمین و کشف ذخایر معدنی است.

خلیل قاسمی

علیرضا شهیدی

روز صنعت و معدن فرصتی برای معرفی دستاوردهای حوزه تولید و تقدیر از صنعتگران و معدنکاران نمونه کشور است

سازمان زمین‌شناسی به‌عنوان یک مجموعه حاکمیتی-تخصصی بازوی اجرایی وزارت صنعت، معدن و تجارت است

▣ شناسایی مواد معدنی و تولید ثروت ملی

به‌گفته شـهیدی، سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشـافات معدنی دو برنامه مهم شناسـایی مـواد معدنی با هدف ایجاد ارزش‌افزوده و تولید ثروت ملی و همچنین شناسایی و پایش مخاطـرات طبیعی با هدف جلوگیری از زیان‌های اقتصادی-اجتماعـی و هدررفت ثروت ملـی را دنبال می‌کند که توجه ویژه به این ظرفیت‌ها، تاثیرات مهمی در توسعه اهداف پیش رو خواهد داشت.

شهیدی خاطرنشان کرد: این سازمان بی‌شک با در اختیار داشـتن نیروی متخصص کارآمد و تجهیزات سـخت‌افزاری و نرم‌افـزاری در صورت داشـتن منابع کافـی می‌تواند نقش کلیدی و موثری داشته باشد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشـاره به اینکه این سـازمان در ۶۰ سال سـابقه و تجربه تمامی مساحت کشور را تحت پوشش نقشـه‌های زمین‌شناسی در مقیاس ۱:۲۵۰، ۱:۱۰۰،۰۰۰ نقشـه‌های ژئـو شـیمیایی ۱:۱۰۰،۰۰۰ و ژئوفیزیـک هوایی ۱:۲۵۰،۰۰۰ قرار داده، تصریح کرد: صدها پروژه اکتشـاف را در قالب طرح اکتشاف سراسری (از جمله فسفات، پتاس، منیزیت، منگنز، خاک‌های صنعتی، بوکسیت و عناصـر نـادر خاکی) اکتشـاف زون‌های بیسـت‌گانه اول، بیست‌گانه دوم، پهنه‌های اکتشافی در فاز شناسایی-پی‌جویی اجرایی کرده‌ایم که از اطلاعات پایه خوبی برخوردار اسـت و هم‌اکنون نیز در حال تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در ۶ لایه اطلاعاتـی و ژئوشـیمیایی ۱:۲۵۰۰۰ و برداشـت ژئوفیزیک هوایی با خطوط پروازی ۲۵۰ متر هستیم که روشی مناسب و به‌صرفه در کشف ذخایر پنهان معدنی به‌حساب می‌آید.

به‌گفته رئیس سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشافات معدنی کشـور مطابق با اهم برنامه‌های اعلام شـده سازمان در سال جـاری و نظر به نام‌گذاری سـال ۹۹ به‌عنوان سـال جهش تولید، این سـازمان در راستای عمل به منویات رهبر معظم انقـلاب، برنامه‌های ابلاغی مقام عالی وزارت صنعت، معدن و تجارت را با هدف ایجاد تحول اطلاعاتی، ساختاری و افزایش بازدهی در بخش زیربنایی و معدنی کشـور که شامل توسعه فعالیت‌های اکتشـافی و توسعه فعالیت پایگاه داده‌های علوم زمین است، مبنای کار در سال جاری قرار داده است.

شهیدی، شناسـایی و پی‌جویی ظرفیت‌های معدنی کشور شـامل ۱۳۰ هـزار کیلومترمربع، ۵۲ نقشـه زمین‌شناسـی کاربـردی در مقیاس‌های مختلف، ۴۷ نقشـه مهندسـی و مخاطرات زمین‌شـناختی (زلزله، ریزگرد، سیل، فرونشست، تغییـرات اقلیمـی و...)، ۴۰ هزار کیلومتـر خطی ژئوفیزیک هوایی، ۳۲ هزار آنالیز نمونه‌های زمین‌شناسـی و اکتشـافی و یک مـورد ظرفیت‌یابـی و ارزیابی ژئوپارک‌هـای ایران را به‌عنوان آمار کمی عملکرد و برمبنای شاخص‌های اختصاصی منتهی به تیر ۱۳۹۹ مطرح کرد.

▣ تهیه و انتشار ۵۲ عنوان نقشه و گزارش

وی در زمینه فعالیت‌های کیفی صورت گرفته یک‌ساله در حوزه مطالعات و بررسـی‌های زمین‌شناسـی نیز خاطرنشان کرد: تهیه و انتشـار ۵۲ عنوان نقشه و گزارش زمین‌شناسی در مقیاس‌هـای گوناگـون، اجـرای بیـش از ۲۰۰ پروژه و پیمایش زمین‌شناسـی مهندسـی و مخاطـرات طبیعی در حوزه زمین‌لرزه، فرونشست، سیل، گرد و غبار و زمین لغزش در کشـور، انتشـار ۶ عنوان نقشـه ملی مخاطرات کشور در سال ۱۳۹۸ شامل نقشه ملی فرونشست کشور، خطرپذیری سـیل، لرزه زمین‌سـاخت، مناطق مسـتعد گـرد و غبار در کشور، ظرفیت منابع آب کارست و خطرپذیری زمین لغزش کشور، برداشت‌های لرزه‌ای کم‌عمق در کانال‌های کشتیرانی خورموسـی در بنـدر امام‌خمینـی، آغـاز تهیه نقشـه‌های رسوب‌شناسی، ژئوشیمی‌رسوبی و آلاینده‌های زیست‌محیطی در مقیاس یک‌پنجاه هزارم سواحل و پهنه آبی شمال کشور، تدوین طرح جامع مطالعات زمین‌شناسـی دریایی در جنوب و شروع تدوین طرح برای دریای خزر و سواحل شمالی، آغاز پروژه ۹ برگ نقشـه زمین‌شناسی به مقیاس یکصدهزارم در منطقـه کویر لـوت از جمله اقدامات سـازمان بوده که برای نخستین بار در کشور رخ داده است.

▣ واگذاری و آزادسازی ۶۰ محدوده اکتشافی

بنـا بر اعلام رئیس سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشـافات معدنی کشـور در حوزه اکتشـاف ذخایر معدنی (شناسایی-پی‌جویـی) آغاز عملیات واگذاری و آزادسـازی ۶۰ محدوده اکتشـافی در کشـور، اجرای عملیات شناسـایی و پی‌جویی بـه میزان ۱۳۰ هزار کیلومتـر مربع در قالب انجام ۱۰ پروژه شناسـایی-پی‌جویی مواد معدنی برای ۳۲ محدوده مختلف کشور، انجام عملیات اکتشاف عمومی در قالب ۱۶ محدوده، انجام اکتشـافات ژئوشـیمیایی و تهیه گزارش‌های استانی با نگاهی به داده‌های زمین‌شناسـی و اکتشافی برای ۹ استان، انجام ۹ پروژه مدل‌سازی اکتشافی، تهیه اطلس نقشه‌های زیر ساختاری در قالب ۵ استان و تهیه اطلس نقشه‌های ظرفیت مواد معدنی برای ۲۷ اسـتان به‌عنوان دستاوردهای سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در دوره یک‌ساله تیر ۹۸ تا تیر ۹۹ به ثمر رسیده است.

شـهیدی درباره حوزه ژئوفیزیک هوایی بیان کرد: تکمیل چرخه ژئوفیزیک هوایی شـامل برداشـت، تعبیر و تفسـیر داده‌ها، مدل‌سـازی و معرفی مناطق امیدبخش در محدوده اسـتان‌های مرکزی و بخشـی از استان خراسـان شمالی به میزان ۴۰ هزار کیلومتر خطی نیز محقق شده است.

▣ عملکرد مناسب در حوزه دولت الکترونیک

به‌گفتـه معاون وزیـر صنعت، معدن و تجـارت در بخش دولـت الکترونیک و برنامه‌ریـزی برای اصـلاح نظام اداری نیز این سـازمان دسـتاوردهای قابل‌توجهی از جمله کسب جایگاه برتر میان سـازمان‌های تابعـه وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه شـاخص‌های اختصاصی و عمومی سـال ۱۳۹۷ در جشـنواره شهید رجایی سال ۱۳۹۸، استقرار نظام بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و محاسـبه قیمت تمام شده خدمات دسـتگاه، تدوین برنامه اصـلاح نظام اداری دور دوم (۹۷ تا ۹۹)، راه‌اندازی ارائـه خدمات و پرداخت الکترونیکی سـازمان و قرارگیری در میان ۱۰ دسـتگاه با بیشترین رشد در برنامه و جایزه دولت الکترونیک کشـور، مستندسازی ۱۰ فرآیند تخصصی سـازمان طی بازه زمانی یک‌سـاله، اجرای پروژه‌های امنیـت اطلاعات، بهبود زیرسـاخت‌های فناوری اطلاعات سـازمان به‌منظـور صیانـت از داده‌های تخصصی این سـازمان، افتتاح پورتال خدمات‌محور سـازمان و کسب رتبه برتر از سـوی سـازمان فناوری اطلاعـات ایران به‌دلیل اشـتراک‌گذاری داده‌های باز و کاربردی کشور به‌دست آورده است.

وی دربـاره دسـتاوردهای حـوزه پایـگاه ملـی داده‌های علوم زمیـن، تصریح کـرد: افتتاح سـامانه اطلاعات مکانی (WebGIS)، اجرای فاز سـوم نقشه راه علوم زمین و معدن و تقویت زیرسـاخت فیزیکی اطلاعاتی پایگاه شامل ایجاد و تجهیز دیتاسنتر و ارتقای ماژول‌های امنیت اطلاعات نیز در این دوره میسر شده است.

به‌گفته رئیس سـازمان زمین‌شناسـی و اکتشافات معدنی کشـور تفاهمنامه‌های داخلی در دوره یک‌ساله تیر ۹۸ تا تیر ۹۹ با دانشـگاه‌ها، دسـتگاه‌های دولتی و خصوصی و مراکز علمی و پژوهشی به‌منظور توسـعه همکاری‌های آموزشی و پژوهشـی و تحقیقاتی در بخش‌هـای مختلف علوم زمین به امضا رسیده است.

لزوم برنامه‌ریزی مدون برای توسعه تجارت غیرنفتی

وقتی بار نفت روی دوش فولاد می‌افتد

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

ویروس کرونا و بحران‌های اقتصادی گوناگون در دنیا، همه کشورهای جهان را دچار چالش‌های جدی اقتصادی کرده است به‌طوری که آمارهای جهانی نشان می‌دهد که به‌جز چین، تمامی اقتصادهای بزرگ جهان سال جاری کوچک خواهند شد.

صندوق بین‌المللی پول با اشاره به تداوم بحران اقتصادی ایجادشده ناشی از کرونا، پیش‌بینی خود از متوسط رشد اقتصادی سال جاری کشورهای جهان را به منفی ۴.۹ درصد کاهش داده و افزوده است این بحران که از رکود فراگیر دهه ۱۹۳۰ میلادی تاکنون بی‌سابقه بوده، خسارت‌های قابل‌توجهی به اقتصاد جهانی وارد کرده و اوضاع در مقایسه با دو ماه پیش وخیم‌تر شده است.

عکس: صمت

آینده اقتصاد جهان

صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش خود وضعیت اقتصادی کشورها تحت‌تاثیر کرونا و تصویری که از آینده آنها در سال ۲۰۲۱ وجود دارد را منتشر کرده است.

براساس این گزارش که اتاق بازرگانی ایران آن را منتشر کرده، اقتصاد بسیاری از کشورها در سال جاری میلادی تحت‌تاثیر شیوع ویروس کرونا رشد منفی خواهد داشت؛ اما به نظر می‌رسد تا سال آینده دولت‌ها بتوانند بخشی از خسارت‌های کرونا را جبران کنند.

البته گزارش جدید صندوق بین‌المللی پول حتی از پیش‌بینی‌های ابتدایی درباره میزان تاثیر کرونا نیز منفی‌تر بوده و این صندوق پیش‌بینی می‌کند تاثیر این ویروس بر اقتصاد کشورها عمیق‌تر خواهد بود.

همچنین براساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول در سال ۲۰۲۱ رشد اقتصادی هند، ۶ درصد، روسیه ۴.۱ درصد برزیل ۳.۶ درصد مکزیک ۳.۳ درصد و افریقای جنوبی ۳.۵ درصد خواهد بود. این نهاد، رشد اقتصادی سال جاری امریکا را منفی۸ درصد پیش‌بینی کرده که ۳.۱ درصد کمتر از متوسط رشد اقتصادی جهانی خواهد بود.

با این حال سال آینده این رشد دوباره مثبت شد و به ۴.۵ درصد افزایش پیدا خواهد کرد. آخرین‌بار چنین رشد منفی بزرگی در سال ۱۹۴۶ یعنی سال پس از پایان جنگ جهانی دوم رقم خورده بود که رشد اقتصادی امریکا به منفی ۱۱.۶ درصد رسید. در سال ۲۰۰۹ اقتصاد امریکا برای آخرین بار و به میزان ۲.۵ درصد کوچک شد اما پس از آن ۱۰ سال متوالی رشد مثبت اقتصادی را جشن گرفت.

البته این تمام ماجرا نیست و به نظر می‌رسد که اقتصاد و تجارت دوباره مسیر رشد خود را از میان خرابه‌های مبادلات تجاری‌ای که کرونا به جا گذاشته، پیدا خواهد کرد و جالب اینکه ایران نیز در این فهرست جهانی جزو کشورهایی دسته‌بندی می‌شود که در سال ۲۰۲۱ خواهد توانست به روند رو به رشد برسد.

وضعیت ایران در ۲۰۲۱

صندوق بین‌المللی پول درباره کشورهای حاضر در خاورمیانه نیز اعلام کرده که میانگین رشد آنها در سال جاری میلادی منفی ۴.۷ درصد خواهد بود ولی این عدد در سال آینده میلادی به ۳.۳ درصد می‌رسد.

ایران نیز که طبق اعلام این صندوق در سال ۲۰۱۹ رشد منفی ۷.۶ درصدی داشته در سال ۲۰۲۰ به منفی۶ درصد رسیده اما در سال ۲۰۲۱، ۳.۱ درصد رشد مثبت خواهد داشت که عددی نزدیک به میانگین پیش‌بینی شده برای اقتصاد کشورهای خاورمیانه است.

البته ایران برای تحقق این پیش‌بینی‌ها مسیر پیچیده‌تری را پیش‌رو دارد، زیرا علاوه بر مشکلاتی که ویروس کرونا برای اقتصاد جهانی ایجاد کرده ، با دو مشکل جدی دیگر روبه‌رو است.

یکی از این مشکلات تحریم‌هایی است که دولت امریکا هر روز حلقه آن را برای ما تنگ‌تر و تنگ‌تر می‌کند و تجارت بین‌المللی ایران را دچار چالش کرده است.

مشکل دیگر وابستگی تاریخی اقتصاد کشور ما به اقتصاد نفتی است که در چند ماه گذشته در سراشیبی افت نرخ قرار گرفته و به نازل‌ترین رکوردهای خود در طول تاریخ رسیده است.

ایران بدون نفت

اعداد و ارقام و پیش‌بینی‌ها درباره وضعیت اقتصادی ایران رشدی معادل میانگین پیش‌بینی شده برای اقتصاد کشورهای خاورمیانه است، اما باید یک تفاوت فاحش بین ایران پیش از کرونا و ایران پس از آن را در نظر گرفت و آن حذف نقش تاثیرگذار نفت از اقتصاد ایران است.

ایران در چند ماه گذشته حمایت سنتی تجارت نفت را از مراودات تجاری خود از دست داده است و با توجه به تحریم‌های موجود و کاهش بی‌سابقه نرخ نفت، دوران جدیدی از اقتصاد بین‌المللی را لمس می‌کند که در آن ورود هر دلار به کشور ارزشمند است که در این میان بیشترین بار اقتصادی روی دوش صنایع معدنی و به‌ویژه صنعت فولاد است.

اما ایران برای اینکه بتواند خود را از این گودال تجاری بیرون بکشد، علاوه بر هدف‌گذاری‌های تئوری، نیاز به برنامه‌های عملیاتی ویژه‌ای نیز دارد که بتواند اقتصاد خود را از اقتصاد پر ریخت و پاش نفتی و دولتی، به اقتصادی منضبط منتقل کند.

از قضا برای بی‌اثر کردن این تحریم‌ها بیش از آنکه دولت نقش داشته باشد، باید موضوع با نقش‌آفرینی بخش خصوصی به پیش برود. اما همراه و هم‌دل کردن بخش خصوصی آداب و قواعدی دارد.

آدابی که بر مبنای اصول حرفه‌ای تنظیم شود و قوانین آن دارای دو اصل اساسی شفافیت و قطعیت باشد تا سرمایه‌گذار بتواند بر مبنای آن برای ادامه مسیر خود برنامه‌ریزی کند.

شفافیت صنعتی و معدنی

تجارت در بخش خصوصی تفاوت‌های بارزی با بخش دولتی دارد، اما مهم‌ترین آنها حساب منفعت و ضرر است که سرمایه‌گذار بخش خصوصی روی ریال به ریال آن حساب می‌کند.

در واقع در مدیریت تجارت در بخش خصوصی، برعکس آنچه در مدیریت این حوزه در بخش دولتی سراغ داریم، سرمایه‌گذار باید پای سود و زیان کار خود بایستد و بابت عدم‌برنامه‌ریزی‌ها و شکست‌های احتمالی آن تاوان بدهد. پس زمانی پا به میدان می‌گذارد که بداند درصد سود او بیش از احتمال زیان است.

سرمایه‌گذار بخش خصوصی می‌خواهد در شرایطی پا به میدان تجارت در حوزه صنعت و معدن بگذارد که از تمام مولفه‌های قوانین و دستورالعمل‌های آن به‌طور شفاف و مشخص باشد و جایگاه خود را در این معادله بداند.

وگرنه حکایت همان می‌شود که در زمینه تعریف خام‌فروشی پیش آمد و ممنوعیت فروش کنسانتره که مدیران ذوب‌آهن و فولاد مبارکه را در یک سوی میدان قرار داد و مدیران گل‌گهر و چادرملو را در سوی دیگر.

در واقع تمام این اختلاف‌نظرها از آنجا نشأت می‌گرفت که تعریف واضحی برای خام‌فروشی، ماده خام، سودآوری و... وجود نداشت. شرکت‌های معدنی نخستین هدف خود را سودآوری بیشتر می‌دانستند که با صادرات تحقق می‌یافت و از سوی دیگر، واحدهای صنعتی دم از صلاح ملی می‌زدند و می‌خواستند که جلوی خام‌فروشی گرفته شود. جالب اینکه عده دیگری نیز بودند که حتی صادرات شمش فولادی که ازسوی شرکت‌های فولادی انجام می‌شد را نیز مصداق خام‌فروشی می‌دانستند. بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران درباره این موضوع به خبرنگار صمت گفت: از یک سو می‌توان گفت کنسانتره ماده خام نیست؛ به‌دلیل اینکه روی آن عملیات فرآوری انجام می‌شود و به‌طور مستقیم به صورت سنگ آهن صادر نمی‌شود.

اما اگر بخواهیم کنسانتره را ماده خام در نظر بگیریم، شمس فولادی نیز ماده خام است، زیرا راه زیادی را تا تبدیل شدن به محصول نهایی در پیش دارد. پس ما باید تعریف درست و روشنی از این موضوع داشته باشیم که بتوانیم قوانین و دستورالعمل‌های جامع و مانعی نیز ارائه دهیم. حقیقت این است که در بخش دولتی و خصولتی تمام این اختلاف‌ها با یک جابه‌جایی مصلحتی در حوزه مدیریت، به همسویی و وفاق می‌انجامد، اما اگر قرار باشد یک سوی معادله این اختلاف‌نظر، سرمایه‌گذار بخش خصوصی باشد، بر سر او و سرمایه‌اش چه خواهد آمد.

برنامه‌های بلندمدت

گلایه طولانی‌مدت دیگر در حوزه معدن که بسیاری از فعالان را به زانو درآورده، حکایت قوانین و دستورالعمل‌های خلق‌الساعه است؛ یعنی یک فعال معدنی با توجه به قوانین موجود برای ایجاد یک مراوده تجاری وارد عمل می‌شود، اما به‌طور ناگهانی یک دستورالعمل جدید، قوانین را تغییر می‌دهد و خسارت را متوجه فعال بخش خصوصی می‌کند.

محمود گوهرین، عضو خانه معدن ایران از باسابقه‌های حوزه معدن و از استخوان‌خردکرده‌های این حوزه است، در این‌باره به صمت می‌گوید: ما برای اینکه بتوانیم در حوزه معدن و صنایع معدنی به تجارت بپردازیم باید برنامه‌های مدون و بلندمدت داشته باشیم.

وقتی سرمایه‌گذار ایرانی با شرکت خارجی قراردادی را امضا می‌کند، نسبت به انجام مفاد آن متعهد می‌شود، اما یک تصمیم خلق‌الساعه و شبانه مثل تغییر عوارض، ممنوعیت صادرات یا مواردی شبیه به این، کل معادله‌ها را به هم می‌ریزد و طرف ایرانی حتی با سود ناچیز مجبور به اجرای مفاد قرارداد است.

این موضوع در بخش خصوصی می‌تواند به‌عنوان پایان فعالیت یک فعال حوزه معدن تلقی شود، زیرا فعالان این حوزه با تمام اندوخته‌های تجاری خود وارد این عرصه می‌شوند و جایی برای اشتباه ندارند.

یک نکته از هزاران

نمونه‌هایی از تصمیمات خلق‌الساعه در سیاست‌های تجاری کشور به‌ویژه در حوزه صنایع معدنی زیاد است.

در همین زمینه، کیوان جعفری‌طهرانی، تحلیلگر بازارهای بین‌المللی، درباره سنگ آهن که بیش از ۶ تا ۷ سال است بحث عوارض صادراتی آن مطرح شده، عنوان می‌کند: براساس آخرین دستور سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت صادرات سنگ‌آهن به علت نیاز داخلی متوقف شده است.

شاید این تصمیم درباره صادرات سنگ آهن کنسانتره و دانه‌بندی مگنتیت، آن هم به شرط دادن فرصت مقتضی درست به‌نظر برسد، اما وضع چنین محدودیتی برای صادرات سنگ آهن دانه‌بندی هماتیت که عموما مصرف داخلی در صنایع فولادسازی ندارد، کاری بدون مطالعه و مهندسی بازار است.

وی در این‌باره اضافه می‌کند: نباید فراموش کنیم ضرر این کار به تجار و صادرکنندگان یا معدندار تحمیل می‌شود.

معدنداری که به وابسته سیاست‌ها و قوانین کشور تولید کرده یا تاجری که این محصول را از معدندار خریداری و به‌دنبال آن کشتی را تامین کرده است و کشتی در مسیر بندر به حرکت درآمده و اکنون آماده بارگیری است، همگی متحمل خسارت می‌شوند.

جعفری‌طهرانی در این‌باره خاطرنشان می‌کند: اگر قرار است قوانینی وضع شود، باید وضع آن طی بازه زمانی مشخصی تعریف و به همه فرصت داده شود تا بتوانند خود را با قوانین جدید تطبیق دهند.

وضع یکباره قوانین، ضرر جبران‌ناپذیری به اعتبار کشور وارد می‌کند و فراموش نکنیم شاید بسته به سیاست کشور بخواهیم جلوی صادرات محصولی را بگیریم، وقتی این قوانین یک‌دفعه و بدون هیچ ملاحظه‌ای وضع شود، امنیت تولیدکننده، صادرکننده و خریدار خارجی به خطر می‌افتد. وقتی امنیت خریدار خارجی به خطر بیفتد، اینجاست که اعتمادش را از دست می‌دهد.

این تحلیلگر بازارهای بین‌المللی تاکید می‌کند: این بی‌اعتمادی ممکن است به صادرات سایر محصولات میانی و پایین‌دستی زنجیره ارزش نیز سرایت کند.

اگرچه سیاست صادرات محصولات با ارزش‌افزوده بیشتر سیاست درستی است، اما تغییر ناگهانی قوانین در حوزه معدن و صنایع معدنی نمی‌تواند درست باشد و باید بازنگری شود.

لازمه آن ایجاد کمیته‌ای است که مسئول این کار باشد و در بازه محدودی تصمیم‌گیری کند و برای زمان خاصی و دست‌کم یک ماه به افراد فعال در این حوزه فرصت دهد که بتوانند خود را با قوانین جدید تطبیق دهند.

سخن آخر

در هر حال باید پذیرفت که دوران سودهای کلان حاصل از صادرات نفت به پایان رسیده است و ما با شرایط جدیدی مواجه هستیم که علاوه بر نیاز به برنامه‌ریزی بیشتر برای ایجاد بهره‌وری در حوزه تجارت، به‌دلیل وجود تحریم‌ها و شرایط خاص اقتصادی، نیاز به جلب اعتماد و همکاری فعالان بخش خصوصی نیز دارد.

بنابراین سیاست‌گذاران کشور ما اگر می‌خواهند بار اقتصاد نفت را روی شانه‌های اقتصاد غیرنفتی سوار کنند، باید قانون‌گذاری‌های جامع، مانع و بلندمدت و برنامه‌های مدون‌تری را برای به مقصد رساندن آن داشته باشند تا این هدف با شکست روبه‌رو نشود و اقتصاد در مسیر رشد و توسعه قرار گیرد.

یادداشت

باید موانع را کم کنیم

بهادر احرامیان -نایب‌رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

درحال‌حاضر، صادرات غیرنفتی یک مسئله استراتژیک برای کشور است که با توجه به کاهش قیمت جهانی نفت و تشدید تحریم‌ها بسیار مورد تاکید مسئولان است و طبیعتا در میان حوزه‌های مختلف صادراتی، بخش معدن و در رأس آنها فولاد، به‌دلیل بسترهای موجود در کشور و حجم صادرات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با این حال و با وجود تاکید بر حمایت از صادرات، هنوز هم یکی از مشکلات جدی شرکت‌های فولادسازی کشور، چالش‌هایی است که در مسیر صادرات وجود دارد و باعث ایجاد مشکلات جدی در مسیر صادرات و ارزآوری برای کشور می‌شود. بررسی‌های آماری به وضوح نشان می‌دهد که تولید امروز فولاد در کشور در مقایسه با میزان مصرف داخلی زیاد است و در این وضعیت صادرات فولاد به کشورهای دیگر، علاوه بر ایجاد سودآوری بیشتر برای تولیدکنندگان و در اختیار گرفتن بازار کشورهای دیگر، می‌تواند با توسعه صادرات غیرنفتی ارزآوری قابل‌قبولی را برای کشور داشته باشد. شرکت‌های فولادسازی نیز در این شرایط از ورود به عرصه صادرات استقبال می‌کنند، اما یکی از مشکلات بزرگ در این حوزه، وجود بخشنامه‌های متعدد و گوناگونی است که پیوسته در حال تغییر هستند. وقتی یک فعال تجاری، صادرکننده یا سرمایه‌گذار با نیت صادرات کالای خود قدم در این عرصه می‌گذارد، برنامه‌ریزی‌های خود را با توجه به بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های موجود انجام می‌دهد و با در نظر گرفتن حاشیه سود معقول به این کار می‌پردازد، اما ناگهان با تغییر یا صادر شدن یک بخشنامه جدید همه این معادلات به هم می‌ریزد و حتی ممکن است وی را متضرر کند. اما متاسفانه می‌بینیم که تغییرات متعدد در بخشنامه‌ها و قوانین جدید صادرات فولاد در چندسال گذشته، مدام فعالان این حوزه را دچار چالش‌های جدی می‌کند که همین بخشنامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت که تولیدکنندگان میلگرد و تیرآهن را ملزم به صادرات تنها ۲۵ درصد از تولیدات آنها کرده، آخرین آنهاست. بخشنامه جدید این وزارتخانه به‌طور قطع بر صادرات فولاد ایران و ارزی‌آوری صنعت فولاد در سال ۹۹ تأثیر منفی دارد و باعث کاهش صادرات در سال جهش تولید می‌شود. در شرایط جاری، باید راه‌های صادرات باز گذاشته شود و این نیاز روز صنعت فولاد کشور است. در واقع صنعت فولاد کشور در شرایطی که ثبات در حال بازگشت به بازار فولاد است به بخشنامه‌های اضطراری نیاز ندارد. در شرایط فعلی تنها راه جهش تولید در صنعت فولاد، تسهیل صادرات است. بخشنامه‌های اضطراری تنها باعث التهاب در بازار فولاد می‌شود و باید این رویه مداخله حداکثری، کنار گذاشته شود. صنعت فولاد کشور برای توسعه و پیشرفت در موضوع صادرات، آن هم در شرایطی که کشور تا این اندازه به ارز حاصل از صادرات نیاز دارد، مستلزم وجود قوانین و دستورالعمل‌های مدون و ثابت است. سود التهاب در بازار فولاد نصیب تولیدکنندگان نمی‌شود. منافع تولیدکنندگان، در ثبات بازار فولاد است و شرایط ایده‌آل تولیدکنندگان، درست مثل مصرف‌کنندگان در این است که قیمت محصولات و قیمت نهاده‌های تولید، دارای ثبات باشد. البته در طول این سال‌ها به غیر از بخشنامه‌های خلق‌الساعه و حواشی آن، مشکلات دیگری نیز برای فعالان این حوزه وجود داشته است که به عنوان مثال می‌توان از سابقه قیمت‌گذاری دستوری این کالا در طول این سال‌ها در کشور یاد کرد. در شرایطی که تولید فولاد در کشور ما بیش از مصرف آن بوده و تقریبا برای حدود نیمی از تولیدات حوزه فولاد امکان صادرات وجود دارد به شکلی که مشکلی نیز از نظر تامین نیاز داخلی پیش نخواهد آمد، چرا در این شرایط باید نگران قیمت‌گذاری بوده و به سمت قیمت‌گذاری دستوری می‌رفتیم. در این سال‌ها با توجه به میزان تولید و مصرف این کالا در کشور، بازار فولاد کشور نیاز به مداخله نداشته و اگر آن را به حال خود می‌گذاشتیم در جای بهتری می‌ایستاد. در واقع از آغاز هم اگر صنعت فولاد را به روال عادی آن، یعنی نظام عرضه و تقاضا می‌سپردیم، شرایط آن بسیار باثبات‌تر از وضعیت فعلی بود و انتقادات فعلی نیز بر آن وارد نمی‌شد اما این موضوعی نیست که بتوان فقط با نظر صاحب‌نظران و کارشناسان آن را اجرایی کرد و در نهایت باید در نهادهای بالادستی مورد بررسی قرار گیرد و اعضای دولت برای انجام آن به اتفاق نظر برسند.

خبر

تعیین‌تکلیف واحدهای تولیدی تعطیل مازندران

واحدهـای تولیـدی تعطیـل در داخـل شـهرک‌های صنعتـی و نواحـی صنعتـی مازندران تعیین‌تکلیف می‌شوند.

به گزارش روابط عمومی سـازمان صنعت، معدن و تجارت مازندران، حسـینقلی قوانلو، رئیـس سـازمان صنعـت، معـدن و تجارت مازندران در جلسـه شـورای اداری سازمان صنعت، معـدن و تجارت مازنـدران با اعلام ایـن خبر گفـت: یکـی از ماموریت‌هایی که در سـال جهش تولید برای سازمان صنعت، معدن و تجـارت مازندران تعییـن کرده‌ایم، تعیین‌تکلیف واحدهای تعطیل است.

رئیس سـازمان صنعت، معـدن و تجارت مازنـدران در ادامـه به تحریم‌هـای ظالمانه کشورهای استبدادی علیه اقتصاد ایران اشاره کرد و افزود: باوجود فشـار زیـاد دولت‌های اسـتکباری و شرایط خاص شـیوع ویروس کرونا شـاهد رشـد و افزایش تولید در سال ۱۳۹۸ و اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۹ بوده‌ایم.

قوانلو در ادامه به تشـدید نظارت و بازرسی از سـطح بـازار اشـاره و تاکید کـرد: حضور بازرسـان سـازمان صنعت، معـدن و تجارت در سـطح بازار اسـتان و برخـورد با تخلفات اقتصادی باید ملموس باشد.

رئیس سـازمان صنعت، معـدن و تجارت مازندران نوسـانات نـرخ ارز را یکی از دلایل اصلی گرانی و مجوز افزایش قیمت در برخی گروه‌هـای کالایی ازسـوی نهادهای ذی‌ربط اعلام کـرد و توضیح داد: باوجود تمامی این مسـائل به‌طور قطع امسـال در سطح استان مازنـدران شـاهد افزایش صـدور پروانه‌های بهره‌برداری و میزان سـرمایه‌گذاری صنعتی خواهیم بود.

قوانلو در پایان یادآور شد: تکمیل طرح‌های صنعتی بالای ۶۰ درصد پیشـرفت فیزیکی و فعال‌سـازی این واحدهای صنعتی که به‌طور قطع اشتغال بیشتر را در استان ایجاد خواهد کرد از سرفصل‌های ماموریتی این سازمان در سال جاری خواهد بود.

فعالیت ۴۰ رشته صنایع دستی با ۳۵۰۰ هنرمند در یزد

زینب زارع
editor@smtnews.ir

محمدرضا دهقان‌مهرجردی

صنایع دستی پیشینه تاریخی، فرهنگی و هنری جامعه را برای آیندگان حفظ می‌کند

معـاون صنایع دسـتی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دسـتی و گردشـگری اسـتان یزد گفت: ۳۵۰۰ هنرمند و صنعتگر در بیش از ۴۰ رشـته صنایع دسـتی در استان یزد فعال هستند.

محمدرضـا دهقان‌مهرجـردی در گفت‌وگو بـا خبرنگار صمت از یـزد بـا بیـان اینکـه صنایـع دسـتی در اغلب شهرسـتان‌های استان متفاوت است، گفت: ۳۵۰۰ هنرمند و صنعتگر در بیش از ۴۰ رشـته صنایع دسـتی در اسـتان یزد فعال هسـتند و زیورآلات سـنتی، کاشـی هفت‌رنگ و مسگری در شهرستان یزد رواج بیشتری دارد. در عین حال برخی شهرستان‌های استان به پایگاه‌هایی از صنایع دستی تبدیل شدند؛ مانند میبد با زیل، سفال و سرامیک و کاربافی، همچنین اردکان که در کاربافی فعال اسـت. علاوه‌بر آن در شهرستان خاتم صنایع دستی مانند گلیم که از قدیم در این شهرستان وجود داشته، به‌تازگی قوت گرفته است.

دهقـان با بیان اینکه در شهرسـتان ابرکوه منبت، نمد و چنته‌بافـی رونق دارد، افزود: جوانـان زیادی در چنته‌بافی فعال هستند و این هنر-صنعت باعث اشتغال شده است. در شهرستان بافق هم حصیربافی قدمت دیرینه دارد.

وی بیـان کرد: زمانی که موضوع ثبت جهانی شـهر یزد مطرح بود، برای اینکه بتوانیم رضایت و ماندگاری گردشگر را در اسـتان بیشتر شـاهد باشیم، کارگاه‌ها و فروشگاه‌های صنایع دسـتی در محورهای مهم گردشگری ایجاد و بعد از چند سال که ثبت جهانی یزد نهایی شد، افزایش چشمگیر گردشگران در محورهایی مثل بافت تاریخی و محله فهادان و مسجد جامع یزد که درگیر دیدوبازدید گردشگران داخلی و خارجی بودند، محسوس بود.

دهقـان بـا بیان اینکـه راه‌اندازی فروشـگاه‌های صنایع دستی توانست برای جوان‌ها ایجاد اشتغال کند، گفت: آنها فروشگاه‌ها را اجاره کردند یا در برخی مکان‌ها از طرف خود سـازمان میراث فرهنگی مغازه در اختیار آنها قرار گرفت و بازارهای منتهی به مسـجد جامع یزد که موقوفه بوده یا از شـخص گرفتند هم در حوزه صنایع دسـتی فعال شـدند. به‌نوعی جذابیت محورهای گردشـگری با هنر ارتقا یافت و این کار تاثیر خوبی بر چهره بازار و رضایتمندی گردشگران و نیز اقتصاد داشته است. دهقان با اشاره به شیوع کرونا در سال جدید اظهار کرد: به‌دلیل شیوع کرونا پیک گردشگری یزد از دسـت رفت و هنرمندان صنایع دستی آسیب دیدند اما باید تمهیداتی اندیشیده شود تا به هنرمندان امید بدهیم تا بتوانند از شرایط سخت عبور کنند، به همین دلیل سعی داریم توجه مردم را به سـمت صنایع دستی جلب کنیم که البته این موضوع به فرهنگ‌سـازی و برنامه‌ریزی نیاز دارد تا مردم صنایع دستی را در سبد خرید خود قرار دهند.

وی افـزود: افزایـش تعداد رویدادهای گردشـگری را در دسـتور کار داریم، همچنین شـبکه حامیان صنایع دستی یـزد را راه‌انـدازی کردیم و به‌زودی برای فراگیر شـدن آن فراخوان خواهیم داد. در این طرح ویترین ادارات در اختیار هنرمندان صنایع دسـتی قـرار می‌گیرد تا بتوانند محصول خود را به‌طور مسـتقیم به فروش برسـانند که این ویترین برای نخسـتین قدم در اسـتانداری یزد افتتاح شـد و سایر ادارات هم برای پیوسـتن به طرح باید درخواسـت بدهند.

او گفت: صنایع دسـتی پیشـینه تاریخی، فرهنگی و هنری جامعه را برای آیندگان حفظ می‌کند و حمایت از این بخش برای اشـاعه فرهنگ کشـور خیلی موثر خواهد بود. معاون صنایع دسـتی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دسـتی و گردشـگری یزد به افزایـش ۳۰ درصدی تعداد کارگاه‌های صنایع دسـتی در سـال گذشته اشاره و بیان کرد: در صدور مجوز مشـاغل مربوط به صنایع دسـتی مانند فروشـگاه‌ها براساس قانون و مصوبه مجلس شورای اسلامی باید سازمان میراث فرهنگی متولی باشد و نظارت کند اما درحال‌حاضر ایـن کار زیر نظر اتحادیه و اصناف انجام می‌شـود؛ بنابراین این مشکل باید هر چه سریع‌تر حل‌وفصل شود.

دهقـان با بیان اینکه تعداد برخی صنایع مانند میناکاری که نیازمند کوره است در استان یزد بسیار کم است، گفت: نمی‌توانیم کوره در یزد راه‌اندازی کنیم؛ مگر با کمک بخش خصوصـی. درحال‌حاضـر این‌گونه کارها به‌دلیل نداشـتن توجیه اقتصادی به شـهرهای دیگر برده می‌شـود؛ هرچند در صورتی که کسی داوطلب راه‌اندازی کوره برای هنرهای دستی باشد تا جای امکان همراهی خواهیم کرد.

معـاون صنایع دسـتی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یزد با تاکید بر اینکه جغرافیای صنایع دستی در بحث صنایع دستی مهم است و باید رعایت شود، افزود: گردشگر خارجی هم توقع دارد در یزد نساجی خوب ببیند، نه مینای خوب؛ بنابراین اصل برای ما هم این اسـت که در هر استان و شهرستان هنرهای مربوط به همان استان پرورش یابد که در یزد دارایی‌بافی برند اسـتان است؛ ضمن اینکه یزد از قدیم در نسـاجی سـابقه خوبی دارد. او گفت: به‌دلیل استقبال کم گردشگران از مخمل و زری و ترمه یزد سـعی شده بیشـتر در زمینه احیای پارچه احرامی فعالیت شود که مورد استقبال همه اقشار است.

دهقان با بیان اینکه باوجود برخی شـعارها، از پارچه‌های قدیمی و فاخر استقبال خوبی نشد، افزود: پارچه‌های ساده و قدیمی به‌عنوان پارچه سـبز و سـازگار با طبیعت و بدن، فروش خوبی دارند و هم گردشـگران داخلی و هم خارجی از آنها اسـتقبال کردند. البته به‌نظر می‌رسـد گردشـگران خارجی برای خرید پارچه رغبت بیشتری دارند.

عکس: آیدا فریدی

جهاد کارکنان باسکول مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی

پرسنل باسکول مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی ایران در اقدامی جهادی تعمیرات پیشـگیرانه ۶ باسکول این مجتمع معدنی را با موفقیت به سرانجام رساندند. به گزارش روابط عمومی مجتمع معادن سـنگ آهن فلات مرکـزی، به همت و تلاش کارکنان واحد باسـکول مجتمع، تعمیرات پیشگیرانه باسکول‌های معادن مجتمع با موفقیت انجام و این تجهیزات وارد مدار شد.حسـین ابراهیم‌زاده با اشـاره به اینکه عملیات توزین و نحوه کار با دسـتگاه باسـکول و سـخت‌افزارهای مربوط به آن، در عین سـادگی دارای مسـائل و مشکلات فراوانی است، گفت: یکی از وظایف و مهارت‌های متصدی باسـکول توانایی نگهداری و سرویس باسکول است. مسئول توزین مجتمع معادن سـنگ آهن فلات مرکزی با تاکید بر اینکه مراقبت درست از باسکول‌های توزین نقش بسزایی در راندمان کار و افزایش عمـر دسـتگاه دارد، تصریح کرد: براسـاس دسـتورالعمل و برنامه تنظیمی باتوجه به فعالیت‌های بارگیری در معادن مجتمع، سـالانه ۳ تا ۴ مرتبه تعمیرات پیشـگیرانه انجام می‌شـود. وی افزود: برنامه تعمیرات پیشگیرانه و سرویس ۶ باسکول ۶۸ تنی معادن سنگ آهن چاه‌گز، میشـدوان و آنومالـی A۲ به همت کارکنان واحد توزین و باسکول به‌صورت فصلی و در ۳ روز کاری انجام می‌شود.

ابراهیم‌زاده با اشاره به مراحل انجام تعمیرات باسکول‌های توزین سـنگ آهن در مجتمع گفت: تعمیر و سـرویس باسکول‌ها شامل ۴ مرحله نظافت اولیه، شست‌وشـو، عیب‌یابی و کالیبراسیون باسکول اسـت. مسـئول توزین مجتمع معادن سـنگ آهن فلات مرکزی، خاطرنشـان کرد: با انجام تعمیر و سـرویس هر باسـکول علاوه‌بر جلوگیری از خسارت به ابزار و ماشین‌آلات مجتمع حدود ۲ تا ۴ تن سنگ آهن از مخزن تحتانی باسکول‌ها استخراج می‌شود.

گفتنی است استخراج مواد معدنی در مخزن باسکول‌های سنگین (ابعاد ۳ در ۱۶ متر)، مرحله‌ای دشوار و طاقت‌فرسا است که کارکنان باسکول با کاری جهادی و تحمل سختی این فعالیت را در فضایی به ارتفاع ۳۰ سانتی‌متر انجام می‌دهند.

راهی برای خروج ثروت ملی از انجماد

علی تدین، مدیرعامل شرکت تحقیق و توسعه صنعت سیمان: باتوجه به شرایط ظالمانه تحریم‌های تحمیلی به کشور و همچنین اتفاقات غیرمنتظره‌ای مانند شیوع ویروس کرونا و به‌تبع آن، کاهش نرخ سوخت‌های فسیلی به‌دلیل کاهش فعالیت‌های اقتصادی جهان، در شرایط کنونی تمام کشورهای جهان به‌ویژه ایران، از نظر اقتصادی در شرایط خاصی قرارگرفته‌اند.

به‌دلیل تفاوت در شرایط اقتصادی، کشورها برای خلاصی از این مشکلات باید به‌دنبال راهکارهای ملی و منطبق بر شرایط هر کشور باشند. کپی کردن راه‌حل‌های عبور از بحران در یک کشور معمولا در شرایط کشورهای دیگر کارآیی ندارد.

از سوی دیگر، جمهوری اسلامی ایران از گروه کشورهای تولیدکننده نفت است. در این شرایط، کشور ما باید نسبت به تغییر الگوی اقتصادی خود اقدام کرده و تفکر اتکا به نفت برای تامین بودجه ملی را به کنار گذارد که در شرایط فعلی به‌دلیل ناگریز بودن انجام این جراحی(رهایی از بودجه نفتی) می‌تواند وضعیت فعلی را به جای تهدید تبدیل به فرصت کند و این گذار را انجام دهد.

با این حال، در مقیاس کلان ملی درحال‌حاضر مشکلات اقتصادی کشور ما جنبه‌های مختلفی دارد که شاید مهم‌ترین آنهاک، کسری بودجه دولت و روش جبران آن است.

به‌طور معمول، دو راه بیشتر برای رفع کسری بودجه وجود ندارد که اولی افزایش پایه پولی یا چاپ پول خانمان‌برانداز است و دومی یعنی کاهش هزینه‌های دولتی هم کاری سخت و زمانبر است و پیامدهای سیاسی خود را به‌دنبال دارد. بر این اساس، باید راه دیگری برای این کار پیدا کرد.

به نظر می‌رسد تنها راه باقیمانده برای نجات اقتصاد کشور در شرایط فعلی و جلوگیری از افزایش تورم که نتیجه مستقیم افزایش پایه پولی است، افزایش تولید ملی یا قرض‌گرفتن از منابع خارجی باشد. با توجه به اینکه قرض‌گرفتن از منابع خارجی به‌دلیل شرایط تحریمی امکان‌پذیر نیست؛ بنابراین افزایش تولید ملی به‌ویژه با جهت‌گیری صادراتی تنها راه باقیمانده برای جلوگیری از فاجعه افزایش تورم و رفتن به سوی تورم ۳ یا ۴رقمی در آینده نزدیک خواهد بود.

بدیهی است افزایش تولید ملی نیاز به سرمایه‌گذاری دارد که باید ازسوی بخش خصوصی یا دولتی انجام شود. با توجه به اینکه بخش خصوصی در شرایط فعلی تمایل چندانی به سرمایه‌گذاری جدید نشان نمی‌دهد، تنها راه باقیمانده این است که دولت و نهادهایی مانند شستا، بنیاد مستضعفان و... وارد بازار شده و دست به سرمایه‌گذاری بزنند. حال برای اینکه این سازمان‌ها بتوانند بودجه لازم برای این سرمایه‌گذاری‌های جدید را تامین کنند باید بخشی از دارایی‌های موجود خود را به فروش رسانده و منافع آن را به سرمایه‌گذاری جدید تبدیل کنند. در نتیجه با این سرمایه‌گذاری‌های جدید علاوه بر افزایش تولید ملی به‌طور غیرمستقیم سرمایه‌های غیرمولد بخش خصوصی را به جای ورود به بازارهای موازی مانند ارز و سکه و... وارد سرمایه‌گذاری‌های مولد تولیدی کند. بنابراین ورود شرکت‌های مالکیتی شستا به بورس به شرطی که منافع حاصل از آن صرف ایجاد ظرفیت‌های تولیدی جدید و در نتیجه افزایش تولید ملی شود، کاری کاملا درست و پسندیده و در واقع راهی برای خارج کردن بخشی از ثروت ملی از انجماد و تبدیل آن به سرمایه مولد است.

از سویی با افزایش تعداد ذی‌نفعان و قدرت گرفتن این ذی‌نفعان میزان پاسخگویی مدیران واحدهای مربوط افزایش یافته که خود تاثیر مستقیم در بهبود کارآیی و افزایش راندمان واحدهای تولیدی موجود کشور خواهد داشت و این امر اثر مستقیم در کاهش تورم و رقابت‌پذیری بیشتر و بهبود وضعیت اقتصادی کشور خواهد بود.

شفافیت در اتاق شیشه ای

اصغر سلطانی، مدیرعامل شرکت حمل‌ونقل و خدمات دریایی آبادان: سازمان تامین اجتماعی به‌عنوان محوری‌ترین صندوق بیمه‌ای کشور و یکی از بزرگ‌ترین نهادهای بیمه‌ای منطقه غرب آسیا با ماموریت حفظ و صیانت از نیروهای مولد کشور و ارائه خدمات بهداشت و درمانی برای بیش از ۴۳ میلیون فرد تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی و تامین آتیه بیش از ۱۴ میلیون بیمه شده اصلی و حفظ و صیانت از ارزش ذخایر بیمه‌شدگان، یکی از بزرگ‌ترین سازمان‌های اقتصادی و اجتماعی کشور است که منابع درآمدی آن ۳۰ درصد حقوق حق بیمه بیمه‌شدگان و حق بیمه قراردادها و درآمدهای ناشی از سرمایه‌گذاری این منابع است. شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) به‌عنوان بازوی اقتصادی سازمان تامین اجتماعی در راستای تأمین آتیه نیروی کار کشور و خانواده‌هایشان و با هدف کسب سود از منابع درآمدی حق بیمه در سال ۱۳۶۵ تاسیس شد و ماموریت دارد با سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی در بلندمدت علاوه بر حفظ ارزش این منابع و کسب سود در راستای حفظ ارزش ذخایر بیمه‌شدگان و تأمین منابع لازم برای ایفای حمایت‌ها و تعهدات بلندمدت و کوتاه‌مدت خود اقدام کند و در همین راستا، با ایجاد ۹ هلدینگ در زمینه‌های گوناگون بازرگانی، تولیدی و خدماتی سعی در برآورده کردن این مهم داشته است.

گستردگی و ابعاد وسیع سازمان تامین اجتماعی و مالکیت تعداد زیادی از شرکت‌ها در پهنه سرزمینی و در زمینه‌های مختلف و همچنین عدم‌نظارت دقیق و جامع بر آن باعث شده همواره محل بحث و مناقشه گروه‌های مختلف سیاسی و به‌ویژه نمایندگان مجلس بوده است و به عبارتی به حیاط خلوت سیاسیون تبدیل شود.

در سال ۱۳۹۹، مدیریت شستا با هدف شفاف‌سازی تمامی منابع درآمدی و فعالیت‌های اقتصادی، در کنار سایر اقدامات ارزشمند خود بخشی از سهام شستا را از طریق بورس عرضه عمومی کرده است و شستا را از یک سازمان غیرشفاف و تاریک تبدیل به یک سازمان شفاف کرده و آن را درون اتاق شیشه‌ای قرار داده و در راستای شفافیت بیشتر هلدینگ‌های تابع را نیز ملزم به ورود به بورس کرده است.

شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین یا هلدینگ سیمان‌تامین، هلدینگ تخصصی سرمایه‌گذاری شستا در صنعت سیمان (و صنایع وابسته)، عمران و حمل‌ونقل است که با تکیه بر منابع خود و استفاده بهینه از آن، نقش رهبری در صنایع یادشده را دارد. حفظ و ارتقای ارزش سرمایه سهامداران برای هلدینگ یک اصل و در کنار آن سرمایه‌های انسانی (انتخاب مدیران شایسته) مهم‌ترین محور ارزش‌آفرینی هلدینگ است.

موضوع فعالیت شرکت مدیریت، راهبری، نظارت و پشتیبانی واحدها و شرکت‌های مرتبط با صنایع سیمان، عمران و حمل‌ونقل است. این شرکت با توجه به موافقت هیات پذیرش اوراق بهادار در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۳ با پذیرش سهام شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تأمین (سهامی عام) در بورس اوراق بهادار تهران و با عنایت به احراز موارد تعیین شده در مصوبه مزبور از سوی آن شرکت، از تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۰۴ به‌عنوان پانصد و چهل و یکمین شرکت پذیرفته‌شده در بخش«سیمان، آهک و گچ»، گروه و طبقه «تولید سیمان، آهک و گچ » با کد صنعت «۵۳۹۴» و نماد «سیتا، CITA» در فهرست نرخ‌های بازار دوم بورس اوراق بهادار تهران درج می‌شود.

حضور در بورس به‌واسطه الزامات و ضرورت‌های سازمان بورس و اوراق بهادار مزایای متعددی نظیر تامین منابع مالی فعالیت‌های توسعه‌ای از طریق انتشار سهام و استفاده از منابع عموم مردم، کاهش نرخ مالیات بر سود، ارزش‌گذاری سهل که تابع میزان عرضه و تقاضاست، افزایش کارآیی و بهره‌وری منابع، شفافیت و بهبود ساختار مالی به‌واسطه نیاز به ارائه به موقع گزارش‌های مالی ۳ ماهه، فعالیت بر مبنای بودجه برآوردی، افزایش اعتبار و اعتماد عمومی، سهولت در دریافت تسهیلات و اعتبارات داخلی و خارجی را برای شرکت به‌همراه دارد. در مقابل این حجم از مزایا، تلاش و پشتکار بیشتر را از سوی مدیران و کارمندان طلب می‌کند که در بلندمدت این مهم نیز به افزایش بهره‌وری و راندمان نیروها و جلوگیری از هدررفت منابع فیزیکی و انسانی منجر خواهد شد.

حضور در بورس از منظر بیمه‌شدگان و مالکان واقعی سرمایه عظیم سازمان و به‌طبع شستا و هلدینگ سیمان تامین، مزایایی نظیر حفظ ارزش واقعی ذخایر مالی آنها در تلاطم تورم، اطمینان از تامین آتیه بیمه‌شدگان، کاهش دخالت اشخاص غیرمتخصص در فعالیت‌های اقتصادی و در نهایت افزایش اعتماد به سازمان را به همراه دارد.

به‌طور خلاصه، حضور در بورس و ایجاد شفافیت عملکرد فعالیت‌های اقتصادی، که به‌طور عمده در شستا و هلدینگ‌های تابع جریان دارد، برای سازمان عظیمی مانند سازمان تامین اجتماعی اقدامی است ارزنده در راستای اهداف عالیه آن که این امر شجاعت و جسارت مدیران ارشد اقتصادی شستا و هلدینگ‌های تابع را آشکار کرده، چراکه همه مزایایی که مطرح شد فقط تلاش و پشتکار مضاعف مدیران و همچنین پاسخگویی در برابر اقدامات خود را به همراه دارد که این مهم فقط از مدیران کوشا، متخصص و با عملکرد فوق‌العاده امکان‌پذیر است.

سیتا، نماد شفافیت و کارآمدی

محمد حاج‌نایب، مدیرعامل شرکت سیمان خوزستان: شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین به‌عنوان یکی از هلدینگ‌های تابع شستاست که دارای ۴۵ شرکت زیرمجموعه بوده که شامل ۳۰ شرکت مدیریتی و ۱۵ شرکت غیرمدیریتی و همچنین از این تعداد شرکت، ۲۶ شرکت بورسی است.

شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین در بیشتر شرکت‌های سیمانی، عمران، حمل‌ونقل و فعالیت‌های ساختمانی کشور فعالیت دارد و هرگونه تصمیم مدیریتی تاثیر بسزایی بر مولفه‌های اقتصادی این صنایع خواهد داشت.

عرضه سهام سیمان تامین در بورس که برای نخستین‌بار در تاریخ این شرکت انجام می‌شود، نشان از شفافیت و کارآیی مدیران این مجموعه عظیم دارد و با این اقدام مهم، سیمان تامین خود را در معرض نمایش عمومی قرار می‌دهد و نظارت فعالان بازار و نهادهای نظارتی را بر این بنگاه بزرگ اقتصادی آسان‌تر می‌کند.

شرکت سرمایه‌گذاری سیمان‌تامین به‌عنوان یک مجموعه عظیم اقتصادی با عرضه سهام در بورس برای شفاف‌سازی حرکت می‌کند تا تمامی ذی‌نفعان بدانند پول‌شان در کجا و به چه شکلی سرمایه‌گذاری می‌شود.

بورسی شدن سیمان تامین مزایای متعددی دارد که ازجمله آنها می‌توان به افزایش شفافیت اطلاعات شرکت‌ها، کارآیی و بهبود عملکرد، سهولت در تامین مالی از طریق انتشار سهام و سایر اوراق بهادار، کسب وجهه، اعتبار و اعتماد عمومی اشاره کرد.

بورس اوراق بهادار با جذب و هدایت منابع مالی به سمت فعالیت‌های مولد و اشتغالزا، نقش تامین‌کننده مالی بنگاه‌ها و موسسات اقتصادی را نیز به‌عهده دارد.و در آخر، این اقدام بی‌نظیر و مهم را به جامعه کار و کارگر و تمامب ذی‌نفعان و سهامداران این مجموعه بزرگ تبریک می‌گوییم.

بورسی شدن و اعتمادسازی

عبدالمجید نیکنام جهرمی، مدیرعامل شرکت سیمان ارومیه: با عرضه ۱۵درصدی سهام شرکت سیمان تامین با نماد «سیتا» در بورس اوراق بهادار، بخشی از ابهام و پرسشی که سال‌ها ذهن همکاران شاغل در شرکت‌های بورسی مجموعه و ناظران بیرونی را به خود مشغول کرده بود، پاسخ داده شد و آن پرسش این بود که اگر شفافیت و بورسی شدن مزیت است، چرا خود هلدینگ به الزامات و مقتضیات آن تن نمی‌دهد؟

اینک با شکستن این طلسم و عرضه سهام بزرگ‌ترین هلدینگ سیمانی کشور در بورس، بر بخش بزرگ دیگری از هلدینگ‌های زیرمجموعه شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی، نور شفافیت تابیده و صاحبان سهام می‌توانند با پیگیری روند فراز و فرود بازار، مطالبات حقه خود را پیگیری کنند.

بدیهی است در شرایطی که متاسفانه اعتماد ملی نسبت به عملکرد بسیاری از شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی، تَرَک برداشته، ضروری و اولی‌ترین اقدام، ترمیم این شکاف بی‌اعتمادی است، که بورسی شدن می‌تواند مقدمه و سرآغازی بر این ضرورت باشد.

این مهم، علاوه بر ترمیم وجهه و کسب اعتبار برای شرکت، می‌تواند در تامین مالی و برخورداری از مزایای معافیت ۱۰درصدی مالیاتی و نیز کارآمدی و بهره‌وری سرمایه آن، کمک شایانی کند.

چرا بورسی شدن سیمان تامین اهمیت دارد؟

علیرضا اکبری‌مطلق، مدیرعامل شرکت سیمان قاین: پذیرش سهام شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین در بورس مزیت‌های متعددی دارد که در نهایت منجر به افزایش شفافیت، کارآیی و همچنین بهبود عملکرد جاری آن شرکت خواهد شد. بورس اوراق بهادار به‌عنوان بازوی اصلی بازار سرمایه علاوه بر تجهیز، جذب و هدایت منابع مالی و هدایت به سمت فعالیت‌های مولد و اشتغالزا، نقش تامین مالی بنگاه‌ها و مؤسسات اقتصادی را نیز برعهده دارد.

پذیرش در بورس مزایای متعددی برای سیمان تامین دارد که مختصرا به آن اشاره می‌شود.

از جمله مزیت‌های این فعالیت سهولت در تامین‌مالی از طریق انتشار سهام و سایر اوراق بهادار است که نسبت به دیگر روش‌های تامین مالی برتری دارد. در ادامه می‌توان به استفاده از معافیت‌های مالیاتی به‌دلیل نقش بورس در رونق اقتصادی اشاره کرد، شرکت‌هایی که سهام‌شان در بورس خریدوفروش می‌شود، کمتر از سایر شرکت‌ها مالیات می‌پردازند.

بروزرسانی ارزش واقعی شرکت نیز از جمله مزیت‌های ورود به بازار سرمایه است. ارزش واقعی سهام شرکت باتوجه به عرضه و تقاضا و سایر شرایط شرکت تعیین می‌شود. همچنین کسب وجهه، اعتبار و اعتماد عمومی نیز در پی بورسی شدن ایجاد می‌شود. در این زمینه باید در نظر داشت که به هر شرکتی اجازه عرضه سهام در بورس داده نمی‌شود و شرکت‌ها باید دارای شرایط ویژه‌ای باشند.

افزایش اعتبار داخلی و خارجی و تأمین مالی نیز در پی بورسی شدن حاصل می‌شود. خریدوفروش سهام آنها و در نتیجه تغییر در ترکیب سهامداران، اعتبار داخلی و بین‌المللی پیدا می‌کنند.

شرکت‌های بورسی در استفاده از تسهیلات بانکی و سایر ابزارهای تأمین مالی ارجح بوده و با آنها به سهولت برخورد می‌شود. شرکت‌های بورسی به‌دلیل کسب اعتبار و رعایت قوانین و مقررات بازار بورس در چارچوب رعایت اصول و موازین استانداردهای حسابداری و مالی و گام برداشتن در مسیر پویا ارجح هستند.

شستا وسیتا، امید بخش بازار سرمایه

قاسم محسنی ، عضو هیات مدیره سازمان بورس : عرضه‌های اولیه شرکت‌های بزرگی مانند شستا و زیرمجموعه‌های آن، که یکی از آنها شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین است، امیدبخش بوده و سبب می‌شود شرکت‌های جدید وارد بازار سرمایه شوند.

در نتیجه تنوع شرکت‌ها، بازار سرمایه پررونق می‌شود. از این‌رو، سرمایه‌گذاران قدرت و گزینه‌های بیشتری برای انتخاب در اختیار خواهند داشت.

از سویی، سهامدار عمده می‌تواند با پول آزادشده خود، روی پروژه‌های جدید سرمایه‌گذاری کند.

عرضه اولیه همچنین سبب می‌شود نقدشوندگی دارایی‌های سهامدار بالا رود و سبد سهامداران عمده نیز به‌روز می‌شود.

از نظر شفافیت‌بخشی به بازار سرمایه نیز می‌توان گفت، ورود شرکت‌ها به این بازار مستلزم این است که آنها اطلاعات دوره‌ای مالی خود را در اختیار عموم قرار دهند.

شرکتی که سهام خود را عرضه می‌کند، سود مابقی سهامش را نیز اگر کوتاه‌مدت باشد باید محاسبه کند و بپردازد.

از سویی، مشکلات مالیاتی نیز ارزش روز سرمایه‌گذاری را نشان نمی‌دهد، زیرا به سود آن مالیات تعلق می‌گیرد.

به‌عنوان مثال، اگر سهمی ۱۰۰ تومان خریداری و در مدت‌زمان طولانی به قیمت ۱۲۰ تومان فروخته شود بر آن مالیات تعلق می‌گیرد. شرکت‌ها باید مالیات این میزان سود را نیز محاسبه و پرداخت کنند.

اهمیت شفاف‌سازی نیز در این زمینه مثبت است، چراکه باید نظرات عمومی به این سمت و سو جذب شود.

برای تحقق‌بخشی به این امر شرکت‌ها بعد از بورسی شدن، باید ۳ ماه یک بار یا ۶ ماه یک بار، صورت‌های مالی خود را شناسایی کرده و آن را به اطلاع عموم برسانند و در نتیجه این کار سرمایه‌گذار نیز می‌تواند انتخاب بهتری داشته باشد و بر عمق بازار نیز تاثیر بگذارد.

به‌طور کلی، عرضه‌های اولیه شرکت‌ها سبب تنوع‌بخشی به بازار سرمایه شده، شفافیت را بالا می‌برد و سبب جذابیت بازار برای سرمایه‌گذاری و به‌دنبال آن افزایش سهامدار عمده و خرد باعث شفاف شدن اقتصاد کشور نیز می‌شود.

یادداشت

ورود شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین به بورس و تاثیر آن بر بازار

احمد شریفی
مدیرعامل شرکت سیمان فارس نو

عرضه شستا در بورس یک اتفاق تاریخی بود، چراکه با داشتن ۸ هزار میلیارد تومان سرمایه، بیش از ۴۰هزار نفر پرسنل و افزون بر ۲۷۴ شرکت زیرمجموعه، خود تنوع بالایی از صنایع نفت و پتروشیمی، دارو، انرژی، ساختمان، سیمان، کشاورزی، فرآورده‌های نسوز گرفته تا حمل‌ونقل دریایی و حتی صنعت بیمه را در بر می‌گیرد. به‌تبع پیوستن شستا به بورس، شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، از مهم‌ترین هلدینگ‌های شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی، در حال ورود به عرصه بازار سرمایه کشور است که در این مرحله ۱۵ درصد سهام این شرکت عرضه خواهد شد. شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین در صنایع سیمان، ساختمان و حمل‌ونقل، فعال است. توجه داشته باشید که این شرکت ۳۰ درصد بازار سیمان کشور از حیث تولید و فروش را در اختیار دارد. شرکت سیمان تامین (سیتا) سهامدار حدود ۴۵ شرکت مهم است که ۲۶ شرکت آن بورسی و ۱۹ شرکت باقیمانده غیربورسی هستند و در ۳۰ شرکت از ۴۵ شرکتی که سیمان تامین در آنها سهامدار است، سهام مدیریتی دارد. بورسی شدن سیمان تامین، پیامدهای اقتصادی مثبتی برای این شرکت دارد و با ورود به بورس صورت‌های مالی شرکت‌های زیرمجموعه هم که در بازار بورس نیستند، به‌طور شفاف در معرض دید بازار قرار می‌گیرد. به این ترتیب، نظارت بر عملکرد، انتظار برای افزایش بهره‌وری و بهبود عملکردهای این شرکت با ورود به بورس محقق می‌شود. زمانی که این‌گونه شرکت‌ها وارد بازار می‌شوند دیگر امکان اعمال هر تصمیم و تکلیفی را نداشته و در صورت بازدهی دارایی‌ها و بهره‌وری پایین، مدیران در مجامع مورد بازخواست قرار گرفته و درصورت دستیابی به شرایط مطلوب، موجب انتفاع میلیون‌ها سهامدار می‌شوند که در این دارایی‌ها سهم دارند. در ادامه‌راه و با فروش درصد بیشتری از سهام، فرصت سرمایه‌گذاری‌های جدید هم ایجاد خواهد شد. همچنین، عرضه سهام سیتا به‌دنبال عرضه موفق شستا، می‌تواند از قدم‌های مهم در راستای باز کردن راه عرضه‌های شاخص‌ساز دیگری از جمله سهام عدالت و صندوق‌های ETF در بازار سرمایه محسوب شود. برخی از مهم‌ترین مزایای دیگر این تحول مثبت اقتصادی در ادامه آمده است؛

• بهبود ساختار مالی و اقتصادی شرکت‌های سیتا و زیرمجموعه در نتیجه رعایت الزامات پذیرش در بورس اوراق بهادار. براین اساس، تمامی تصمیمات مهم شرکت‌ها، به ناچار باید در معرض دید سهامداران و عموم قرار گیرد.

•باز شدن پای سیتا به بورس، به معنای این است که ارزش‌گذاری و قیمت‌گذاری این شرکت واقعی خواهد شد. این امر درست زمانی انجام می‌شود که هلدینگ سیمان تامین در سال گذشته توانسته سود خالص تلفیقی خود را تا ۱۸۷ درصد، به مبلغ ۱۳۵۳ میلیارد تومان، افزایش دهد. به‌عبارت روشن‌تر، ورود به بورس نه در شرایط ناتوانی و ضعف این مجموعه، بلکه با قدرت انجام شده و اجازه داده نمی‌شود شرکت‌ها در حالت ورشکستگی به ثمن بخس به‌فروش برسند.

•به‌دلیل حضور سیتا درصنعت حمل‌ونقل و نقش پررنگ این شرکت در حمل‌ونقل کالاهای اساسی کشور با سهمی بیش از ۳۰ درصدی از این بازر و حضور درصنعت عمران و ساختمان، می‌تواند زمینه ایجاد فضای اشتغال مولد در این صنایع را بیش از پیش فراهم کند.

•افزایش سطح اعتماد گروه‌های ذی‌نفع به‌دلیل الزام به رعایت شرایط اولیه پذیرش، سیاست افشای اطلاعات و افزایش اعتبار در زمینه عرضه و فروش محصولات در بازار داخلی و بین‌المللی.

یادداشت

سیتا یک تیر و چند نشان

فرهاد نیکخواه
مدیرعامل شرکت سیمان خاش

عدالت‌ورزی سیمان تامین در اتاق شیشه‌ای بورس با شجاعت کم‌نظیری از سوی مدیری جوان و با درایت کلید خورد. این مهم در شرایط بسیار سخت دوران رکود تورمی و در بستر تحریم‌های ظالمانه استکبار جهانی به سرکردگی امریکا رخ داد. از جمله مزیت‌های بورسی شدن سیمان تامین این است که در قالب این سیاست بهتر می‌توان از سرمایه‌های بیمه‌شدگان محافظت کرد و سود حاصل از سرمایه‌گذاری در قالب پوشش مستمری بازنشستگی، خدمات درمانی و... در بین آنها تقسیم خواهد شد. علاوه‌بر این موارد، در جهت نیل به‌نظرات رهبر معظم انقلاب و دولت به‌منظور دستیابی به اقتصاد غیرنفتی با رویکرد انتفاع عموم مردم مشتاق به سرمایه‌گذاری، گام در این مسیر پرمخاطره گذاشته که سالیان درازی جزیی از آرزوهای بزرگ وزرا و مدیران قبلی بوده است.

پر واضح است که برای این منظور از نقدینگی موجود و سرگردان جامعه باید در بستر سرمایه‌گذاری استفاده کرد تا زمینه‌ساز جدایی نفت از اقتصاد ایران شود. در این زمینه، بهترین راه‌حل، هدایت این سرمایه به سمت بورس است که برای نوسازی صنعت، شفافیت‌سازی مالی، اجرای طرح‌های توسعه‌ای، ایجاد طرح‌های مولد، رقابت جدید و جدی در افزایش کیفیت و کاهش هزینه‌ها، ارتقای سطح آموزش و دانش فنی کارشناسان و متخصصان به‌دست می‌آید.

شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین هلدینگ‌های پیشتاز و هلدینگ سیمان تامین (سیتا) با عزم راسخ و بسیار هوشمندانه برای نخستین‌بار اقدام بدان کرده که افق‌های روشنی را برای سرمایه‌گذاران این بخش به ارمغان آورده و در تاریخ اقتصادی ایران، برگ زرینی را به افتخارات خود به ثبت رسانیده‌اند.

سه‌شنبه
۱۰ تیر ۱۳۹۹- ۸ ذی‌القعده ۱۴۴۱ - ۳۰ ژوئن ۲۰۲۰-شماره ۱۵۵۳-پیاپی ۲۸۷۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

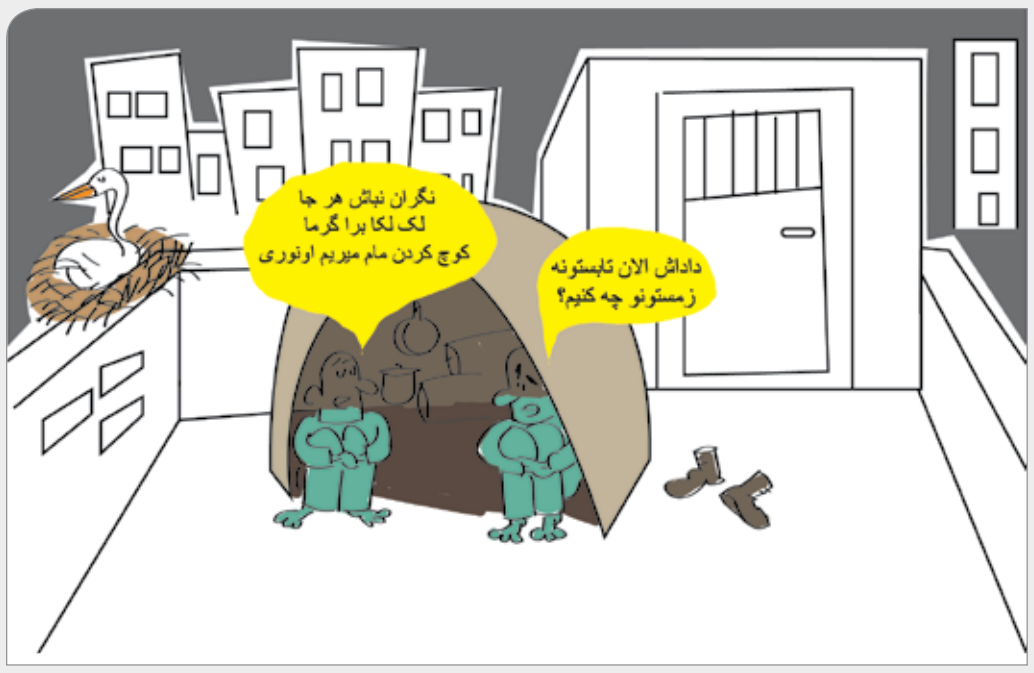
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰ - پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۱۰۳۷۳۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

در حاشیه پدیده جدید پشت‌بام‌خوابی. اجاره هر شب ۵۰ هزار تومان

طرح: حسین علیزاده

نگاه روز

دستیابی به رشد پایدار با هدف‌گذاری توسعه صنعتی

استراتژی توسعه صنعتی به مجموعه‌ای از جهت‌گیری‌های بلندمدت دولت اطلاق می‌شود که در بعد خارجی چارچوب و نحوه ارتباط بخش صنعت کشور با اقتصاد جهانی را تعریف می‌کند و در بعد داخلی به‌طور غیرمستقیم بر تخصیص منابع بین صنایع یا گروه‌های صاحب نفوذ جامعه اثر می‌گذارد؛ بنابراین با در نظر گرفتن مفهوم توسعه صنعتی به‌عنوان یک مسیر یا یک مرحله از گذار توسعه اقتصادی، می‌توان استراتژی صنعتی را به نقشه راهی تشبیه کرد که سیاست صنعتی در لایه‌ای پایین‌تر از آن، ابزارها، بودجه، ملزومات و تاکتیک‌های اجرایی طی مسیر را مشخص می‌کند. در واقع، سیاست مذکور دربردارنده کلیه سیاست‌های صنعتی، تجاری، ارزی، پولی و مالی است که همگی در یک راستا و به‌صورت هماهنگ در جهت تحقق استراتژی توسعه صنعتی تنظیم می‌شوند.

▣ اهداف متفاوت

سیاست‌گذاران با تدوین استراتژی‌های توسعه صنعتی اهداف متفاوتی را دنبال می‌کنند. این اهداف عبارتند از: قطع حلقه‌های وابستگی به‌جامانده از دوران استعماری و ایجاد استقلال سیاسی، خلق اقتصادی مدرن و متنوع به‌صورت هماهنگ و منسجم، ایجاد اشتغال، صرفه‌جویی در هزینه‌های ارزی از طریق سیاست‌های جایگزینی واردات و ایجاد درآمدهای ارزی از طریق گسترش صادرات، ایجاد تغییرات مطلوب اجتماعی، نهادی و سیاسی در جهت مدرنیزاسیون جامعه، کسب شأن و اعتبار سیاسی ناشی از توفیقات اقتصادی و حفظ امنیت ملی. با این حال صنعتی شدن لزوما تنها راه دستیابی به رشد سریع درآمد سرانه نیست؛ برای مثال در بسیاری از کشورها، با گسترش صادرات مواد معدنی و منابع طبیعی مانند نفت، درآمدها افزایش پیدا کرده اما در بلندمدت برای حفظ روند رشد به‌صورت پایدار، قطعا اقتصاد مبتنی بر یک صنعت پویا موردنیاز است؛ بنابراین یکی از اهداف مهم استراتژی توسعه صنعتی دسترسی به رشد پایدار است.

▣ رویکردهای مختلف کشورهای صنعتی

پیگیری یک راهبرد توسعه صنعتی از مهم‌ترین اقدامات کشورها برای دستیابی به توسعه صنعتی است. کشورهای صنعتی با رویکردهای مختلفی از جمله «توسعه صادرات، جایگزینی واردات و ارتقای بخش کالای سرمایه‌ای یا ترکیبی از آنها» به توسعه صنعتی دست پیدا کرده‌اند. البته هر کدام از این رویکردها دارای پیامدهای مختلفی است و ارزیابی موفقیت کلی آنها بستگی به این دارد که کشور اجراکننده آن در پی دستیابی به چه هدفی است، این در حالی است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تابه‌حال برنامه‌ای تحت عنوان استراتژی توسعه صنعتی ازسوی متولیان وزارت صنعت، معدن و تجارت، نهایی نشده است. البته نخستین دلیل آن را شاید بتوان فقدان فهم مشترک از مفهوم توسعه و برنامه‌ریزی توسعه در کشور عنوان کرد. برهمین اساس، ضرورت دارد تدوین استراتژی توسعه صنعتی در کمترین زمان ممکن و با بهره‌گیری از نخبگان صنعت، اقتصاد، آینده‌پژوهان و تصمیم‌سازان اقتصادی در دستور کار دولت‌مردان قرار گیرد. البته در تدوین این برنامه صنعتی، درنظر گرفتن و اولویت‌بندی اهداف در کنار توجه به شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی هر کشوری ضرورت دارد. تدوین استراتژی توسعه صنعتی همچنین باید در چارچوب مشخصی از جمله انتخاب با دقت صنایع و حمایت مشروط و زمان‌بندی شده از آنها انجام شود؛ چراکه تنها با تکیه بر تدوین یک استراتژی خوب، توسعه صنعتی رخ نمی‌دهد، بلکه پیش‌شرط اجرای موفق راهبرد توسعه صنعتی، وجود یک دولت توسعه‌گرا با ۳ ویژگی «وجود نخبگان یا حاکمان سیاسی سالم

(غیرفاسد)، ملی‌گرا و تحول‌خواه، ارتباط ریشه‌دار با بخش خصوصی و وجود نظام اداری مستقل باصلاحیت و حرفه‌ای» است.

▣ استراتژی توسعه صنعتی در ایران و جهان

در همین راستا، مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی اتاق بزرگانی ایران، در پژوهشی به بررسی «استراتژی توسعه صنعتی در ایران و جهان» پرداخته است. براساس این پژوهش، باوجود گستردگی استفاده از سیاست‌های صنعتی در دنیای امروز، همچنان بر سر انتخاب نوع سیاست‌ها مناقشه وجود دارد. با این وجود یک وفاق کلی در زمینه ایجاد محیط مطلوب برای صنعتی شدن از طریق ثبات اقتصاد کلان، تامین عمومی آموزش، حقوق مالکیت تضمین‌شده و اجرای قانونی قراردادها مشاهده می‌شود. در کنار ایجاد محیط مطلوب برای فعالیت هرچه بهتر صنایع، سیاست‌های صنعتی نیز باید دارای چارچوب‌های مشخصی باشند.

براساس مطالعات سازمان‌های معتبر بین‌المللی ازجمله آنکتاد و سازمان همکاری و توسعه اقتصادی نیز چارچوب‌هایی برای دستیابی به این مهم عنوان شده که عبارتند از:

۱. بومی‌سازی سیاست صنعتی: امکان تجویز یک نسخه واحد در تدوین سیاست‌های صنعتی برای همه کشورها وجود ندارد. گرچه تجربه کشورهای موفق آسیای شرقی حاوی درس‌های مفیدی برای کشورها در این زمینه است اما چنین سیاست‌هایی ممکن است در کشورهای دیگر منجر به موفقیت نشود، همانطور که کشورهای آسیای شرقی نیز همه از یک سیاست صنعتی خاص پیروی نکرده‌اند؛ از این رو، لازم است هر کشوری باتوجه به شرایط خود یک سیاست صنعتی مناسب انتخاب کند. به‌عبارت دیگر استراتژی‌های توسعه صنعتی در واکنش به عواملی چون میزان بهره‌مندی یک کشور از مواهب اولیه، وقوع حوادث تاریخی، شوک‌های خارجی، انتخاب‌های ممکن سیاسی ناشی از تعامل گروه‌های ذی‌نفع داخلی و در دسترس بودن و عقلانی جلوه کردن نظریه‌های اقتصادی حاکم در آن مقطع زمانی و سرانجام سنت‌ها و باورهای فرهنگی در جوامع مختلف، شکل‌ها و قالب‌های متفاوتی به‌خود می‌گیرند.

۲. ایجاد انگیزه برای فعالیت‌های جدید دارای مزیت: هدف اصلی سیاست صنعتی، تنوع بخشیدن به اقتصاد و ایجاد مزیت‌های نسبی جدید است. به این ترتیب، انگیزه‌ها باید بر فعالیت‌های اقتصادی که برای اقتصاد داخلی جدید است، (از منظر تولید محصول جدید و فناوری جدید برای محصولات موجود) متمرکز شود.

۳. انتخاب صنایع خاص: آنچه مشخص است قیمت‌های بازار به‌تنهایی قادر به هدایت تصمیمات سرمایه‌گذاری به بخش‌هایی که تحول ساختاری اقتصاد را در پی داشته باشد، نیستند. از طرفی انگیزه لازم برای ارتقای مهارت سرمایه انسانی نیز توسط قیمت‌های بازار شکل نمی‌گیرد؛ بنابراین انتخاب صنایع خاص که مورد حمایت دولت قرار بگیرند از ملزومات سیاست توسعه صنعتی است. در انتخاب صنایع مذکور لازم است شرایط بازار و قابلیت‌های موجود در کشور در نظر گرفته شود. همچنین بهره‌گیری از مشاوره و مشارکت بخش خصوصی در انتخاب صنایع می‌تواند امکان انتخاب صنعت اشتباه توسط سیاست‌گذاران را کاهش دهد.

۴. حمایت مشروط و زمان‌بندی شده: حمایت‌هایی که از صنایع منتخب می‌شود باید ضابطه‌مند، مشروط به افزایش بهره‌وری و دارای بازه زمانی تعیین‌شده باشد و مسئولیت اجرای آن برعهده سازمان‌های دارای صلاحیت‌های معین گذاشته شود. این امکان وجود دارد که صنعت منتخب باوجود عملکرد ضعیف همچنان از حمایت‌های دولت استفاده کند. برای جلوگیری از چنین اتفاقی لازم است معیاری برای سنجش عملکرد صنعت موردحمایت دولت تعیین شود تا در صورت تعدی از آن، حمایت از صنعت متوقف شود. در این زمینه بهتر است به‌جای قرار دادن معیارهایی همچون اشتغال یا خروجی صنعت، از میزان مطلق و نرخ رشد بهره‌وری استفاده شود که بهترین معیار است.

۵. حمایت از فعالیت‌های صنعتی خاص: حمایت‌های عمومی باید فعالیت‌های صنعتی را هدف قرار دهد که ظرفیت سرریز به سایر فعالیت‌ها را داشته باشد، سرمایه‌گذاری مکمل باشد یا اثر سرریز اطلاعاتی یا فناوریک ایجاد کند.

▣ انواع سیاست‌های صنعتی

باتوجه به گستردگی و تنوع اقدامات لازم برای تحقق توسعه صنعتی، سیاست‌های صنعتی را در ادبیات موضوع به ۳ بخش تقسیم کرده‌اند:

۱. سیاست عمودی یا گزینشی (انتخابی): منظور از این نوع سیاست صنعتی، این است که صنایع خاصی محور توسعه صنعتی قرار گیرند. هرچه موضوع سیاست‌گذاری مشخص‌تر باشد، این گزینش خاص‌تر می‌شود.

۲. سیاست افقی: سیاست افقی به تدابیری اطلاق می‌شود که هرچند معطوف به بخش خاصی نیستند و عمومیت دارند، اما متوجه فعالیت‌های ویژه‌ای مانند تحقیق و توسعه در صنعت هستند.

۳. سیاست کارکردی: منظور سیاست‌هایی است که به وضع بازار توجه دارند و می‌توانند یک زنجیره و چرخه را تکمیل کنند؛ به‌عبارت دیگر سیاست کارکردی حد واسط سیاست عمودی و افقی است و یک شاخه و زنجیره را برای بهبود وضع آن در نظر می‌گیرد.

گفتنی است که در بعد عمودی، گزینش و انتخاب صورت می‌گیرد و در بعد افقی توسعه زیرساخت‌ها و فعالیت‌های ویژه در عرض صنایع مطرح است؛ بنابراین دو سیاست صنعتی عمودی و افقی مکمل یکدیگرند، اما آنچه برای استراتژی توسعه صنعتی اهمیت دارد هماهنگی سیاست‌های نوع اول و سوم است، چراکه سیاست‌های نوع اول، دخالت دولت در اقتصاد به‌صورت گزینشی و غیرموافق بازار هستند و موجب تخصیص منابع به‌نفع گروه‌های خاص می‌شوند، در حالی‌که سیاست‌های کارکردی از نوع دخالت‌های موافق بازارِ دولت هستند که گرچه باعث جهت‌دهی منابع به‌سمت خاصی نمی‌شوند، اما ناتوانایی‌ها و شکست‌های بازار را رفع می‌کنند. حمایت از سرمایه انسانی (بهداشت و آموزش)، آزاد گذاشتن جریان اطلاعات و بهبود صادرات ازجمله دخالت‌های کارکردی هستند.

استراتژی توسعه صنعتی در ایران

با گذشت چندین دهه از انقلاب اسلامی، باوجود آنکه وظیفه تدوین استراتژی توسعه صنعتی به‌موجب قانون برعهده وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار داده شده، هنوز برنامه‌ای که از آن بتوان به‌عنوان استراتژی توسعه صنعتی یاد کرد، تدوین نشده است. بعضا اسناد راهبردی (مانند سندهای راهبردی توسعه کشور که در سال‌های ۱۳۸۵، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴) هم که در زمینه صنایع تهیه شده، مشخصه‌های یک استراتژی توسعه صنعتی را ندارند. تنها تلاش قابل‌توجهی که در این راستا انجام شده، تدوین «استراتژی توسعه صنعتی کشور» در سال ۱۳۸۲ است که آن هم اجرا نشد. دلیل به نتیجه نرسیدن تدوین استراتژی صنعتی در ایران را شاید بتوان فقدان فهم مشترک از مفهوم توسعه و برنامه‌ریزی توسعه در کشور عنوان کرد. این امر به‌وضوح در برنامه‌های توسعه قابل‌مشاهده است. در این برنامه‌ها تعریف روشنی از مفهوم، ابعاد و ویژگی‌های توسعه ارائه نشده است. علاوه بر آنکه برنامه‌های توسعه به‌درستی تدوین نشده‌اند، هیچ استراتژی توسعه صنعتی نیز در این برنامه‌ها مورد تاکید قرار نگرفته است. بدیهی است در فضایی که برنامه‌ای استراتژیک برای توسعه وجود ندارد نمی‌توان توقع برنامه استراتژیک بخشی (برنامه توسعه صنعتی) داشت. همچنین، برنامه‌های توسعه ۵ساله پس از انقلاب، از یک‌سو فاقد نگاه آسیب‌شناسانه و از سوی دیگر فاقد رویکرد آینده‌پژوهانه به توسعه صنعتی بوده‌اند. نه در آنها واکنشی مناسب به عدم توفیقات گذشته و علل بنیادین آن صورت گرفته و نه طرح‌ریزی هوشمندانه‌ای برای بهره‌گیری از امکان‌های در دسترس در آینده به چشم می‌خورد. در عوض انبوهی از خط‌مشی‌های مختلف در برنامه‌های توسعه بدون جهت‌گیری مشخص و با نوسانات متعدد اتخاذ شده است؛ به عنوان‌مثال، در هر یک از برنامه‌های توسعه چندین صنعت، متفاوت از صنایع منتخب در سایر برنامه‌ها موردحمایت قرار گرفته‌اند. تعدد صنایع منتخب نه‌تنها ردیابی اولویت‌ها را با مشکل مواجه کرده، بلکه مانع عملی شدن برنامه‌ها و سیاست‌های دولت شده است. اصولا خط‌مشی یکسانی میان برنامه‌های توسعه ۵ساله کشور دیده نمی‌شود. از سوی دیگر بین برنامه‌های مذکور و بودجه‌های سنواتی نیز هماهنگی وجود ندارد. بدون شک نبود روح واحد میان برنامه‌های توسعه را می‌توان به خلأ یک استراتژی توسعه صنعتی مرتبط دانست. فقدان استراتژی توسعه صنعتی در کشور مشکلات عدیده‌ای را به‌همراه داشته است. مشخص نبودن بخش‌های دارای اولویت و صنایعی که باید در آنها خلق مزیت شود، سبب شده منابع کشور به‌درستی هدایت نشود و دستاوردهای توسعه‌ای برای ایران به همراه نداشته باشند. متاسفانه در کشور بیشتر صنایع در بخش‌های متکی به رانت و مواد خام تمرکز پیدا کرده‌اند. از دیگر مشکلات بخش صنعتی می‌توان به وجود دوگانگی در بنگاه‌های صنعتی اشاره کرد؛ به این معنی که درصد زیادی از بنگاه‌ها دارای اندازه کوچک هستند و درصد اندکی نیز در اندازه بزرگ فعالیت می‌کنند و تعداد بنگاه‌های متوسط و سهم آنها از تولیدات صنعتی اندک است. از طرف دیگر وابستگی بخش صنعت به درآمدهای نفتی و افزایش درآمدهای ارزی حاصل از نفت، سبب نادیده گرفته شدن صادرات صنعتی و افزایش انگیزه در تاسیس بنگاه‌های صنعتی عمومی شده است. درآمدهای قابل‌توجه حاصل از صادرات نفت نیز سبب ایجاد ساختاری شبیه توزیع درآمد به‌جای فرآیند تولید درآمد شده است. تمایل نداشتن واحدهای صنعتی به استخدام نیروی کار خصوصاً نیروی کار متخصص، تمایل نداشتن سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری، نقش مسلط بخش عمومی و دولتی به‌جای بخش خصوصی در فرآیند تولید صنعتی و وجود فاصله عمیق فناوری صنعت در ایران با سایر کشورها، از دیگر مشکلات بخش صنعت ایران به‌حساب می‌آید. مهم‌ترین عامل رشد اقتصادی کشورهای توسعه‌یافته در قرن بیستم رشد فناوری در تولیدات صنعتی آنها بوده است. ۷۸ درصد رشد اقتصاد آلمان، ۷۶ درصد رشد اقتصاد فرانسه و ۵۰ درصد رشد اقتصاد امریکا مرهون رشد فناوری در این کشورها بوده است.

منبع: آکادمی استراتژی ایران

بین‌الملل

شرط ماندن در گردونه رقابت

براساس مطالعات صورت گرفته ۱۰ کشور امریکا، چین، آلمان، ژاپن، هند، کره‌جنوبی، مکزیک، تایوان، کانادا و سنگاپور در رده برترین کشورهای جهان در زمینه صنایع تولیدی قرار دارند.

به گزارش صمت پژوهشگران آینده رقابت در صنایع را مشروط به استفاده از فناوری‌های جدید و تولید محصولات دیجیتالی می‌دانند و معتقدند در آینده‌ای نه‌چندان دور کشورها برای باقی ماندن در چرخه رقابت‌های بین‌المللی ناچارند علاوه بر توجه به نیاز مشتری، دو عامل نوآوری و خلاقیت را در تولیدات خود مورد توجه قرار دهند.

درحال‌حاضر ۳ کشور امریکا، آلمان و ژاپن توانسته‌اند گام‌هایی در مسیر تولید محصولات «های‌تک» و نوآورانه بردارند، اما باتوجه به خیز سریع، سایر کشورهای جهان مانند کانادا باید تلاش بیشتری از خود نشان دهند. در ادامه با نگاهی به وضعیت ۱۰ کشور برتر در صنایع تولیدی، مهم‌ترین صنعت هر کشور را به‌عنوان عاملی برای پیشرفت و افزایش توان رقابتی آنها بررسی می‌کنیم.

– **امریکا:** هرچند نسبت به ۴ دهه گذشته، سهم صنایع تولیدی در اقتصاد امریکا کاهش یافته، اما باتوجه به سهم ۲۱ درصدی صنعت در تولید ناخالص ملی این کشور، هنوز هم صنایع تولیدی یکی از عناصر حیاتی در اقتصاد امریکا به‌شمار می‌آید. در نگاهی جزئی‌تر می‌توان مشاهده کرد که امریکا رشد صنعتی خود را مدیون صنایعی همچون حمل‌ونقل، ماشین‌آلات صنعتی، ارتباطات و فناوری اطلاعات و ساختمان‌سازی است. در دنیای امروز رقابت تنگاتنگی میان چین و امریکا بر سر کسب مقام نخست وجود دارد.

– **چین:** چین با داشتن شهرک‌های صنعتی پیشرفته‌ای مانند «شنزن» که میان منطقه گوانژو و هنگ‌کنگ قرار گرفته، بزرگ‌ترین منطقه صنعتی جهان را داراست.

وجود این شهرک صنعتی به همراه شهرک ZGC در پکن و ۱۶ شهرک فناوری دیگر در شهرهای تیانجین، شانگهای، هیلونگ جیانگ، جیانگ‌سو، آنهویی، شاندونگ، هوبی، گوانگجونگ، ابزاری و دالیان باعث شده روند رشد این کشور سریع‌تر شود. چین در بیان عملکرد خود بر این موضوع تاکید دارد که تمام محصولات تولیدی در شهرک‌های صنعتی این کشور با استفاده از «های‌تک» تولید می‌شود.

– **آلمان:** آلمان به‌عنوان خالق انقلاب صنعتی چهارم در جهان، مرکز تحقیقات صنعتی و توسعه محصولات هوشمند به‌شمار می‌آید. این کشور در تشریح بسته اقتصادی خود اعلام کرده قصد دارد با اجرای سیاست‌های صنعتی ویژه در زمینه تولید محصولات خودرویی و نرم‌افزاری رشد خود را افزایش دهد. آلمان برای توسعه‌یافتگی سیستم تعرفه‌ای مناسبی را وضع کرد تا با حمایت از صنایع داخلی خود، توان رقابت با رقبای خارجی را داشته باشد و طولی نکشید که این صنایع قدرت رقابت با رقبای خارجی خود را به‌دست آوردند.

این کشور درحال‌حاضر در صنایعی همچون ساخت ماشین‌آلات صنایع پلاستیک و انرژی‌های نوین حرف نخست را در سطح جهان می‌زند.

– **ژاپن:** سهم صنایع تولیدی از تولید ناخالص داخلی ژاپن ۱۹ درصد عنوان شده است. در این میان بیش از همه تولید اتومبیل و سایر تجهیزات حمل‌ونقل در این کشور رشد داشته است. صنایع ژاپن در بخش‌های مختلف به‌ویژه در بحث فناوری از بهترین‌های جهان به‌شمار می‌آید و این کشور تاکنون توانسته چند کارخانه بزرگ دنیا را به تصاحب خود درآورد. این کشور در صنایعی مانند تولید رایانه بیشتر بر توسعه فناوری ابررایانه‌ای تمرکز کرده و بر سر تصاحب بازار این محصول با امریکا رقابت تنگاتنگی دارد.

– **هند:** هند حدود ۲ دهه است که به تولیدات صنعتی خود بیش از پیش اهمیت می‌دهد. بیشترین رشد صنعتی این کشور در زمینه تولید نرم‌افزار بوده و این صنعت توانسته نام هند را به‌عنوان سومین اقتصاد جهان از نظر قدرت خرید مطرح کند.

درحال‌حاضر رتبه اول و دوم صنعت ارتباطات به ترتیب در اختیار امریکا و چین است. صنعت ارتباطات و فناوری اطلاعات هند در یک دهه گذشته با رشد چشمگیری روبه‌رو شده، به‌طوری‌که این کشور توانسته نام خود را به‌عنوان یکی از پیشگامان جهانی این صنعت مطرح کند.

– **کره‌جنوبی:** صنایع بیودارویی کره‌جنوبی یکی از مهم‌ترین شاخه‌های صنعتی این کشور به‌شمار می‌آید که چشم امید آنها را برای افزایش درآمد از بخش صنعت افزایش می‌دهد. علاوه بر این کره‌جنوبی توانسته در صنایع الکترونیک و کشتی‌سازی جایگاه خوبی را کسب کند و درآمد ارزی خود را افزایش دهد.

– **مکزیک:** با نگاهی به صنایع مختلف مکزیک می‌توان دید که صنعت الکترونیک مکزیک به‌سرعت در حال رشد است. آنچه بیش از همه به رشد مکزیک کمک کرده ارزان بودن نیروی کار نسبت به همسایه شمالی آن یعنی امریکا است.

درحال‌حاضر بیشتر شرکت‌های امریکایی مستقر در چین که سرمایه خود را در این کشور سرمایه‌گذاری کرده‌اند، نگاه خود را به مکزیک دوخته‌اند و این کشور را از نظر سرمایه‌گذاری بسیار به‌صرفه می‌دانند، چراکه در شرایط کنونی و باتوجه به سرعت رشد مکزیک در صنایع تولیدی ادامه فعالیت در چین برای شرکت‌های امریکایی صرفه اقتصادی به همراه ندارد.

– **تایوان:** تایوان در سال‌های گذشته در صنعت اپتوالکترونیک پیشرفت‌های زیادی کرده است.

این صنعت که به مطالعه و تولید منابع جدید الکترونیکی برای تولید نور می‌پردازد، نسل بعدی صنعت روشنایی به‌شمار می‌آید و تولید لامپ‌های «LED» یا «OLED» را می‌توان بارزترین نمونه تولیدات این شاخه از صنعت نامید. همچنین این کشور که به یکی از ۴ ببر آسیا شهرت دارد، در چند دهه گذشته با انجام همزمان فعالیت‌های تولیدی و تحقیق و توسعه توانسته بیش از سه‌چهارم تولیدات رایانه شخصی، نیمی از نمایشگرهای ال‌سی‌دی و یک پنجم گوشی‌های تلفن همراه جهان را در دست بگیرد.

– **کانادا:** صنایع فضایی مونترال یکی از بزرگ‌ترین صنایع این کشور است. درحال‌حاضر شهر مونترال کانادا چهارمین مرکز ساخت محصولات فضایی در جهان به‌شمار می‌آید و تنها منطقه‌ای است که علاوه بر ساخت قطعات هواپیما و محصولات فضایی، عملیات مونتاژ در همان کارخانه انجام می‌شود. علاوه بر این کانادا در زمینه تولید ماشین‌آلات، چرم، الوار و... به موفقیت‌هایی دست یافته، اما باز هم صنایع فضایی این کشور قوی‌ترین صنعت کانادا به‌شمار می‌آیند.

– **سنگاپور:** این کشور با بیش از ۳۰ شرکت بیودارویی توانسته صنعت داروسازی خود را توسعه بخشد. با نگاهی جزئی به آمار صنایع سنگاپور می‌توان مشاهده کرد که این بخش از صنعت سهمی حدود ۴ تا ۵ درصدی از تولید ناخالص ملی سنگاپور را به خود اختصاص داده است.

علاوه بر این بخشی از جاذبه صنایع این کشور مدیون سیستم پیشرفته ارتباطات و فناوری اطلاعات است که رتبه سنگاپور را در سطح جهانی بالا نگه می‌دارد. صنایع تولیدی این کشور در عرصه‌های گوناگون بسیار قوی عمل و سنگاپور را به یکی از کشورهای حاضر در صحنه رقابت جهانی تبدیل کرده‌اند. درحال‌حاضر سنگاپور در حال حرکت به سمت سرمایه‌گذاری سنگین در زمینه علم و فناوری و جذب سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی در زمینه فناوری‌های برتر است.